

BÅTSFJORD KOMMUNE

KUNNSKAPSGRUNNLAGET 2024

Innhold

1 Innledning	4
1.1 Lovhjemmel og bakgrunn	4
2 Målsetninger med planarbeidet	4
2.1 Effekt- og prosessmål for arbeidet med planstrategi	4
2.2 Metode	4
3. Føringer for planarbeidet i Båtsfjord kommune	5
3.1 FNs bærekraftsmål	5
3.2 Statlige forventninger, retningslinjer samt veiledere	5
3.3 Regionale føringer	6
3.4 Sametingets planveileder	6
3.5 Andre veiledere	6
3.6 Ett sammenhengene kommunalt planverk	7
4. Kunnskapsgrunnlaget	7
4.1 Om kunnskapsgrunnlaget	7
4.2 Grunnleggende fakta	8
4.3 Barnehage	9
4.4 Barnevern	10
4.5 Demografi	11
4.6 Innvandring	16
4.7 Boliger og bosettingsmønster	18
4.8 Samfunnssikkerhet, beredskap, brann og ulykkesvern	19
4.9 Eiendomsforvaltning	19
4.10 Grunnskole og utdanningsnivå	19
4.11 Helse og omsorg	23
4.12 Avfallshåndtering	25
4.13 Kirke og religion	26
4.14 Klima, energi, naturmangfold og miljø	26
4.15 Kommunal vannforsyning, vannforvaltning og avløp	36
4.16 Kultur, barne- og ungdomstiltak, samt kulturminner	36
4.17 Reindrift	39

4.18 Kommunal planlegging.....	41
4.19 Folkehelse, rus og psykiatri	42
4.20 Regnskap og kommunal økonomi	56
4.21 Areal, infrastruktur og stedsutvikling	61
4.22 Samferdsel	61
4.23 Båtsfjord Havn KF	61
4.24 Sosialtjeneste og levekår	64
4.25 Næringsliv, arbeidsliv, sysselsetting og pendling	66
4.26 Kommunens organisasjon	90
4.27 Interkommunalt samarbeid	91

1 Innledning

1.1 Lovhjemmel og bakgrunn

Båtsfjord kommunes planstrategi er utredet med hjemmel i Lov om planlegging og byggesaksbehandling kapittel 10 om kommunal planstrategi.

Hensikten med planstrategi er å legge til rette for politiske vedtak om strategiske valg knyttet til samfunnsutviklingen, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer og virksomhet, samt planbehov fra vedtakstidspunkt til 2027.

Kommunestyret har vedtatt at kommuneplanens samfunnsdel skal utarbeides i perioden 2024-2027. Planleggingen er i gang og foregår parallelt og koordinert med denne planstrategien.

2 Målsetninger med planarbeidet

2.1 Effekt- og prosessmål for arbeidet med planstrategi

- Kunnskapsgrunnlaget gir et klart bilde av samfunnets og kommuneorganisasjonens utvikling og utfordringer.
- Planstrategien ivaretar lovkrav, nasjonale forventninger samt statlige og regionale retningslinjer.
- Planstrategien gir et utredet bilde av hvilke planer som bør prioriteres fram til 2027.
- Planstrategien belyser hovedtrekkene for langsiktig arealbruk.
- Administrasjonen får et tydelig oppdrag om planarbeid som bygger på tilgjengelige planleggingsressurser.
- Planstrategien har vært gjenstand for ekstern medvirkning og bygger på synspunkter fra statlige og regionale organer, samt nabokommunene.
- Arbeid med planstrategien har gitt lærdom for fremtidige prosesser tilknyttet kommunal planstrategi og kommuneplaner.

2.2 Metode

Planstrategien er utviklet med følgende delprosesser:

3. Føringer for planarbeidet i Båtsfjord kommune

3.1 FNs bærekraftsmål

FNs BÆREKRAFTSMÅL

FNs bærekraftsmål er utarbeidet med tanke på solidaritet med kommende generasjoner. Bærekraftig utvikling defineres som «utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov».

«Bærekraftig utvikling» ble først brukt i rapporten «Vår felles framtid» (Brundtland-kommisjonen, 1987). Målenes tidshorisont er til år 2030. De oppsummeres ofte som «sosiale forhold», «miljø og klima» samt «økonomi».

Regjeringen forventer at fylkeskommunene og kommunene legger bærekraftsmålene til grunn for egen planlegging. Bærekraftsmålene innebærer blant annet at nasjonal, regional og lokal politikk skal hensynte hvilke utviklinger som tjener jorden vår på en helhetlig måte.

3.2 Statlige forventninger, retningslinjer samt veiledere

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Følgende overordnede utfordringer legges til grunn av Regjeringen i nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for framtida

- Samfunnssikkerhet og beredskap

Interkommunalt samarbeid

Statlige myndigheter har uttrykt en forventning om at kommunene vurderer og videreutvikler interkommunalt samarbeid. Båtsfjord baserer en rekke tjenestetyper på slike samarbeid. Se kap. 4.26 for en oversikt over disse.

3.3 Regionale føringer

Når denne kommunale planstrategien utarbeides, er Troms og Finnmark fylke splittet opp. I perioden før oppsplittingen har det blitt produsert flere regionale planer som fortsatt gjør seg gjeldene. Derfor legges følgende planer og strategier, både fra tidligere Troms og Finnmark fylkeskommune og Finnmark fylkeskommune, til grunn:

- Regional planstrategi for Finnmark 2024-2028
- Regional transportplan for Finnmark 2024-2036
- Regional vindkraftplan for Finnmark 2013-2025
- Strategi for næringsutvikling i Finnmark 2023-2028
- Reiselivsstrategi for Troms og Finnmark 2023-2032
- Matstrategi Troms og Finnmark 2020-2025
- Regionalt næringsprogram for landbruket i Troms og Finnmark 2019-2024
- Handlingsplan for regionalt næringsprogram Troms og Finnmark 2019-2024
- Hydrogensone Arktis - Strategier for hydrogensatsing i Troms og Finnmark 2021
- Regional plan for kompetanse i Finnmark 2016-2028
- Strategi for voksnes opplæring i Finnmark 2022-2030
- Strategi for videregående opplæring i Finnmark - "Bærekraftig opplæring i Finnmark – med hjerte rundt eleven og lærlingen"
- Vannforvaltningsplan Troms og Finnmark 2022-2027
- Regional plan for kulturminner og kulturmiljø i Finnmark 2017-2027

3.4 Sametingets planveileder

Veilederen gjelder sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv. Den er relevant også for plantema som ikke gjelder naturgrunnlag og areal, og blir dermed viktig for planleggingen.

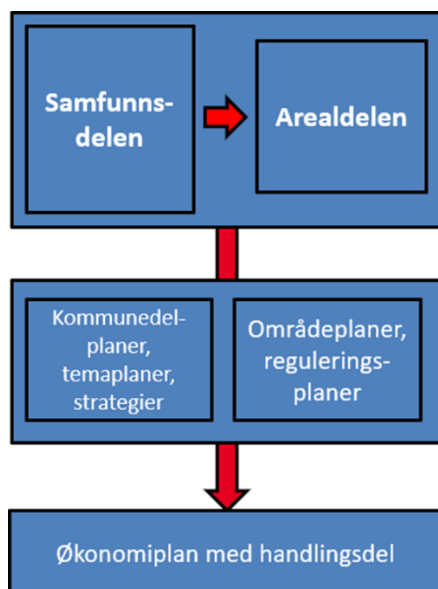
3.5 Andre veiledere

Planprosessene vil vektlegge innspill og råd fra en rekke andre planveiledere. De viktigste er:

- Medvirkning i planlegging - Hvordan legge til rette for økt deltakelse og innflytelse i kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014)

- Veileder om barn og unge i plan og byggesak - Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2021)
- Smart spesialisering som metode for regional næringsutvikling, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2020)
- IS-2110 God oversikt – en forutsetning for god folkehelse
- Klimakur 2030 Del A – Kapittel 12: Kommunenes rolle (Miljødirektoratet, ENOVA, Statens vegvesen, Kystverket, Landbruksdirektoratet, NVE)
- Veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser – Kommunal og moderniseringsdepartementet
- Veileder kommunal planstrategi - Miljøverndepartementet
- Veileder "Kommuneplanprosessen - samfunnsdelen - handlingsdelen" - Miljøverndepartementet
- Arealregnskap i kommuneplan (2023)

3.6 Ett sammenhengene kommunalt planverk

Planverket vårt skal utarbeides som ett sammenhengende planverk, hvor de overordnede planene kommuneplanens samfunnsdel og arealdel fungerer som overbygning til kommunedelplaner, temaplaner, reguleringsplaner og strategier. Økonomiplanen og kommuneplanens handlingsdel skal sikre at hele planverkets målsettinger, tiltak og pålagte handlinger realiseres.

4. Kunnskapsgrunnlaget

4.1 Om kunnskapsgrunnlaget

Hensikten med kunnskapsgrunnlaget er å avdekke utfordringer og tilstander som bør få betydning for utforming av kommunens planer. Denne utgaven er omfattende fordi den gjelder planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel.

Kunnskapsgrunnlaget skal ligge til grunn for arbeidet med kommuneplanen. Vinteren 2023/2024 påbegynte Båtsfjord kommune, ved Vestre Varanger plankontor, arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel for Båtsfjord kommune. Planen skal legge føringer for utviklingen i kommunen den neste planperioden.

Interesseavklaringer og gode beslutninger i plansaker må bygge på et oppdatert og tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag (Regjeringen, 2023). Plan- og bygningslovens § 2-1 stiller krav til kartgrunnlag i kommunen. I tillegg bør det hentes inn relevant informasjon tilpasset det aktuelle planarbeidet. Her benyttes både offentlig statistikk og lokal kunnskap.

Til kunnskapsgrunnlaget vil Båtsfjord kommune sammenliknes med kostragruppe 6, landet som helhet, samt Finnmark fylke og kommunene i Finnmark der dette finnes naturlig.

Figur 1: Kart over Båtsfjord kommune

4.2 Grunnleggende fakta

Båtsfjord/Báhcavuona er en kommune i Finnmark, øst i fylket, på nordsiden av Varangerhalvøya (Várnjårga). Kommunen fikk sine nåværende grenser i 1964, da kommunens sørøstre del ble overført til Vardø. Kommunens landareal er på 1 417 km². Tettstedet Båtsfjord er kommunesenter og nesten all bosetning er konsentrert rundt kommunesentret. Båtsfjord kommune grenser til Berlevåg, Vardø og Vadsø kommuner, samt til Tana på et punkt. Kommunenummer er 5632.

Kommunesentrum har utsikt mot Barentshavet og preges av fjordlandskap. Bak oss ligger Båtsfjordfjellet hvor landskapet er vidstrakt med vidde, innsjøer og elver. Naturen er arktisk med lavt voksende flora, med et rikt fugleliv både langs kysten og på fjellet.

Avstand fra Båtsfjord til Berlevåg er 90,2 km, til Vadsø er det 172,7 km, til Vardø er det 246,9 km. Båtsfjord flyplass (kortbane) ligger om lag 6,5 km sør for sentrum. Vi har også

hurtigruteanløp fra havnen, og daglige bussavganger til knutepunktet Tana Bru (107,2 km). Nærmeste større flyplass ligger i Kirkenes (Sør-Varanger 246,5 km unna), hvor det også finnes sykehus.

Kommunestyret i Båtsfjord består av 15 representanter fordelt på partiene Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Båtsfjordlista. Ordfører er Øyvind Hauken fra Båtsfjordlista, mens varaordfører er Ronald Wærnes fra Senterpartiet.

Kommunen er en del av Øst-Finnmark regionråd, som er et interkommunalt samarbeidsorgan og regionråd for kommunene Berlevåg, Båtsfjord, Gamvik, Lebesby, Nesseby, Sør-Varanger, Tana, Vadsø og Vardø.

Store løft i kommunen har historisk blitt gjort i samarbeid mellom kommunen, næringslivet og frivilligheten. Båtsfjord er kjent for stå på vilje og samarbeid, noe som er og har vært viktig for Båtsfjordingene.

4.3 Barnehage

Båtsfjord Kommune har 2 barnehager. Klausjorda og Nordskogen barnehage. Klausjorda er den eldste barnehagen, åpnet i 1977. Nordskogen barnehage åpnet i 1993.

Klausjorda har 4 avdelinger på til sammen 72 plasser for barn i aldersgruppen 0 til 6 år. Barnegruppen er fordelt slik: 2 avdelinger med barn i alderen 0 – 3, til sammen 36 plasser. 2 avdelinger med barn i alderen 3 – 6 år, til sammen 36 plasser. Barnehagen har per august 2024, 36 barn i alderen 3-6 år fordelt på to avdelinger og 18 barn i alderen 1-2 år fordelt på to avdelinger.

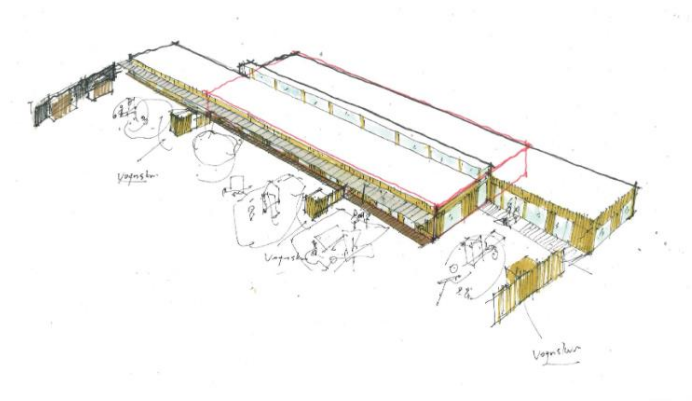
Nordskogen har også 4 avdelinger. Det vanlige er 2 avdelinger med 18 plasser for barn 3 – 6 år. Og 2 avdelinger med 18 plasser 0 – 6 år.

Barnehagene har et fokus på å bruke naturen og nærmiljøet, og ligger i gangavstand til både fjell og fjære, bibliotek og fiskeindustri.

97% av barn i barnehagealder har barnehageplass, ifølge tall fra SSB (2023).

Prosjekt Båtsfjord Barnehage

Kommunestyret i Båtsfjord vedtok den 19.06.24 en investeringsramme på 91 000 000,- for realisering av ny barnehage på tomten til gamle Nordskogen skole. Dette prosjektet tar sikte på å samlokalisere barnehagene.

Figur 2: Kilde: Båtsfjord kommunes hjemmeside

4.4 Barnevern

Vester Varanger barnevern består av Berlevåg, Båtsfjord, Nesseby og Tana som er vertskommune. Tjenesten har kontorfasiliteter i alle kommunene, men fysisk tilstedeværelse er varierende. Tjenesten er organisert i team og ansatte jobber på tvers av kommunegrensene.

Barn med meldinger ift. innbyggertall 0-17år (prosent)

Båtsfjord		Kostragruppe 6		Troms og Finnmark		Landet	
2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
9,0	8,9	4,3	4,9	5,1	5,3	3,9	4,1

Barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-24år i prosent

Båtsfjord		Kostragruppe 6		Troms og Finnmark		Landet	
2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
4,4	4,3	4,4	4,1	...	...	...	...

Undersøkelse med behandlingstid innenfor tre måneders frist (prosent)

Båtsfjord		Kostragruppe 6		Troms og Finnmark		Landet	
2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
62	82	87	93	93	91	92	93

Netto driftsutgifter til barneverntjenesten per innbygger 0-22år (kr)

Båtsfjord		Kostragruppe 6		Troms og Finnmark		Landet	
2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
21 661	19 052	13 839	14 782	12 782	10 320	10 320	11 274

Innkommende bekymringsmeldinger i Båtsfjord er høyere enn kostragruppen, fylket og landet. Barn med tiltak er nokså likt sammenlignet med kostragruppen.

Kommunen leverer dårligere enn kostragruppen og landet, men bedre enn fylke mht. tremånedersfristen. Kommunen har hatt en merkbar forbedring fra 2022 til 2023. Ett fristbrudd vedrører konklusjon av bekymringsmeldinger.

Netto driftskostnader til barnevern er høyere enn hos kostragruppen, fylket og landet.

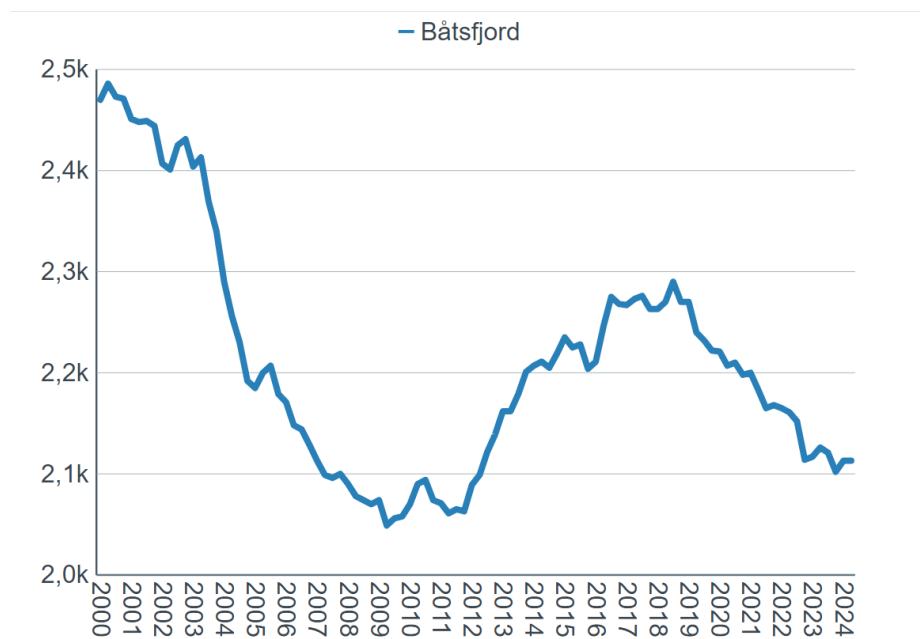
4.5 Demografi

Båtsfjord hadde en periode med sterk nedgang i folketallet mellom 2000 og 2009. Deretter kom en periode fram til 2018 med befolkningsvekst. Etter 3. kvartal 2018 har det igjen blitt nedgang i folketallet. I begynnelsen av 2. kvartal 2024 var det 2 113 innbyggere i kommunen.

I prosent har det vært en nedgang på 14,5 prosent i antall innbyggere siden 2000. Befolkningsnedgangen i årene etter år 2000, skyldes i hovedsak at de to hjørnesteinsbedriftene Nils H. Nilsen AS og Havprodukter AS la ned sin drift.

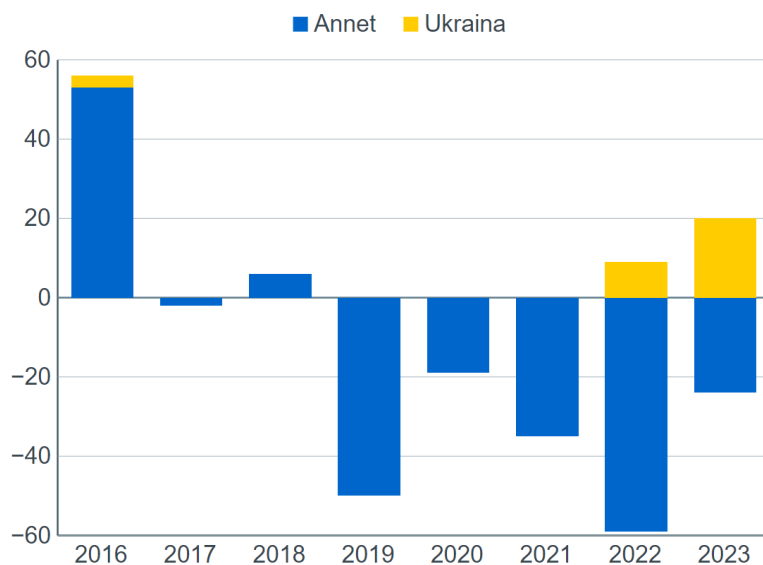
I årene rundt 2000-tallet dro de fleste av Båtsfjords flyktninger fra Sri Lanka som hadde vært bosatt i rundt 10 år, og disse var godt integrert i arbeidslivet. Dette i kjølvannet av bortfallet av de to hjørnesteinsbedriftene. Ifølge statistikken bor det fortsatt 35 innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre fra Sri Lanka i Båtsfjord.

Flyktningestrømmen i 2015/2016 fra Syria gjorde også sitt for oppgangen i befolkningen i denne tiden, da Båtsfjord bosatte mange. I årene som har gått siden, har mange av disse flyttet, og ifølge statistikken er det kun bosatt 21 innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre fra Syria i Båtsfjord. Likeså kom det mange flyktninger fra Afghanistan, men nå er det kun 3 innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre fra Afghanistan igjen i Båtsfjord.

Figur 3: Utvikling i folketallet i Båtsfjord, målt i starten av hvert kvartal. Kilde: Regional analyse

Den høye innvandringen fra Ukraina gjorde at de fleste steder fikk høyere vekst i folketallet enn forventet i 2022 og 2023. Da er det interessant å se hvor mye av veksten i folketallet i Båtsfjord som skyldes innvandringen fra Ukraina. I figuren under har Regional analyse skilt ut endringene i folketallet i Båtsfjord med og uten ukrainere.

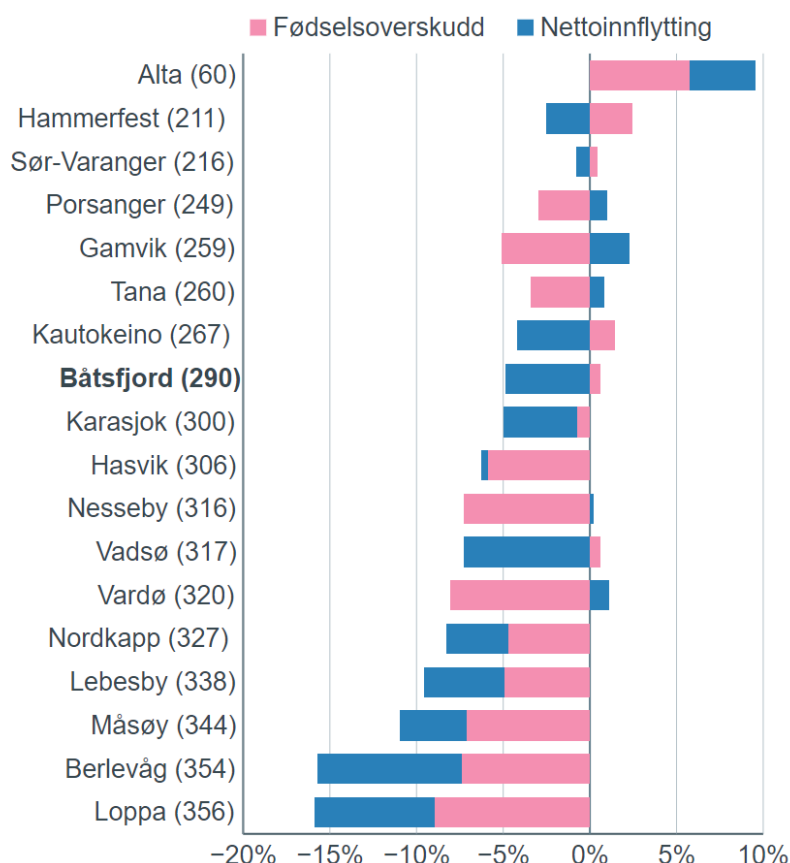

Figur 4: Kilde: Regional analyse

Antall innbyggere med ukrainsk statsborgerskap økte med ni personer i 2022 og 20 personer i 2023. Ser vi på befolkningsendringene uten ukrainere i disse årene, var det en nedgang på 59 innbyggere i 2022 og 24 innbyggere i 2023.

I figuren til høyre kan vi se befolkningsveksten i Båtsfjord og sammenlikningsstedene i den siste tiårsperioden, års-serie 2014-2023. Befolkningsveksten er dekomponert i fødselsoverskudd og nettoflytting.

Båtsfjord har hatt et fødselsoverskudd i den siste tiårsperioden. Dette fødselsoverskuddet har tilsvart 0,6 prosent av folketallet i denne tiårsperioden.

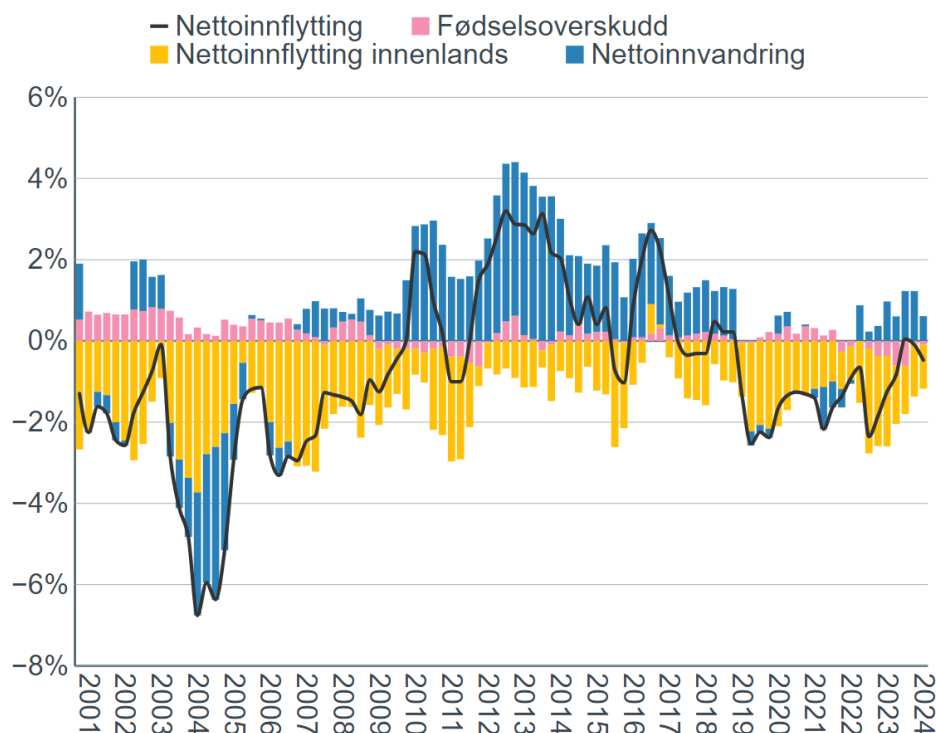

Figur 5: Kilde: Regional analyse

Nettoflyttingen (inkludert innvandring) har vært negativ, tilsvarende 4,9 prosent av folketallet. Det er den negative nettoinnflyttingen som har gitt nedgang i folketallet.

I 2023 ble det et lite fødselsunderskudd. Samtidig var det også en liten netto utflytting fra kommunen.

Figuren under viser befolkningsveksten dekomponert i fødselsoverskudd, netto innenlands flytting og netto innvandring 12-måneders perioder, målt hvert kvartal i Båtsfjord. I 2022 og 2023 kom det mange flykninger fra Ukraina som raskt fikk oppholdstillatelse. En del av den innenlandske flyttingen i 2022 og 2023 er sekundær flytting av Ukrainiere.

Figur 6: Befolningsveksten i Båtsfjord dekomponert i 12-måneders perioder, målt hvert kvartal. Kilde: Regional analyse

Båtsfjord hadde tidligere et fødselsoverskudd, men dette fødselsoverskuddet har blitt til fødselsunderskudd i det siste året. Det har vært innenlands utflytting i nesten alle periodene etter 2000. I perioder med høy innvandring har det blitt vekst i antall innbyggere.

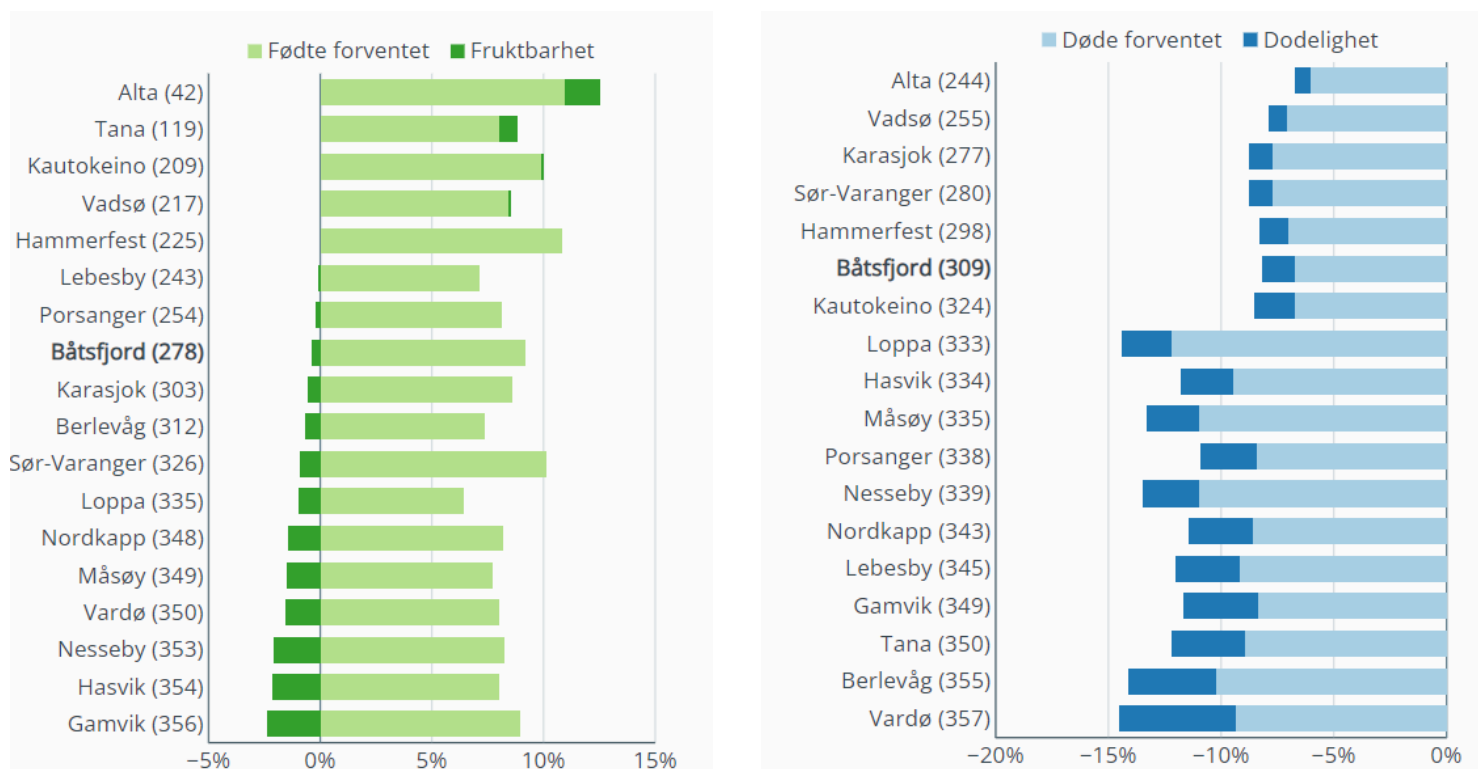
Fruktbarhet og dødelighet, sammenlikning

I figurene under kan vi se forventet antall fødte ut fra andelen kvinner i fødedyktig alder og relativ fruktbarhet i Båtsfjord og sammenlikningskommunene i den siste tiårsperioden. Forventet antall fødte er beregnet ut fra antall kvinner i ulike alderstrinn med samme fødselsrater som landet.

Tilsvarende kan vi se forventet antall døde ut fra alders og kjønnsfordeling og dødeligheten. Her er forventet antall døde beregnet ut fra antall kvinner og menn i ulike alderstrinn med gjennomsnittlige dødsrater.

Hvis vi ser på antall fødte relativt til landet, kan vi se at antall fødte var forventet å være 1,7 prosent lavere i forhold til folketallet ut fra andelen kvinner i fødedyktig alder i den siste tiårsperioden. Båtsfjord har også hatt lavere fruktbarhet enn landsgjennomsnittet. Det har redusert antall fødte tilsvarende 0,4 prosent av folketallet i denne perioden.

Vi kan også se antall døde relativt til landet. Båtsfjord har en liten andel eldre i befolkningen og det er således forventet lavere antall døde, tilsvarende 1,4 prosent av befolkningen. Båtsfjord har imidlertid hatt en høyere dødelighet enn landsgjennomsnittet, slik at antall døde har vært større enn forventet.

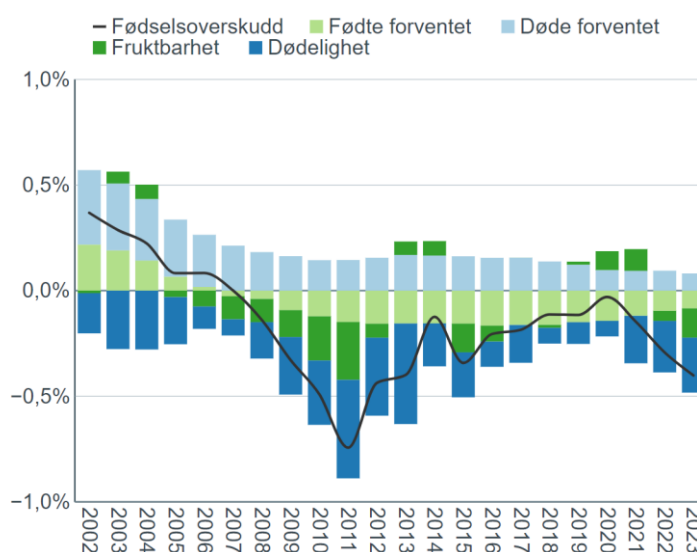
Figur 7: Figurene viser tall fra tidsperioden 2014-2023. Kilde: Regional analyse

Figuren under viser en analyse av hvorfor fødselsbalansen i Båtsfjord avviker fra landets. Det er fire drivkrefter som kan forklare dette. Forventet antall fødte er et resultat av hvor mange kvinner i fødedyktig alder det er i befolkningen i Båtsfjord. Forventet antall døde er knyttet til andel eldre i befolkningen. Forventet fødselsbalanse relativt til landet vil da være summen av forventet antall fødte og døde.

Relativ fruktbarhet viser om det fødes flere eller færre enn forventet, på samme måte som relativ dødelighet viser om Båtsfjord har flere eller færre antall døde enn forventet.

Båtsfjord har hatt høyere fruktbarhet enn landsgjennomsnittet i noen år, men lavere fruktbarhet i de fleste årene.

Dødeligheten har vært høyere enn landsgjennomsnittet i alle årene Regional analyse har tall for.

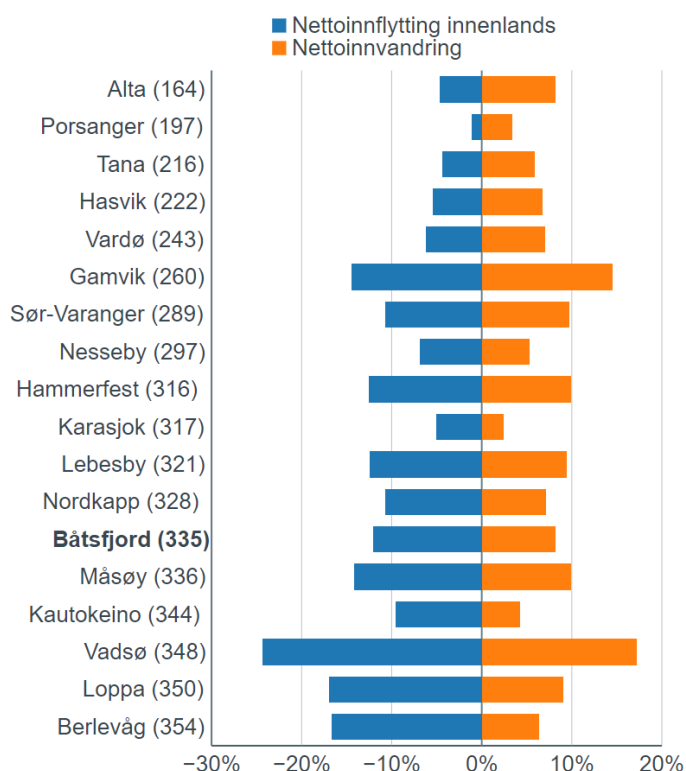

Figur 8: Kilde: Regional analyse

4.6 Innvandring

I figuren til høyre kan vi se hvordan den samlede nettoflyttingen fordeler seg på innvandring og innenlands flytting i Båtsfjord og sammenlikningsstedene i den siste tiårsperioden. I 2022 og 2023 var det som tidligere nevnt mange ukrainere med i den innenlandske flyttingen, fordi flyttinger av ukrainere fra mottak til bosettingskommune ble registrert som innenlands flytting.

Båtsfjord har hatt en netto innvandring tilsvarende 8,2 prosent av folketallet i den siste tiårsperioden. Det er relativt mye. Samtidig er det vært en netto innenlands utflytting tilsvarende 14,2 prosent av folketallet.

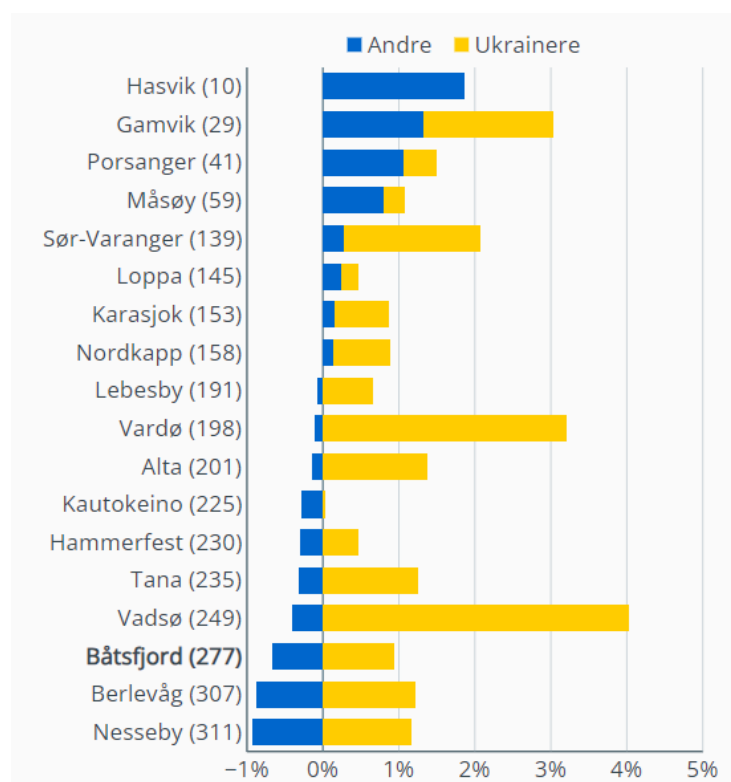
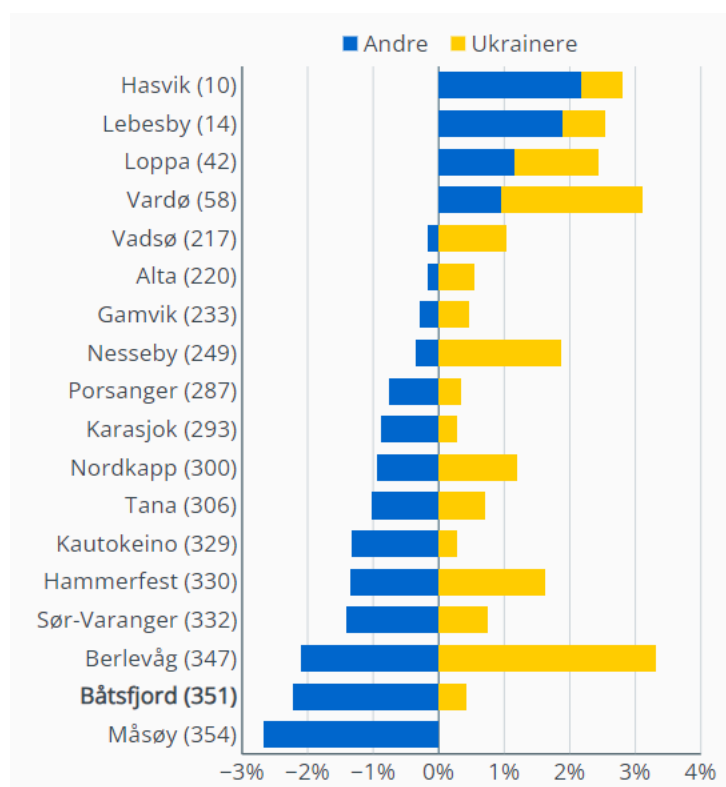

Figur 9: Kilde: Regional analyse

Det er et generelt trekk at kommuner som har uvanlig stor innvandring også har negativ innenlands flytting. Det viser at mange innvandrere flytter videre til en annen kommune i Norge.

Nettoflytting med og uten ukrainere

Som vi har nevnt flere ganger, var det mange ukrainere som flyttet mellom mottakskommune og bosettingskommune i 2022 og 2023. Det blir da registrert som innenlands flytting, selv om det dreier seg om ukrainske flyktninger som kanskje bare har opphold seg i landet i kort tid. Det er derfor interessant å se hva flyttetallene hadde blitt uten ukrainere. Regional analyse har da brukt endringen i antall innbyggere med ukrainsk statsborgerskap som mål på flytting av ukrainere. Da kan vi se hvordan nettoflyttingen ville ha blitt uten strømmen av flyktninger fra Ukraina.

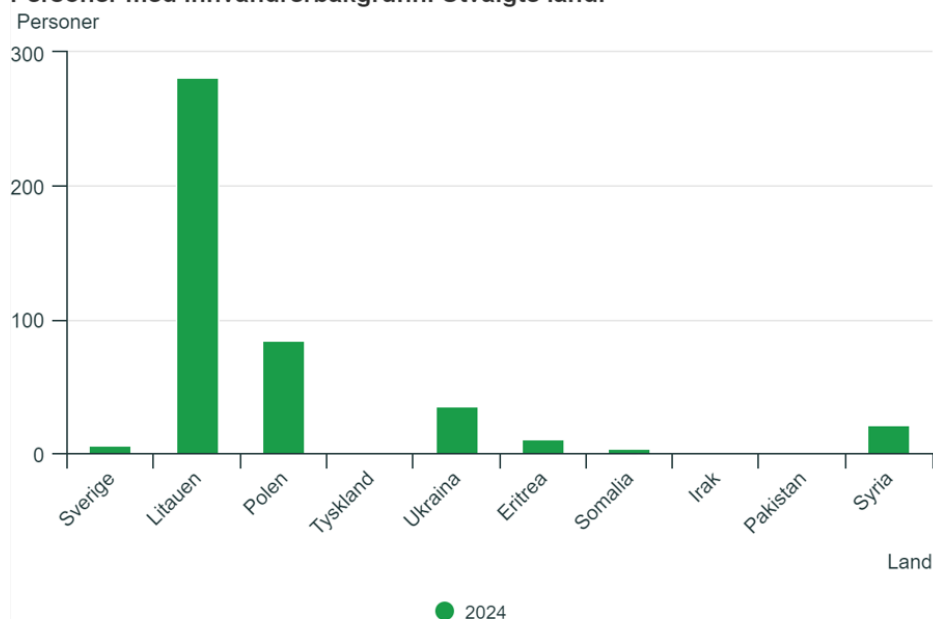
Figur 10: Grafen til venstre viser innvandring fra andre land og innvandring fra Ukraina i 2022, mens grafen til høyre viser tilsvarende tall for 2023. Kilde: Regional analyse

Båtsfjord hadde en netto utflytting tilsvarende 0,7 prosent av folketallet i 2023, når vi ikke regner med ukrainere. Det ble en innflytting av ukrainere tilsvarende 0,9 prosent av folketallet dette året. I 2022 var det relativt lav innflytting av ukrainere, bare 0,4 prosent, mens det var en netto utflytting på 2.2 prosent utenom ukrainere.

Økt innvandring fra ulike grupper i forskjellige perioder vil påvirkes av nasjonale, men kanskje særlig internasjonale forhold. Ulike konflikter og krigssituasjoner vil legge føringer for når det er økt innvandring til Norge generelt, men også til de enkelte kommuner. Vi har i Båtsfjord også innflytting til kommunen vår i forbindelse med arbeidslivet og næringsvirksomheten i kommunen. Fiskerinæringen, som er en hovednæring for kommunen, tiltrekker seg ansatte fra andre land. Også stillinger i kommunen eller andre forhold (for eksempel natur og friluftsliv) kan være attraktivt.

Grafen under viser noen av nasjonalitetene som er representert i Båtsfjord kommune i 2024. Grafen sier ikke noe om *når* disse personene har flyttet til kommunen. Totalt er det 31 forskjellige nasjonaliteter representert i Båtsfjord i 2024.

Personer med innvandrerbakgrunn. Utvalgte land.

Kilde: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, Statistisk sentralbyrå

Forventet innbyggertall i Båtsfjord 2030 er 2112 innbyggere, mens det i 2050 er forventet at innbyggertallet vil ligge på 2076 personer (SSB).

4.7 Boliger og bosettingsmønster

- 73% eier boligen de bor i, mens 27 % leier bolig.
- 87,1 % bor romslig.
- 10,9 % bor trangt.

Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2030 (vedtatt i kommunestyret 16.12.20) bemerker at de aller fleste boligene er selveide eneboliger. Ca. halvparten av boligene i kommunen ble bygget mellom 1960 og 1980. Ellers er boligmarkedet i kommunen ganske lite, og det virker til at utleie og salg av boliger i større grad skjer på sosiale medier eller i lokale Facebook grupper.

Leiligheter med høy standard eller i populære områder kan ha venteliste, og det er ellers varierende stand på det som ligger ute til leie. I sentrum er det etablert en del nye leiligheter, som er populært blant noen eldre uten at disse er direkte tilrettelagt for eldre.

Hoveddelen av kommunens bosetting er innenfor tettstedet Båtsfjord, i indre del av Båtsfjorden. Kommuneplanens samfunnsdel, slik den ble vedtatt, hadde også et mål om å tilrettelegge arealer for ulike boligtyper, samt få flere boliger i sentrum, med ønske om å ha en fleksibel boligstruktur som var attraktiv for alle grupper mennesker. Planen hadde også

et mål som gikk på planlegging og tilrettelegging for at flest mulig vanskeligstilte på boligmarkedet kunne bo i egen bolig, og at flest mulig skulle kunne bo hjemme lengst mulig.

Tabellen under viser antall kommunalt disponerte boliger for årene 2020, 2021 og 2022, samt andel kommunale boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere. Tabellen ser at antall kommunale boliger har økt, mens det har vært noe nedgang i andel kommunale boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere. Tall for 2023/224 er ikke tilgjengelig hos SSB.

	Totalt antall kommunalt disponerte boliger (antall)			Andel kommunale boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere (prosent)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
5443 Båtsfjord	89	85	101	19	20	16

Tabell 1: Kilde: SSB

4.8 Samfunnssikkerhet, beredskap, brann og ulykkesvern

Mer informasjon kommer.

4.9 Eiendomsforvaltning

I perioden 2020-2023 hadde kommunen et årlig snitt for netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger på NOK 174. Samtidig trekkes snittet opp av at tilsvarende tall for 2022 var på NOK 310. Til sammenligning var det i 2023 på NOK 77 (kilde: SSB).

Ovennevnte snitt for perioden 2020-2023, er klart lavere enn kostragruppen hvor tilsvarende snitt for perioden var på NOK 517.

4.10 Grunnskole og utdanningsnivå

Grunnskole: Melkarn oppvekstsenter

Båtsfjord hadde tidligere to skoler, Båtsfjord skole og Nordskogen skole, som nå er flyttet inn i samme bygg. Dette skjedde i januar 2024. Det nye bygget heter Melkarn oppvekstsenter og huser 1.-10.trinn.

Elevtallet for skoleåret 2023/2024 var 192 elever. Elevtallet ved oppstart skoleåret 2024/2025, er på 176 elever pr. tredje kvartal 2024 (ved oppstarten av skoleåret). Det er ca. 34 ansatte i grunnskolen, både heltids -og deltidsstillinger.

Skolens verdier er «trygghet, trivsel og inkludering, med fokus på tidlig innsats og elevens læring».

Figur 11: Kilde: Båtsfjord kommunes nettside

Melkarn oppvekstsenter rommer i tillegg til grunnskole; Båtsfjord private videregående skole, Båtsfjord kulturskole, LOSA, bibliotek, helsestasjon, barnevern og Båtsfjord PPT. Melkarn oppvekstsenter er også bygd som kulturhus for hele Båtsfjord kommune med stor kultursal med moderne kino. Kultursalen har plass til 220 mennesker.

Vi har på oppvekstsentret totalt 13 elever, per september 2024, som har tilbud om finsk som 2.språk. Det organiseres slik at elevene på barnetrinnet får undervisning av en lærer som jobber på oppvekstsentret. Elevene fra 50.-10.trinn får undervisningen via fjernundervisning.

Det er utfordrende å få organisert samiskundervisning for elever som søker om dette, pga. manglende undervisningskompetanse i samisk språk. Dette gis per høsten 2024 som fjernundervisning.

Tall fra SSB (2023) viser at 73,6 % av elevene på 1.-4.trinn benytter seg av SFO-tilbud. Netto driftsutgifter per innbygger til grunnskole i kommunen var i 2023 på 16 092 kr (SSB). Dette er nokså likt som i kostragruppen (16 747 kr), men høyere enn i tidligere Troms og Finnmark fylke (13 813 kr) og landet (13 449 kr).

Målt i prosent av samlede netto driftsutgifter var tallet for kommunen vår i 2023 16,0 %, for kostragruppen 17,1 %, for tidligere Troms og Finnmark fylkeskommune 15,8 %, og for landet 17,5%.

8,5 % av elevene i grunnskolen benytter seg av skoleskysstilbud. 9,5% av elevene i grunnskolen får særskilt norskopplæring (SSB).

Videregående skole

Båtsfjord Videregående skole er et tilbud for videregående opplæring som eies av det private næringslivet i kommunen og Båtsfjord kommune. Skolen hadde forrige skoleår (23/24) 15 elever. Elevtallet for kommende skoleår (24/25) er per andre kvartal 2024 på 18 elever. Skolen har totalt 70 plasser, hvor 10 av plassene gjelder påbygg. Skolen har 5

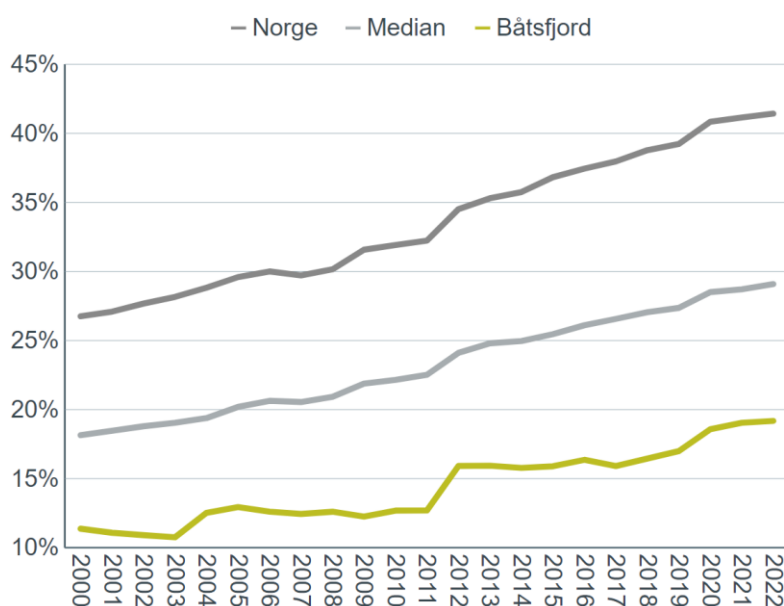
årsverk, fordelt på 8-9 lærere i ulike stillingsprosjenter. Skolen tilbyr studiespesialisering i samfunnsfag/språk, og realfag ved behov.

Utdanning

Grafen under viser prosentvis andel med minst tre års høyere utdanning i Båtsfjord og Norge. Linjen i midten viser median; medianen er verdien til kommunen som er rangert middels.

I Båtsfjord har 19,2 prosent av de sysselsatte minst tre års høyere utdanning. Det er mye lavere enn andelen i Norge, samt også lavere enn medianen av kommunene. Veksten i utdanningsnivået er også lavere i Båtsfjord enn i resten av landet.

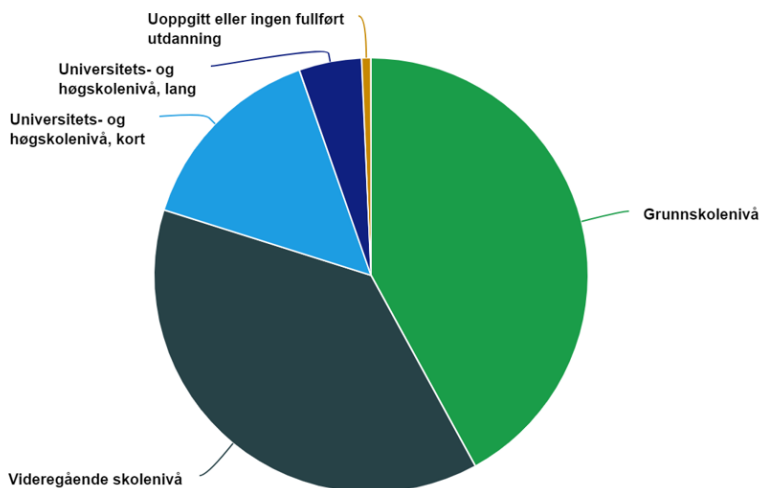
Medianverdien for utdanningsnivå i kommuner er 29,0 prosent. For regioner er medianverdien 36,0 prosent. Den lokale næringsstrukturen vil også være med på å påvirke utdanningsnivået i en kommune. I kommuner hvor primær og sekundærnæringene er hovednæringene, vil behovet for yrkesfaglige utdanninger dominere.

Figur 12: Kilde: Regional analyse

Figuren og tabellen nedenfor viser ulike fullførte utdanningsnivåer for Båtsfjord kommune, for personer 16 år og oppover (ssb.no).

Høyeste fullførte utdanningsnivå

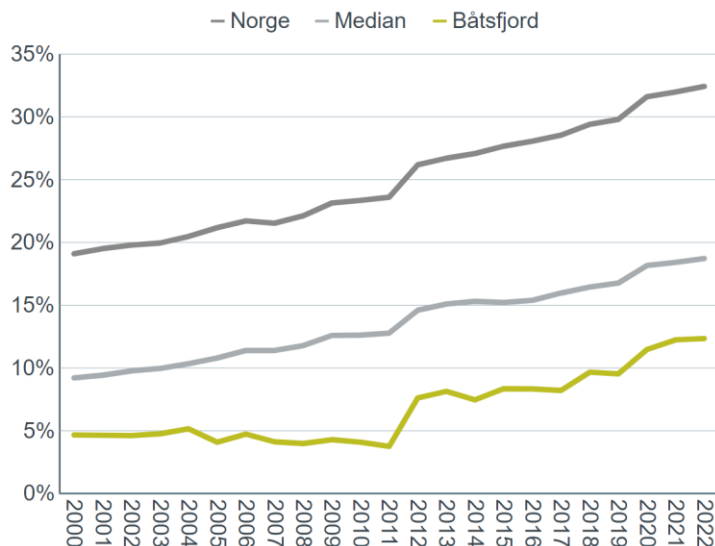
Kilde: Befolkningens utdanningsnivå, Statistisk sentralbyrå

Utdanningsnivå	Personer 16 år og over
Grunnskolenivå	731
Videregående skolenivå	658
Universitets- og høgskolenivå, kort	257
Universitets- og høgskolenivå, lang	81
Uoppgitt eller ingen fullført utdanning	12

Tabell 2: Kilde: SSB

Utvikling i utdanningsnivået i næringslivet

I Båtsfjord har 12,3 prosent av de ansatte i næringslivet minst tre års høyere utdanning. Det er lavere enn andelen i Norge og også lavere enn medianen for kommunene. Forskjellen i utdanningsnivået mellom ulike bransjer i næringslivet kan forklare en del av variasjonen i utdanningsnivå mellom kommuner og regioner. På steder der næringslivet er konsentrert til bransjer med et høyt utdanningsnivå er det naturlig at det er et høyere utdanningsnivå i næringslivet og vice versa.

Figur 13: Prosentvis andel ansatte med minst tre års høyere utdanning i næringslivet. Kilde: Regional analyse

4.11 Helse og omsorg

Båtsfjord kommune har en sektorplan for helse og omsorg 2018-2028 som gir retning og mål for tjenestene i årene fremover. Oppsummering av noen viktige punkter:

Visjon og hovedmålsetting:

- Visjoner er «Gode helsetjenester og fornøyde tjenestemottakere – felles ansvar».
- Hovedmålsettingen er at Båtsfjord kommunes helse- og omsorgstjenester alltid skal levere rette tjenester av god kvalitet etter behov og egenmestring med tjenestemottakeren i fokus.

Utviklingstrekk:

- Befolkningssammensetningen endrer seg. Befolkningen lever lengre, det blir flere eldre og det blir færre i yrkesaktiv alder.
- Spesielt demensutviklingen er relevant.

Fremtidige helse -og omsorgstjenester:

- Planen fokuserer på aktiv og fremtidsrettet pårørendepolitikk, samlokalisering av tjenester, oppfølgingsteam for tjenestemottakere med store sammensatte behov, økt kompetanse innen ledelse og mer ambulant behandling.

Mål for kvalitetsstandard:

- Kommunen skal støtte innbyggernes egen ressurser og selvstendighet.
- Mennesker med nedsatt funksjonsevne skal kunne delta i hverdagsliv og samfunnsliv.

I kommunens Bærekraft 25 prosjekt, har helse og omsorg deltatt i delprosjektet «Leve hele livet», som bygger på Meld.St. 15 (2017-2018). I prosjektet har helse og omsorg oppsummert tjeneste sine ved hjelp av en omsorgstrapp. Omsorgstrappen er en inndeling av de ulike tjenestene som helse og omsorg gir ut til innbyggerne i kommunen:

- Trinn 1: Samskapning og medborgerskap: et lokalsamfunn som legger til rette for at mennesker skal klare seg selv i egne hjem (for eksempel informasjon fra kommunen, støtte til boligtilpasning, tilrettelegging for egen alderdom, m.m.).
- Trinn 2: Helsefremmende tiltak: Mennesker med noen behov skal få hjelp til å dekke disse slik at de fortsatt kan bo hjemme og leve gode liv med tilrettelegging for behovene (for eksempel ledsagerbevis, fysioterapi, TT-kort ordning, m.m.).
- Trinn 3: Vedtaksbaserte tjenester: Spesifikk kartlegging av behov for de som trenger noe større tilpasning for å kunne bo hjemme (for eksempel trygghetsalarm, BPA, avlastning, opplæring eller veiledning, m.m.).
- Trinn 4: Korttidsopphold institusjon: For mennesker som behøver mer hjelp i hverdagen over en kortere periode. Det kan være rehabiliteringsopphold, fysioterapi på institusjon eller type avlastningsopphold.
- Trinn 5: Langtids plass institusjon: For mennesker som er avhengig av hjelp mesteparten av tiden: for eksempel ved sykestua, eller på Fjellheimen; et sykehjem tilrettelagt for personer med demens som gir heldøgns helse og omsorgstjenester

Vi har også gjennomgått store deler av våre tjenestevedtak, dette gjelder både for leveransen innen hjemmebasert omsorg, tjenester som leveres i omsorgsbolig og i langtidsopphold i institusjon. Dette er gjort delvis i et 4K-samarbeid med innspill fra konsulenter og delvis ved å sette fokus på å få bedre helserettslig kunnskap i egen virksomhet. Dette er med på å bidra til at brukerne av vedtaksbaserte helse og omsorgstjenester får en større rettsikkerhet og at tjenestene kan organiseres med en større forutsigbarhet i forhold til tidsbruk.

Kurativ tjeneste består av legetjenesten med godt utstyrt laboratorium, samt to kommunale fysioterapeuter som også ivaretar frisklivsbiten. Etter en tid uten ergoterapeut har vi nettopp fått på plass også denne lovpålagte tjenesten (sept. 2024).

Kommunen står nå i en situasjon hvor det mangler fastleger og vi er for tiden avhengig av innleide vikarer for at tjenesten skal være forsvarlig. Tidsplan for at vi skal ha kommunalt ansatte fastleger på plass er foreløpig satt til ca. 6 mnd.

Omsorgsbolig/ alderspensjonat er samlokalisert med basen for hjemmesykepleien som betjenes av de samme tjenesteyterne.

ROP (Rus og psykiatri) tjenesten består av en psykiatrisk sykepleier, en psykiatrisk vernepleier og en psykiatrisk vernepleier tilknyttet DFACT team. Alle ansatte har lang erfaring, både i sitt yrke og i vår egen tjeneste.

Vedtaksbaserte tjenester fordeles slik:

År	2022	2023	
Tjenestetype	Brukere	Brukere	Endring %
▲			
Totalt antall brukere	192	164	-14,6 %
Avlastning i institusjon	5		
Bolig som kommunen disponerer for helse- og omsorgsformål		22	
Helsetjenester i hjemmet	153	128	-16,3 %
Kommunal øyeblikkelig hjelp - døgnopphold	38	37	-2,6 %
Matombringing	36	44	22,2 %
Praktisk bistand - daglige gjøremål	67	68	1,5 %
Støttekontakt	38	40	5,3 %
Tidsbegrenset opphold - annet	10	14	40,0 %
Tidsbegrenset opphold - habilitering/rehabilitering	5	6	20,0 %
Trygghetsalarm	41	39	-4,9 %
Langtidsopphold i institusjon	19	18	-5,3 %

Tabell 3: Kilde: Helsedirektoratet

Kommunen har et somatisk sykehjem som også ivaretar rehabiliterings-, korttids- og KAD/sykestueplasser. Fjellheimen er sykehjem for personer med demens.

Brukere på langtidsopphold - antall og andel pr 31.12:

	2022	2023	Landet (2022)
Antall brukere langtidsopphold per 31.12	13	14	31 872
Andel med legemiddelgjennomgang i perioden		50 %	56 %
Andel med alle funksjonsvariabler kartlagt i perioden	54 %		91 %
Andel med ernæringskartlegging i perioden			51 %

Tabell 4: Kilde: Helsedirektoratet

4.12 Avfallshåndtering

Kommunen er tilknyttet Øst-Finnmark Avfallsselskap AS (ØFAS AS), som er eid av kommunene Nesseby, Sør-Varanger, Tana, Båtsfjord, Berlevåg, Vardø og Utsjok.

Årsgebyr for avfallstjenesten var i 2023 på 4 461 kr ekskludert mva. For kostragruppen var tilsvarende tall 3 803 kr, mens den for Finnmark fylke og landet var på henholdsvis 5 159 kr og 3 854 kr (kilde: SSB).

4.13 Kirke og religion

Båtsfjord kirke ligger i Båtsfjord sokn. Det samme gjør også Hamningberg kapell og Syltefjord kapell.

Båtsfjord kirke er bygget i mur og ble oppført i 1971. Kirken har 300 sitteplasser. Vernestatus er ikke vernet. Kirken er arkitekttegnet av Hans Magnus.

Hamningberg kapell er bygget i tre og ble oppført i 1949. Vernestatus er ikke vernet. Arkitekt var Sverre Poulsen.

Syltefjord kapell er bygget i tre og ble oppført i 1934. Kirken har 60 sitteplasser og har vernestatus.

60,2 % av Båtsfjords befolkning er medlem i Den Norsk Kirke (SSB, 2023), noe som ikke avviker nevneverdig fra kostragruppen, men er noe lavere enn landet som helhet (62,6 %) og tidligere Troms og Finnmark fylke (71,8 %).

Figur 14: Hamningberg kapell. Kilde: Kirkesøk

4.14 Klima, energi, naturmangfold og miljø

Klimaprofil

Tilgjengelig kunnskapsgrunnlag er Klimaprofil Finnmark (oppdatert 2021). Klimaprofilene gir et kortfattet sammendrag av dagens klima, forventede klimaendringer og klimautfordringer. Høye klimagassutslipp er lagt til grunn i profilen, altså et scenario hvor klimagassutslipp fortsetter å øke i årene fremover. Profilen behandler klima i en år 2100 kontekst. Den gir ikke spesifikke Båtsfjorddata. Det er også forskjeller internt i Finnmark, spesielt mellom vidda og kystområdene. Dette øker usikkerheten om effekter som angår kommunen vår. Usikkerheten er likevel ikke så stor, spesielt når en legger konsekvenser til grunn, at den kan frita kommunen fra å legge profilen til grunn for kommunal planlegging.

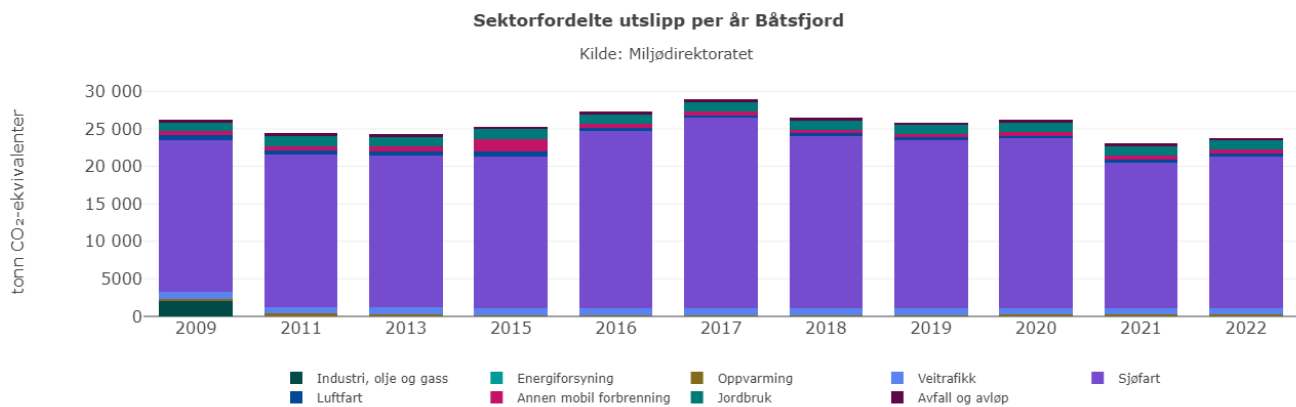
- Den gjennomsnittlige årstemperaturen kan forventes med å øke med ca. 5,5 °C. Varangerhalvøya og østlige deler av fylket er blant områdene som kan vente størst økning. Økningen i temperatur blir størst om vinteren, med ca. 6,5 °C, men tilsvarende økning for sommeren estimeres til ca. 5 °C. Veksts sesongen vil øke med 1–3 måneder, og mest i ytre kyststrøk. Vinterstid vil dager med svært lav temperatur bli sjeldnere.
- Årsnedbøren er forventet å øke med i underkant av 20% frem til slutten av århundret. Det meste av økningen forventes å komme i vår (ca. 15%)-, sommer (ca. 25%) og høstperioden (ca. 20%), mens det i vinterperioden forventes en mindre

økning (ca. 5%). Episoder med kraftig nedbør vil øke vesentlig, både i intensitet og hyppighet hele året. Dette vil få konsekvenser for overvannshåndtering.

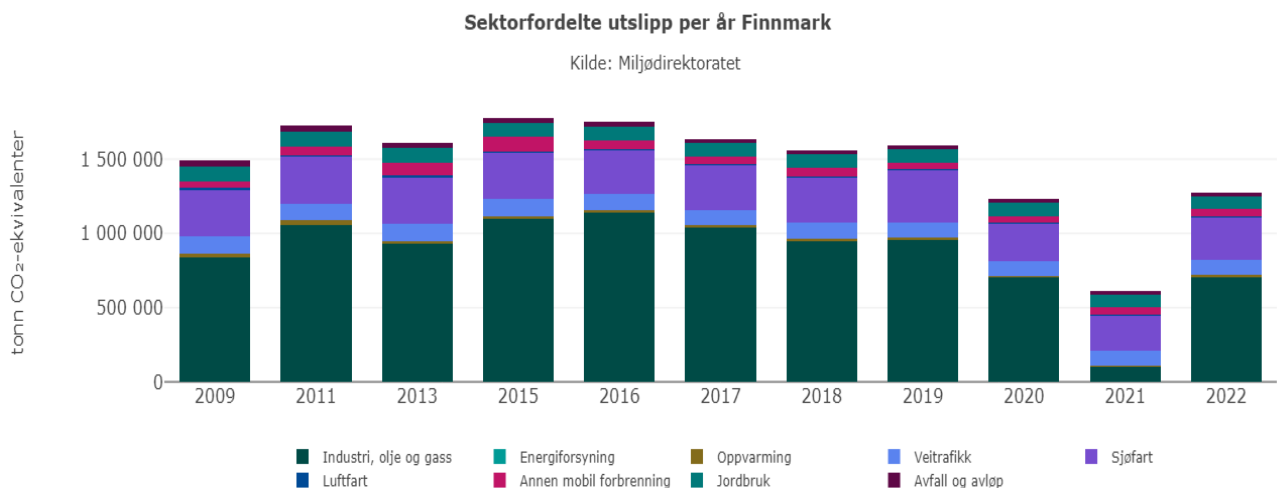
- Klimamodellene gir liten eller ingen endring i vindforhold i dette århundret, men usikkerheten i framskrivningene for vind er stor. Det viktigste for kommuner er at kunnskap om lokale vindforhold tas med i planleggingen.
- Det kan forventes betydelig reduksjon i snømengdene. Snøsesongen kan bli 3-4 måneder kortere. Smelteepisoder om vinteren blir flere. Permafrosten vil bli betydelig redusert.
- Klimapåslaget for overvann er det samme som klimapåslaget for kraftig nedbør. Det er viktig å ta hensyn til overvann tidlig i arealplanleggingen, da vannet må sikres tilstrekkelig plass.
- Gradvis reduserte snømengder vil gi gradvis mindre snøsmelteflommer, mens mer nedbør som regn vil føre til at regnflommene blir større. Økt forekomst av lokal, intens nedbør øker sannsynligheten for flom i tettbygde strøk og i små, bratte vassdrag som reagerer raskt på regn. Man må være spesielt oppmerksom på at mindre bekker og elver kan finne nye flomveier.
- Selv om sommernedbøren kan forventes å øke, vil også fordampningen øke med høyere temperatur. Det kan medføre lav sommervannføring i elver. Dette medfører igjen noe økt sannsynlighet for tørke og skogbrannfare, samt behov for jordbruksvanning.
- Det er grunn til økt aktsomhet mot kvikkleireskred, snøskred, jordskred, flomskred og sørpeskred. For snøskred vil faren deretter avta på lengre sikt når det finnes mindre snø. Ved utredning og kartlegging av skredfare i forbindelse med arealplanlegging og utbygging, er det viktig at alle typer skred vurderes nøye i tråd med relevante lover, forskrifter og veiledere.
- Havnivåstigning kan føre til at stormflo og bølger strekker seg lengre inn på land, som igjen kan føre til skade på bebyggelse og infrastruktur. Vindoppstuvning kan forsterke konsekvensene. Det er ikke ventet vesentlig endring i bølgeforholdene, men som for vind er usikkerheten stor.

Utslipp av klimagasser

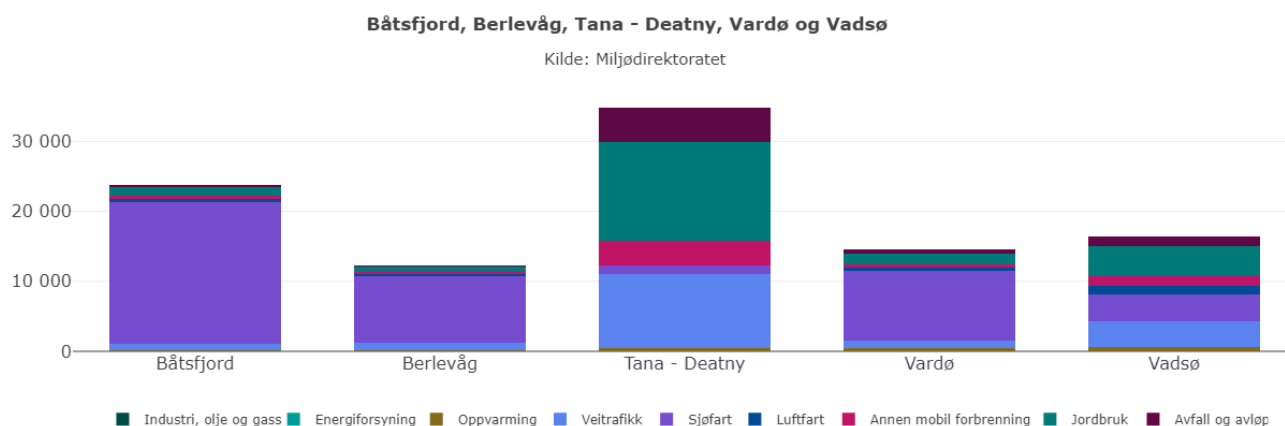
Figuren nedenfor fra Miljødirektoratet viser utslipp av klimagasser innenfor kommunens grenser i perioden fra 2009 til 2022. Hovedkilden til utslipp er sjøfart, i tråd med kommunens næringsstruktur og geografiske posisjon. Innenfor sjøfart kommer størstedelen av utslippene fra gruppene "fiskefartøy" og "passasjerer" (Miljødirektoratet).

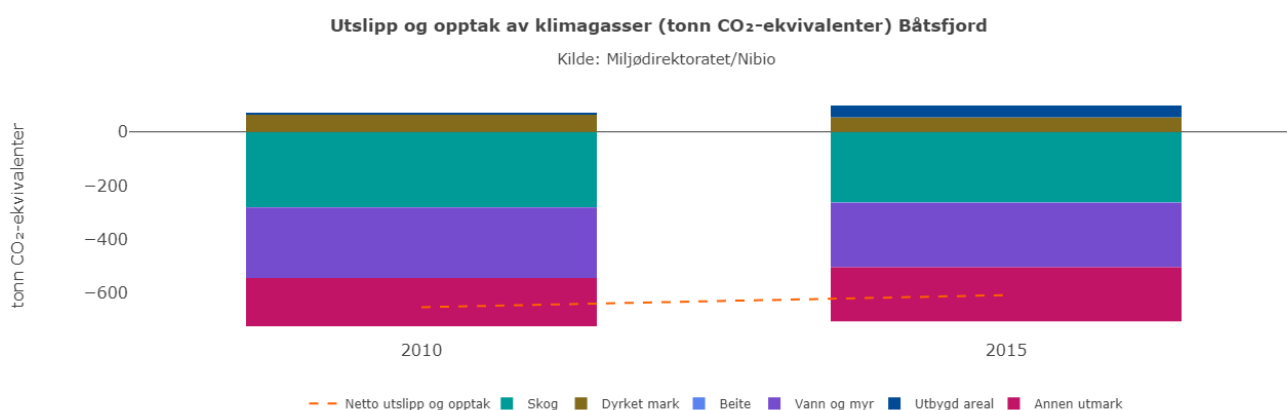
Båtsfjords utslippsprofil er forskjellig fra Finnmark fylke og flere av nabokommunes profiler, noe som skyldes samferdsel, næring og andre strukturelle forhold. Profiler for Finnmark fylke og nabokommuner er vist under. NB: Kraftig fall i utslipp i Finnmark i 2021 må ses i sammenheng med nedstenging av Melkøya.

Klimautslipp per innbygger i kommunen er ca. 11 tonn CO₂ ekvivalenter. For Finnmark fylke er tallet ca. 17,1 tonn CO₂ ekvivalenter, men det må påpekes at Hammerfest og virksomheten på Melkøya her trekker kraftig opp. Tilsvarende tall for Tana er ca. 12,3 tonn, Vadsø ca. 2.9 tonn, Berlevåg ca. 13.6 tonn, og Vardø ca. 7,7 tonn.

Nedenfor vises utslipp og opptak fra sektoren "skog og annen arealbruk" i kommunen i årene 2010 og 2015. Denne viser at en relativt liten del av de totale utslippene ble tatt opp naturlig.

Mulige konsekvenser for planlegging

Klimaendringene forventes å påvirke kommunen og lokalsamfunnet vårt på flere måter:

- Et endret risikobilde for samfunnssikkerhet og beredskap.
- Endrede vilkår for landbruket, reindriften, fiskeriene og havbruk.
- Lengre barmarksesong og lengre vekstsesong.
- Endrede forutsetninger for gjennomføring av kommunale tjenester.
- Skogens, myrenes og andre naturtypers betydning for CO₂ opptak.
- Endringer i artsmangfoldet, samt eksisterende arters utbredelse.
- Befolkningens helse og dyrehelse.
- Reguleringsplaner må ta hensyn til klimautviklingen.
- Forventninger om bidrag globalt og nasjonalt ved å redusere utslipp lokalt.
- Utnytte klimapolitiske tilskuddsordninger (ENOVA m fl).

- Nye samarbeidsmuligheter kommuner imellom.
- Behov for kunnskap og kompetanseheving lokalt for å mestre klimaendringene.
- “Klimaflyktninger”.
- Økt trafikk gjennom den arktiske skipsruten som følge av snø/issmelting

Kommuneplanleggingen kan bidra både til lavere utslipp og bedre tilpasning, herunder samordning av bolig-, areal- og transportløsninger. Klimaendringene vil påvirke både samfunnsdelen, arealdelen og et flertall av kommunedelplanene.

Klimakur 2030 og klimatiltak i Norge mot 2030 – Et nyttig kunnskapsgrunnlag for kommunen

Miljødirektoratet, ENOVA, Statens vegvesen, Kystverket, Landbruksdirektoratet og NVE har produsert og i 2020 publisert kunnskapsgrunnlaget “Klimakur 2030” med et eget kapittel om kommuners rolle i arbeidet med å redusere klimautslipp. Rapporten fokuserer på:

- Innkjøpsmakt.
- Samfunns- og arealplanlegging.
- Samfunnsutviklerrollen.
- Fysisk tilrettelegging.

Rapporten lister mulige virkemidler innenfor veitransport, sjøfart, fiske, havbruk, jordbruk, industri mv. og kan være et hjelpemiddel for planleggingen i kommunen vår.

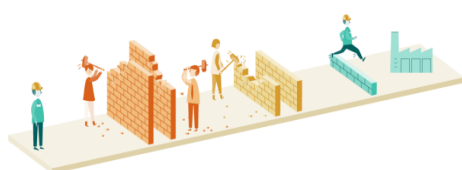
I 2023 publiserte Miljødirektoratet rapporten “Klimatiltak i Norge mot 2030”, som den første i en serie med årlige oppdateringer om klimatiltak, barrierer og virkemidler.

Rapporten analyserer ulike tiltak som kan kutte utslipp og hvilke barrierer aktørene møter, samt peker på mulige virkemidler som kan utløse utslippsreduksjoner. Rapporten, og senere rapporter i serien kan derfor være et nyttig sted å hente kunnskap hva angår å kutte utslippene i kommunen.

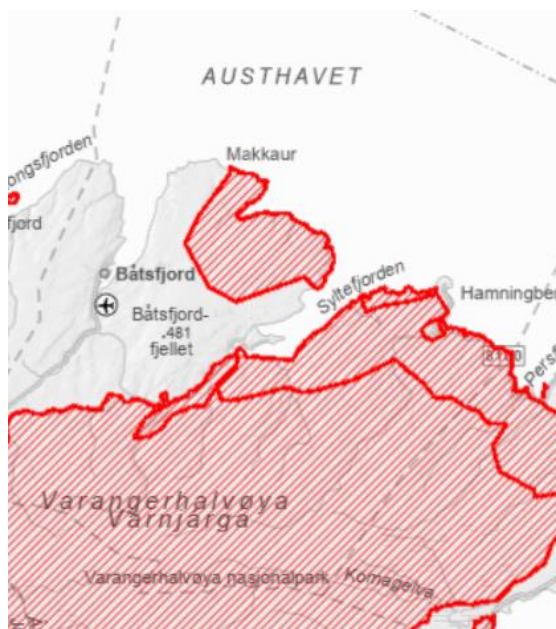
Klimatiltak i Norge mot 2030

Oppdatert kunnskapsgrunnlag om
utslippsreduksjonspotensial, barrierer og mulige
virkemidler

2023

Vernede områder

Figur 15: Kilde: Miljødirektoratet

I Båtsfjord finnes en rekke vernede naturområder. Varangerhalvøya nasjonalpark (verneplan for nasjonalparker og andre større verneområder) befinner seg delvis i kommunen vår, og det samme gjør Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde (verneplan for nasjonalparker og andre større verneområder). I tillegg har vi Ytre Syltevika naturreservat (annet vern eller verneplan) og Makkaurhalvøya naturreservat (verneplan for sjøfugl), som i sin helhet befinner seg innenfor kommunens grenser, samt Syltefjorddalen naturreservat og Sandfjordnesset naturreservat (begge under annet vern eller verneplan).

Arter av nasjonal forvaltningsinteresse og truede arter på kart

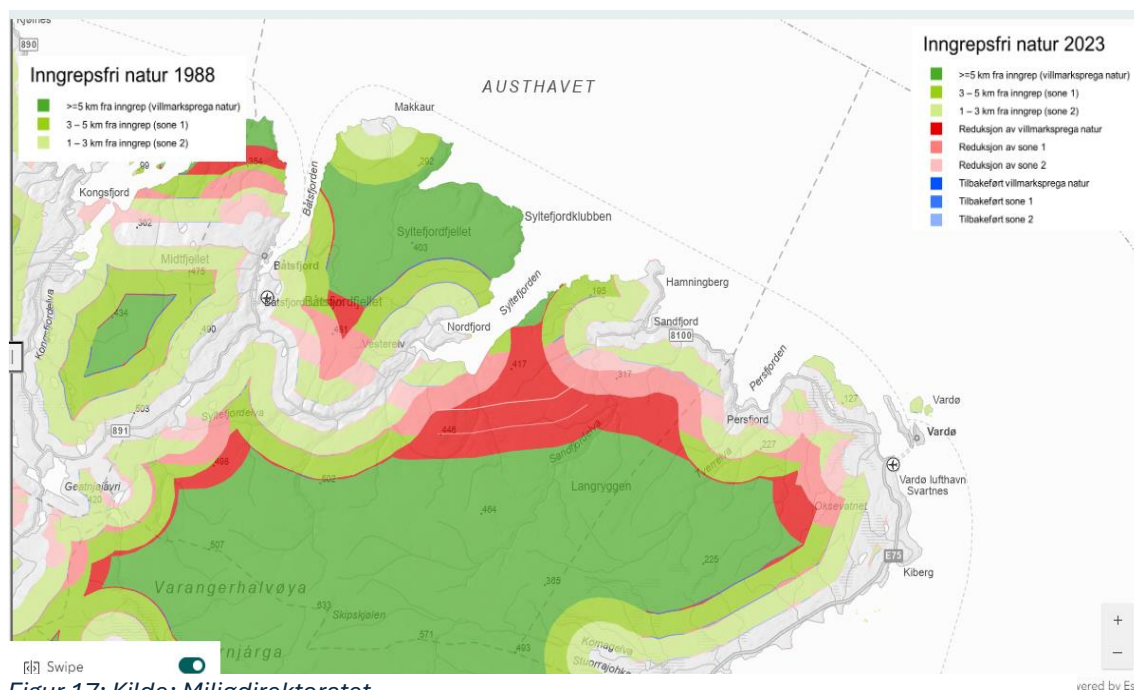
Kartet under viser områder for arter av nasjonal forvaltningsinteresse, inkludert truede arter. Det finnes en rekke truede fuglearter i kommunen vår. Detaljer er tilgjengelig på miljostatus.miljodirektoratet.no.

Figur 16: Kilde: Miljødirektoratet

Inngrepsfri natur

Kartet nedenfor viser inngrepsfri natur som er viktige både for brukerne av naturområdene, samt for artene som har tilhold der.

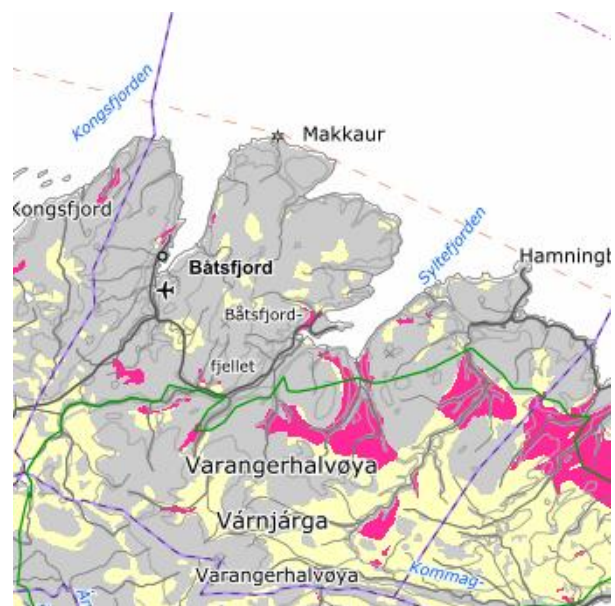

Figur 17: Kilde: Miljødirektoratet

Den sterkeste grønnfargen i kartene viser områder som ligger fem kilometer eller mer fra tyngre tekniske inngrep (villmarkspregede områder). Medium sterk grønn viser områder som ligger mellom tre og fem kilometer fra tyngre tekniske inngrep (inngrepsfri sone 1). Lys grønn viser områder som ligger mellom en og tre kilometer fra tyngre tekniske inngrep (inngrepsfri sone 2). Områder som ligger mindre enn en kilometer fra tyngre tekniske inngrep betegnes som inngrepsnære. Rødfargen i kartet viser reduksjon av villmarkspreget natur, samt sone 1 og 2 fra 1988 og frem til 2023.

Radon aktsomhetskart

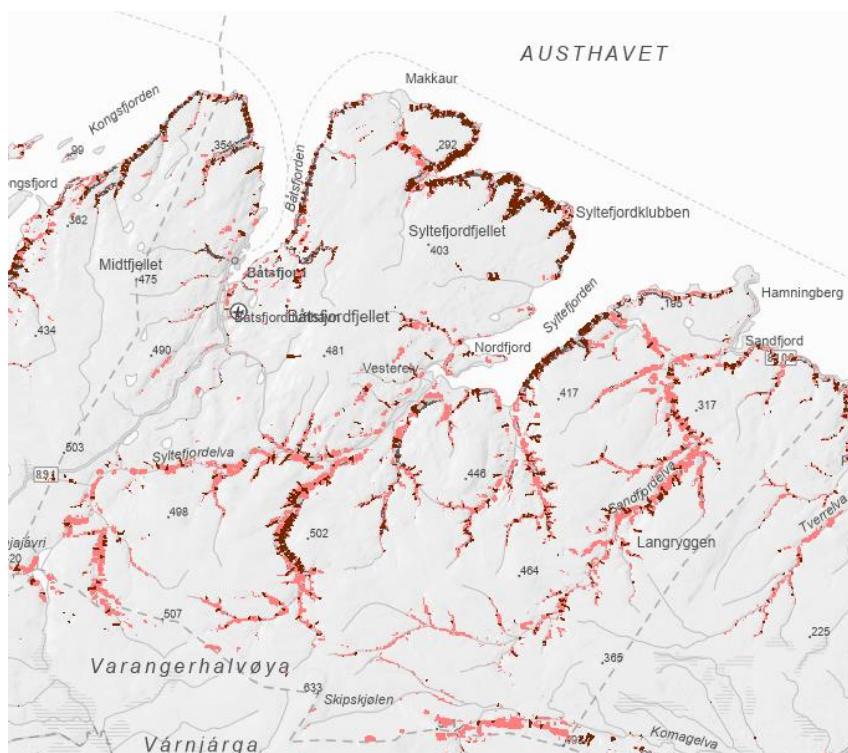
I kartet til høyre vises aktsomhetsområder for radon i Båtsfjord. De rosa områdene har høy aktsomhetsgrad, de gule har moderat til lav aktsomhetsgrad, mens de grå viser usikker aktsomhetsgrad.

Figur 18: Kilde: Norges geologiske undersøkelse

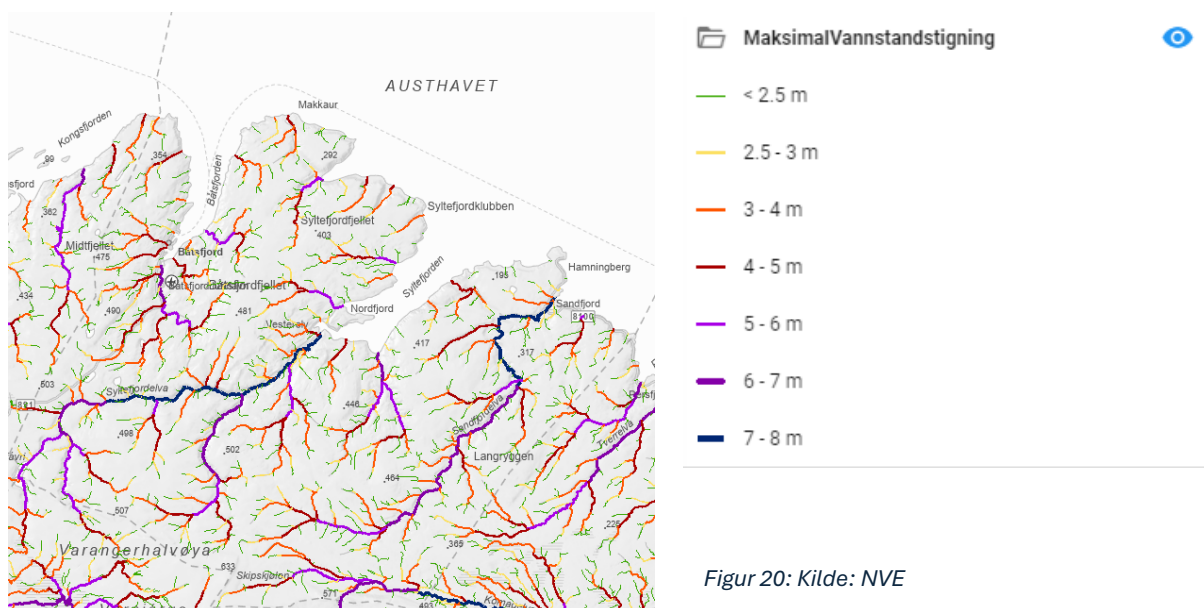
Spesielle risikoforhold

Kartet nedenfor viser en oppsummering av risiko (aktsomhetskart) knyttet til snøskred, steinsprang og jord- og flomskred.

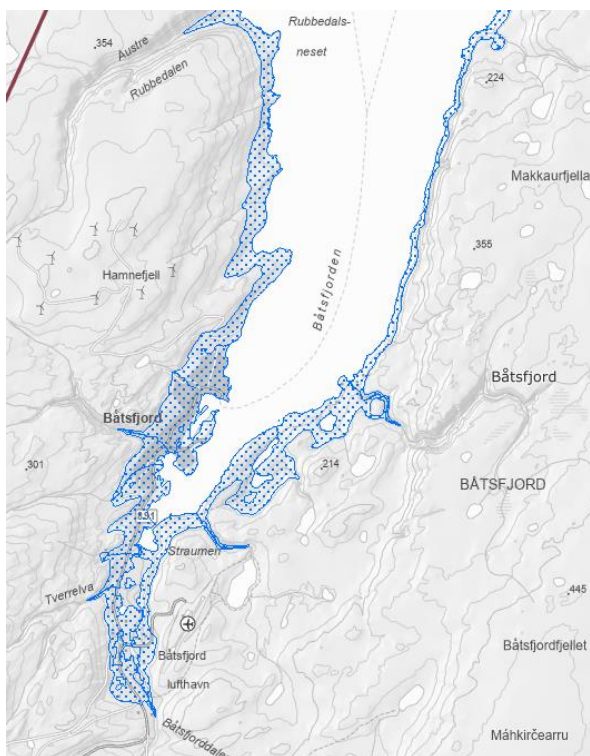
Figur 19: Aktsomhet snøskred, steinsprang og jord- og flomskred. Kilde: NVE

Kartet under, med tilhørende tegnforklaring til høyre, viser aktsomhetsområder flom.

Figur 20: Kilde: NVE

Områder som ligger innenfor marin grense og ikke har terrengforhold eller andre lokale forhold som tilsier at de er trygge fra kvikkleireskred, vil inngå i aktsomhetsområder for kvikkleireskred (kilde: NVE). Dette utgjør nokså store arealer i kommunen vår, hvorav kartet under viser deler av disse.

Figur 21: Aktsomhetsområder kvikkleireskred (områdeskred) markert i blått i kartet til venstre. Kilde: NVE

Kartlagte mineralforekomster

I kartet under vises registrerte mineralressurser (industrimetaller, metaller og naturstein) i Båtsfjord. De blå markørene representerer industrimetaller i form av kalk og dolomitt.

Figur 23: Blå trekant: industrimetaller. Kilde: NGU

Figur 22: Uttaksregister. Kilde: DMF

Kommunens energibruk i bygg og anlegg

Energibruk per m2 eiet areal i kommunal eiendomsforvaltning var i 2023 på 169,5 kWh, noe som er lavere enn kostragruppen (218 kWh) og tidligere Troms og Finnmark fylke (183 kWh) men høyere enn landet (150 kWh). Gruppen "skolelokaler" er der hvor forbruket er størst per m2 i kommunen vår, med 273 kWh i 2023. Fornybarandelen for energibruk i kommunal eiendomsforvaltning (eiet areal) i kommunen vår er på 100 prosent.

4.15 Kommunal vannforsyning, vannforvaltning og avløp

Vann og avløpsnettet ved Båtsfjord tettsted består av ca.30.000 meter vannledninger og 1.stk trykk øker stasjon for vann. Samt ca. 8.000 meter avløpsledninger og 7.stk avløpspumpestasjoner, avløpsvannet er ikke renset.

Vannforsyningen i Båtsfjord kommune består av 3 vannverk. Storelva kommunale vannverk forsyner tettstedet Båtsfjord, mens Syltefjord og Hamningsberg vannverk forsyner hytteområdene på disse plassene. Vannforsyningen til Syltefjord og Hanmingberg har stående kokevarsel.

Båtsfjords gamle vannverk i Storelva utgjør kommunens reservevannforsyning, og det er søkt om godkjenning av denne som reservevannforsyning.

Vannkvalitet

Drikkevann er vårt viktigste næringsmiddel. Drikkevannet skal være hygienisk betryggende, klart og uten fremtredende lukt, smak eller farge. Det skal ikke inneholde fysiske, kjemiske eller biologiske komponenter som kan medføre fare for helseskade ved vanlig bruk. Det er kravet til norsk drikkevann. Drikkevannet i Båtsfjord hentes fra kommunale grunnvannsbrønner/løsmasse-brønner ved Storelva grunnvannsområde og holder en jevn-temperatur på ca. 4 grader året rundt.

I Norge har vi en egen forskrift, "drikkevannsforskriften", som har strenge krav til kvaliteten på vannet vi drikker. For å sikre at drikkevannet oppfyller kravene, tas det jevnlig vannprøver etter et vannprøveprogram utarbeidet etter krav fra myndighetene.

Vannprøver

Vannet innbyggerne får i kranen blir renset på et vannbehandlingsanlegg. Både på anlegget og ute på ledningsnettets blir det regelmessig tatt vannprøver for analyse på ulike parametere Dette er parametere som for eksempel bakterier, pH, farge, turbiditet, og metaller.

4.16 Kultur, barne- og ungdomstiltak, samt kulturminner

Kultur generelt

Båtsfjord har et rikt og aktivt miljø i kommunen for lag og foreninger. Båtsfjord sportsklubb har flere underforeninger som driver med blant annet ski, skiskyting, svømming og

badminton. Vi har også foreninger for skytesport og hestesportklubb, i tillegg til ulike kor og musikkaktiviteter.

Kommunen har også mange fritidsforeninger, blant annet Arctic riders, Jeger og fiskeforening, og pensjonistforening, med flere.

Kulturskole / UKM

Kulturskolen tilbyr gir et variert tilbud til barn og unge innen musikk, kunst og kulturutøvelse. Båtsfjords ungdom deltar årlig i UKM.

Båtsfjord i fest

Båtsfjord i fest arrangeres hvert år i månedsskiftet juli-august. I tillegg til ulike konserter, arrangeres det kultur og musikkarrangement for barn, marked, turer og andre aktiviteter for befolkningen og tilreisende.

Midnattskirenn for kvinner

Midnattskirenn for kvinner er et årlig arrangement som tiltrekker deltagere, både fastboende og tilreisende. Midnattski for kvinner ble etablert i 1992 av Hilja Bjerk og drevet av henne i 10 år. Hilja's idé var at kvinner skulle få ha en natt på ski helt for seg selv. Midnattski for kvinner har vist seg å være et arrangement som trekker kvinner fra alle verdenshjørner.

Sneskavla 4H

Sneskavla 4h holder til innerst i Båtsfjorden. Sneskavla har vært godkjent 4H-gård siden 2001 og eies av kommunen, men driftes av frivillige fra 4H-klubben. Sneskavla tilbyr gårds- og hesteaktiviteter for barn og unge, samt er åpen for besøk for andre som ønsker det. Gården har drivhus, grillplass og lekeplass, utleiestall og besøksgård, samt en båt som lånes/leies ut. Sneskavla 4H driver også bruktbutikk i kommunen.

Scooter som bolyst

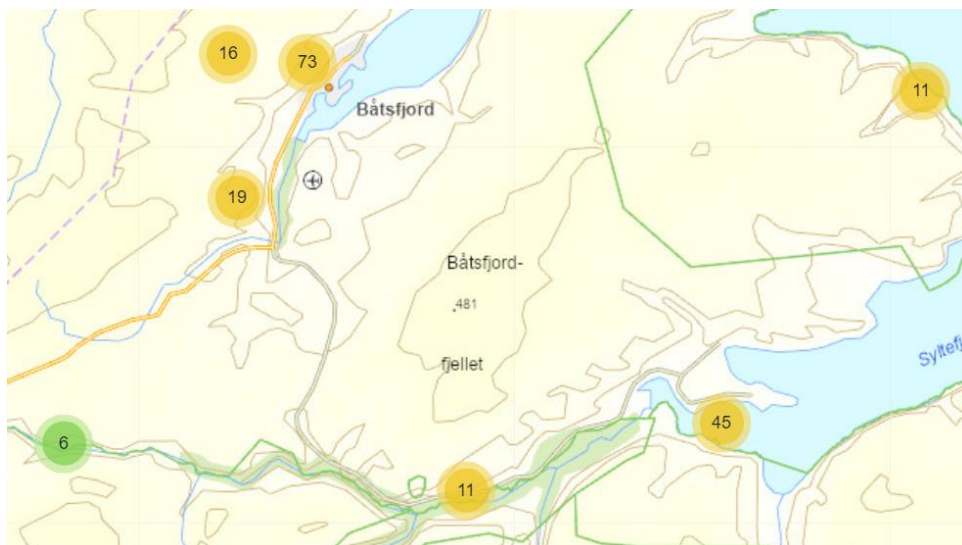
Skuterkjøring er en viktig fritidsaktivitet for Båtsfjords befolkning, som aktiviserer alle aldersgrupper i kommunen. Aktiviteten er regulert gjennom egen forskrift (kilde: Lovdata). Kommunen har et stort løypenett som gjør det mulig å komme seg til ulike innsjøer og rekreasjonsområder på vinterstid. Isfisking er også en populær aktivitet som ofte følger med scooterturene for innbyggerne og hyttefolket i kommunen.

Båtsfjord Idrettshall

Båtsfjord Idrettshall ble åpnet på midten av 80 tallet. 1. etasje inneholder flerbruksbane med mulighet for volleyball, badminton, innendørs fotball, brytestevner, med mer. Hver sommer arrangeres Båtsfjordmessa i hallen, med tilreisende utstillere fra store deler av østfylket. Det er også en kantine med eget kjøkken. Både hallen og kantina leies ut på

etterspørsel. 2. etasje har rom med skytebane (skytterklubben), crossfit, bryterom og styrketreningsrom.

Kulturminner

Figur 24: Kartutsnittet fra Kulturminnesøk.no viser noen av kommunens registrerte kulturminner. Tallene indikerer antall kulturminner. Kilde: Kulturminnesøk.no

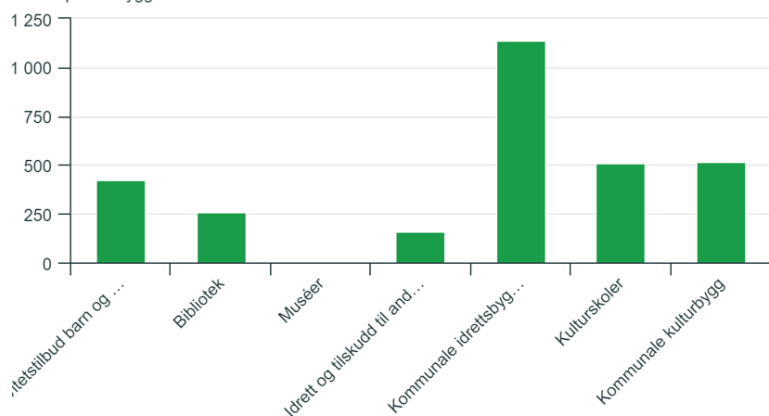
Vi har et rikt utvalg av kulturminner fra eldre og nyere tid spredt rundt hele kommunen. Kulturminnene varierer i type, alt i fra fangstlokaliteter/fangstgroper, bosetningsområder og urgraver, til kulturminner fra nyere tid, som bebyggelse og minner fra fiskerihistorien til kommunen. Kommunen har i samarbeid med Båtsfjord museum og historielag, laget en kulturminneplan som ligger tilgjengelig for publikum på kommunens nettsider. Målet med planen er blant annet å skaffe «bedre oversikt over kulturminner og kulturmiljøer, og et bedre grunnlag for vurderinger i kommunen», og å «sikre kulturarven».

Kulturmidler

Vi bruker NOK 3 670 i netto driftsutgifter per innbygger på kultur (Kilde: SSB, tall fra 2023.)
Det er lavere enn kostragruppen (NOK 4 439), men ganske lik tidligere Troms og Finnmark

Hva bruker kommunen kulturmidlene¹ til? Utvalg.

Kroner per innbygger

Kilde: Kommuneregnskap, Statistisk sentralbyrå

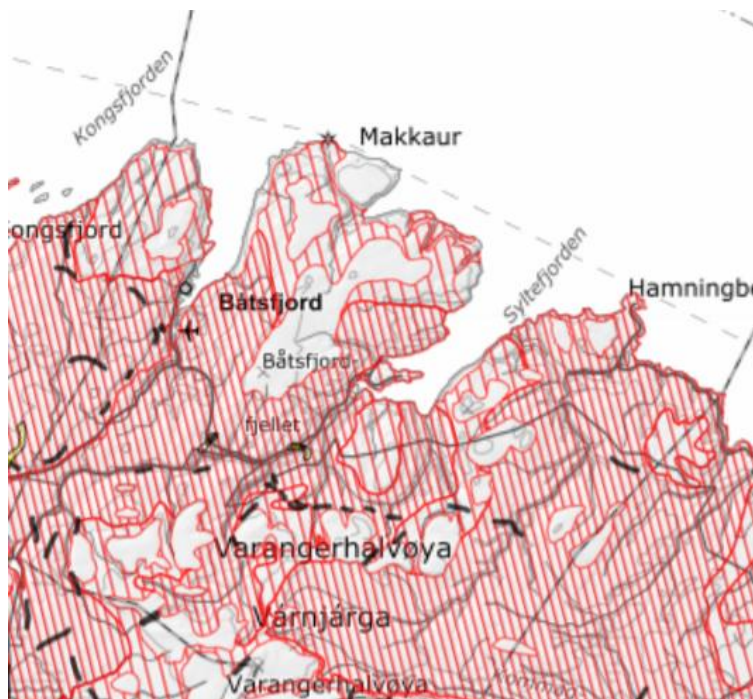
fylke (NOK 3287) og landet som helhet (NOK 3308).

26,9 % av barn i kommunen har plass i kommunal musikk- og kulturskole (SSB).

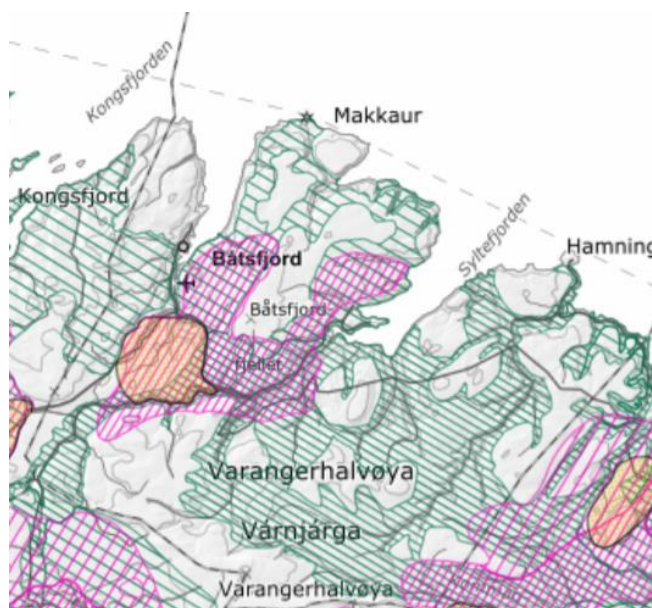
4.17 Reindrift

Reinbeite i en arealsammenheng

Reinbeite i en arealsammenheng i kommunen illustreres i kartene nedenfor.

Figur 25: Kartet til venstre illustrerer sommerbeite i rødt, trekkleier som svarte streker, samt flyttleier i gule "korridorer" (to små områder i kartet). Kilde: NIBIO

Figur 26: Kartet til vestre illustrerer vårbeite i svakt grønt, høstbeite i rosa, samt oppsamlingsområde i gul-brunt. Vinterbeite omfatter ikke kommunens areal. Kilde: NIBIO

Kommunens areal er først og fremst tilknyttet reinbeitedistrikt 6 Várjjatnjarga, men en mindre del i nordvest er tilknyttet reinbeitedistrikt 7 Rákkonjárga.

I ressursregnskapet for reindriften (2022-2023) inngår kommunen i Polmak/Varanger reinbeiteområde. Det hadde 10 254 slaktedyr i 2022/2023. Området har 44 siidaandeler fordelt på 251 personer. For reinbeitedistrikt 6 - Várjjatnjárga, som omfavner majoriteten av kommunen vår, er tilsvarende tall 15 siidaandeler fordelt på 80 personer (Kilde: Landbruksdirektoratet).

Båtsfjord kommune er opptatt av å ivareta reindriften medvirkningsrettigheter i arealplanlegging- og politikk, både gjennom de ordinære medvirkningsprosessene og konsultasjon spesifikt rettet mot reindriften.

I reindriftsavtalen for 2023-2024 (mellom Landbruks- og matdepartementet og Norske Reindriftssamers Landsforbund) ble avtalepartene enige om å etablere en arbeidsgruppe i tilknytning klimatilpassing i reindriften. På bakgrunn av arbeidsgruppens rapport i desember 2023, trekkes følgende syv hovedutfordringer som følge av klimaendringer frem, i tillegg til tiltak for å møte disse:

Hoved utfordringer	Redusert fleksibilitet som følge av annen arealbruk	Endringer i beite- og flyttemønster	Utilgjengelige beiter	Behov for endret infrastruktur	Større fare for ulykker og økt arbeidsbelastning	Dokumentasjon av forekomst av rovvilt og tap til rovvilt	Økt forutsigbarhet
Aktuelle tiltaksområder	Styrke distriktenes kapasitet til å håndtere arealsaker Kunnskap om reindriftens arealbruk må vektlegges i konsekvensutredninger Særverdiområder Forhåndstiltredelse Ferdsl i reinbeiteområdene	Bruk av teknologiske hjelpemidler Reindriftens arealbrukskart Beitetider Oppdaterte distriktsplaner <u>Flyttleier</u> <u>Prøving</u>	Beredskap splan for reinbeitedistrikten Definisjon av beitekrise Alternativ e beiteområder Utredning av betydning en av flokkstruktur som klimatilpassingstiltak	Utredning av behovet for gjerder og anlegg Tilskudd til reindriftsanlegg Vedlikehold av grensegjerder	Reinbeitedis triktenes utstyr Kunnskap om arbeidsrelaterte ulykker Tilskudd ved omfattende tap av rein til ulykker Beredskap ved ulykker	Videreutvikling av dokumentasjon smetoder	Klimatilpasning splan for reinbeitedistrikten Fast utvalg for klimatilpasning i reindriften Varsling av <u>sidaandelsleder</u> Bedre langtidsvarsling

4.18 Kommunal planlegging

Vestre Varanger plankontor – et kommunalt oppgavefelleskap

Innen feltet kommunal planlegging har det skjedd nokså store endringer den seneste tiden, da Båtsfjord kommune er med i det interkommunale oppgavefellesskapet Vestre Varanger plankontor. Plankontoret har vært operativt siden begynnelsen av 2024, og har ansvar for plan, byggesak og oppmålingstjenester. Vertskommune for samarbeidet er Tana kommune, og i tillegg til Båtsfjord er også Nesseby og Berlevåg med i oppgavefellesskapet. Tanken bak oppgavefellesskapet er å skape et bredere fagmiljø på feltet, som også er mindre sårbart for utskiftninger.

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel - nåsituasjonen

Hva angår overordnet planlegging er kommuneplanens samfunnsdel relativt fersk, og ble vedtatt 16.12.2020. Som en del av denne planstrategien har det pågått en prosess hvor denne skal opp til vurdering med tanke på rullering og eventuell revisjon. Dette vil bidra til at samfunnsdelen kan oppfylle sin hensikt som ferskvare, og at dens muligheter for å være operativ som politisk styringsverktøy styrkes. For at samfunnsdelen skal fungere vil kommunen også sørge for at den støttes opp i kommunens handlings- og økonomiplaner.

Kommuneplanens arealdel er fra 2003 og utdatert. Dette gjør at planens funksjon som styringsverktøy er betydelig svekket sammenlignet med en ferskere arealplan. Utover at politikken som har blitt, og som blir ført i dag ikke nødvendigvis reflekteres i innholdet i gjeldene arealplan, fører en manglende oppdatering av arealplanen til en mindre forutsigbar

styring av kommunens utbyggingsmønster. Dette kan igjen få uheldige konsekvenser for kommunale kostnader knyttet til lovpålagte tjenester som skole, helsetjenester mv. Manglende oppdatert planverk kan også gjøre det utfordrerne å kombinere nasjonale og regionale mål for ressursvern, inkludert de tilknyttet landbruk, reindrift og natur med innbyggernes ønsker for utbygging. Å kompensere for en manglende oppdatert arealplan kan gjøres via dispensasjoner, noe kommunen til en viss grad har gjort. Men også dette har uheldige sider, da dispensasjoner ikke er underlagt den samme grundige og demokratiske prosessen som kommuneplanens arealdel, og de i tillegg til å beslaglegge administrativ kapasitet bidrar til et mindre forutsigbart utviklings- og utbyggingsmønster. En høy andel dispensasjoner kan også bidra til en svekket kommunal selvråderett, da deres utfall hos regionale myndigheter er usikkert.

Båtsfjord kommune har de seneste årene jobbet med å revidere kommuneplanens arealdel, men dette arbeidet stoppet opp noe etter planprogrammet ble vedtatt som følge av at en del som jobbet med dette nå jobber i andre virksomheter.

Kommunal planlegging – veien fremover

En svært sentral del av hensikten med denne planstrategien er å få oversikt over planverket i kommunen, som sammen med kunnskapsgrunnlaget, politiske prioriteringer og lovpålagte krav vil bidra til at Båtsfjord kan bedrive god kommunal planlegging i årene fremover. Inkludert i dette ligger vurderingene som er gjort rundt behovet for oppdatering av planer og skape god sammenheng i kommunens planverk.

Allerede før denne planstrategien ble vedtatt har kommunestyret lagt inn en bestilling til administrasjonen tilknyttet kommuneplanens arealdel. Her ønskes det å få tatt opp igjen arbeidet som er gjort med kommuneplanens arealdel, og at denne skal bli vedtatt snarest mulig.

4.19 Folkehelse, rus og psykiatri

Ungdata undersøkelser i kommunen er gjennomført i 2024.

Gjennomsnittlig bruttoinntekt i kommunen var i 2022 på 494 700 kr (kilde: kommuneprofilen), noe som var lavere enn landet (550 900 kr) og noe lavere enn tidligere Troms og Finnmark fylke det samme året. Sammenlignet med nabo og nærliggende kommuner var forskjellene minimale.

I 2023 var netto driftsutgifter (per innbygger 18-66 år) tilknyttet tilbud til personer med rusproblemer NOK 475,4 (kilde: SSB). Dette var høyere enn kostragruppen, hvor tilsvarende tall var NOK 277,3.

I Sintefs rapport «kommunalt psykisk helse- og rusarbeid 2023» er Båtsfjord kommune registrert med 6 årsverk innen psykisk helse og rusarbeid. Årsverkene var fordelt slik:

- 1 psykiatrisk sykepleier (ROP-tjenesten, voksen)

- 1 psykiatrisk vernepleier (ROP-tjenesten, voksen)
- 1 vernepleier, prosjekt (FACT, voksen, f.o.m. februar 23)
- 1 kommunepsykolog (System/voksen, t.o.m. mai 23)
- 1 aktivitør, prosjekt (f.o.m. september 23)
- 1 sykepleier, prosjekt (skolehelsetjeneste, barn)

Båtsfjord kommune dekkes av BUP (barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk) Kirkenes.

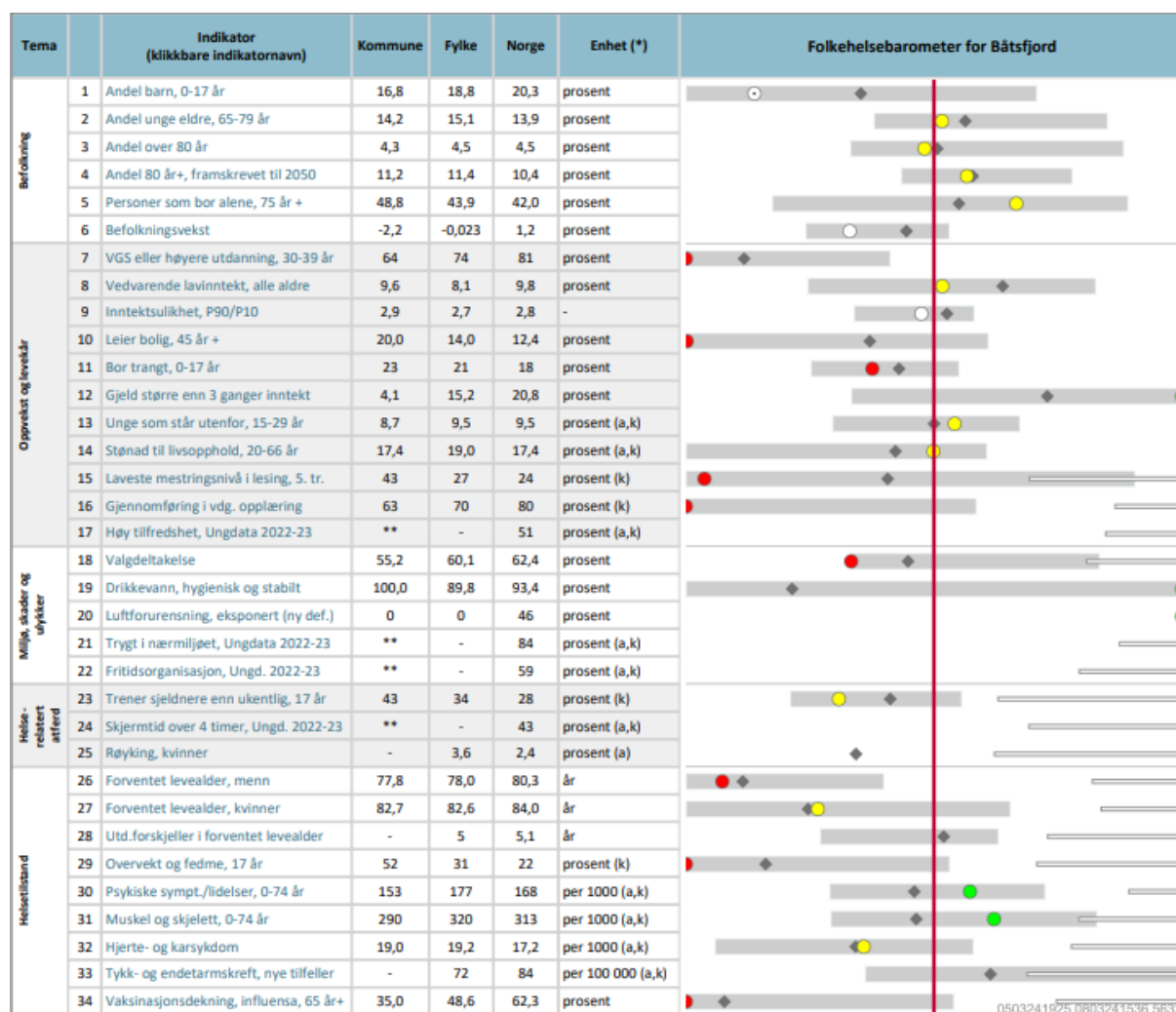
Rus og psykisk helsetjeneste i Båtsfjord er et tilbud til mennesker som sliter med rusproblematikk, psykiske plager eller psykiske lidelser. Hovedformålet er å hjelpe den enkelte til å mestre sin egen hverdag, og forebygge utvikling av psykiske lidelser og/eller rusproblemer. Tjenesten tilbyr lavterskelsamtaler samt langvarig oppfølging av personer med psykiske lidelser og/eller rusproblematikk via vedtaksbaserte tjenester. Psykisk helse og rus har kontor på helsesenteret.

Båtsfjord kommune har ikke hatt kommunepsykolog siden mai 2023, så dette er ikke et tilbud som gis i kommunen per 3. kvartal 2024.

Kommunens folkehelseprofil for 2024 forteller følgende:

- Andelen unge eldre (65-79 år) i kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.
- I aldersgruppen 75 år og eldre er andelen som bor alene ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.
- Andelen som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet.
- Andelen som bor i husholdninger med høy gjeld, er lavere enn i landet som helhet.
- Andelen 17-åringer som oppgir at de trener sjeldnere enn ukentlig er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.

Ellers viser folkehelseprofilen statistikk på en del andre områder:

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- Verdien for landet som helhet
- Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

Kilde: Folkehelseprofilen 2024 og tegnforklaring til folkehelseprofilen. Kilde: Folkehelseinstituttet.

Ungdata 2024

Det ble gjennomført Ungdata-undersøkelse i mars 2024, både på mellomtrinnet og ungdomstrinnet. Videre følger noen utdrag fra rapporten. 100 % av deltagere i undersøkelsen fra ungdomsskolen og 96 % fra mellomtrinnet oppga at de svarte ærlig på spørsmålene.

Ungdomstrinnet:

Vennskap

- 68 % av elevene på ungdomstrinnet er fornøyd med livet sitt (svarer seks eller mer på skala fra 0 – 10).
- 91 % av elevene på oppgir at de har minst én venn som de kan stole på og betro seg til.
- 82 % av elevene på ungdomstrinnet svarer at de har noen å være med på fritiden. Tallet for Norge ligger på 93 %.
- 95 % av elevene på svarer at de har noen å være sammen med i skoletiden. Tallet for Norge ligger på 97 %.

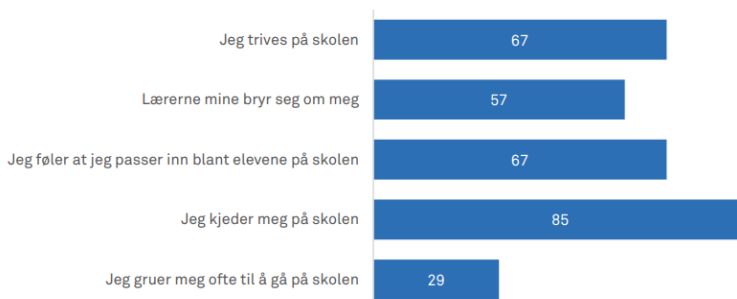
Foreldre/foresatte

- 75 % av elevene på ungdomstrinnet oppgir at de er ganske/veldig fornøyd med sine foreldre/foresatte. Tallet for Norge ligger på 86 %.
- 23 % oppgir at det ofte er krangling mellom de voksne i familien, mens 27 % oppgir at de forsøker å holde fritiden skjult for foreldrene. 91 % oppgir at foreldrene bruker å hvite hvor de er på fritiden, og hvem de er sammen med.

Skole

- 30 % av elevene på ungdomstrinnet er fornøyd med skolen de går på. Til sammenligning er tallet 62 % for Norge som helhet.
- 9 % av elevene på ungdomstrinnet oppgir at de bruker minst én time daglig på skolearbeid, mens tallet for Norge ligger på 34 %.

Hvor mange som er litt eller helt enige i ulike utsagn om hvordan de har det på skolen

Figur 27: Kilde: Ungdata 24. Tall for ungdomstrinnet, Båtsfjord

Lokalmiljø

- 40 % oppgir at de er fornøyd med lokalmiljøet, mens tilsvarende tall for Norge er 67%.

Framtid

- 76 % prosent svarer at de tror de kommer til å fullføre videregående. Tilsvarende tall er 85 % for Norge.
- 18 % oppgir at de tror de noen gang kommer til å bli arbeidsledig, mens tallet for resten av Norge ligger på 20 %.

Helse

- 65 % av ungdomstrinnet oppgir at de bruker minst 3 timer foran skjerm hver dag. Til sammenligning er dette tallet 71 % for resten av landet.
- 50 % av ungdommene oppgir at de er medlem i et lag eller en forening.
- 80 % av ungdommene oppgir at de trener minst 1 gang i uka. For Norge er tallet 82 %.
- 65 % oppgir at de er ganske/veldig fornøyd med egen helse. Tallet for Norge er 67 %

Rusmidler

Figur 28: Kilde: Ungdata 2024. Tall for ungdomstrinnet, Båtsfjord

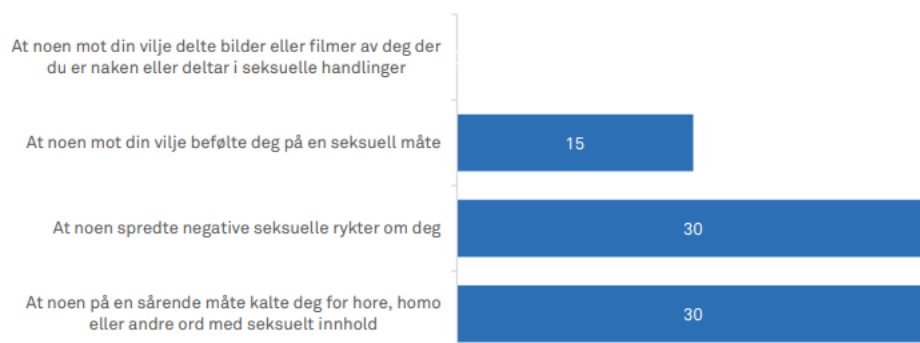
- 76 % oppgir å aldri ha smakt alkohol, eller å bare ha smakt noen få gang.
- 30 % av ungdomstrinnselevne oppgir å ha vært beruset i løpet av det siste året.
- 24 % oppgir at de bruker snus ukentlig eller daglig. Tallet for resten av Norge er 4 %.
- 0 % av ungdomstrinnet har lov til å drikke alkohol av foreldrene. For resten av landet er tallet på 5 %.
- 20 % oppgir å ha brukt hasj eller marihuana det siste året. Tallet for Norge er 4 %.

Regelbrudd

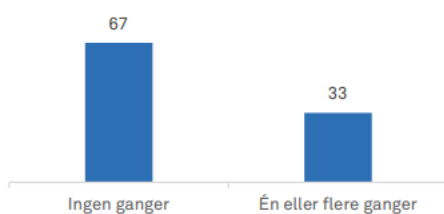
- 14 % har tatt med seg varer fra butikk uten å betale.
- 23 % har vært i slosskamp.
- 41% oppgir å ha skulket skolen.
- 18 % har med vilje ødelagt eller knust vinduer, bussruter, postkasser eller lignende hærverk.
- 5 % har sprayet eller tagget på vegger, bygninger, buss eller lignende.

Vold og trakassering

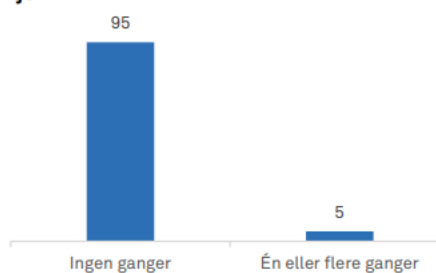
Prosentandel som har blitt utsatt for ulike former for seksuell trakassering i løpet av siste år

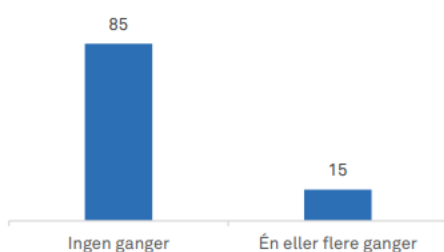
Har en ungdom slått deg, sparket deg, ristet deg hardt, lugget deg eller lignende?

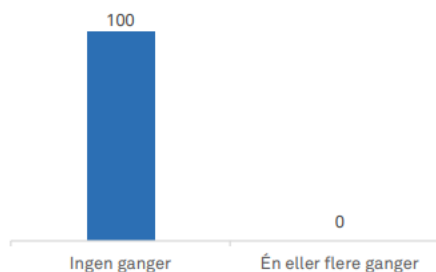
Har en voksen i familien din slått deg med vilje?

Har en ungdom med gjenstander eller våpen truet, angrepet eller ranet deg?

Har du sett eller hørt at en voksen i din familie har blitt slått, sparket, ristet hardt eller lugget av en annen voksen i familien?

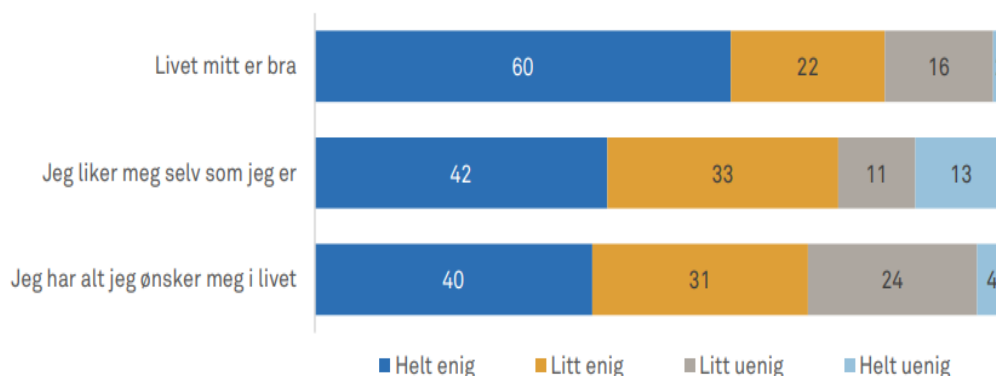

Figur 29: Ungdata 2024, tall for Båtsfjord: ungdomsskolen

Mellomtrinnet (5.-7.klasse)

Livskvalitet

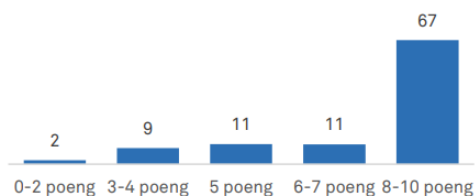
Hvordan barn oppfatter seg selv og livet sitt. Prosent som er enig og uenig i ulike utsagn

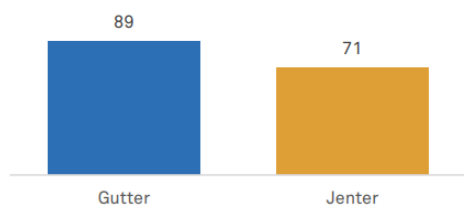
Figur 30: Kilde: Ungdata 2024, mellomtrinnet, Båtsfjord

- 78 % av jenter fra mellomtrinnet som svarte på ungdata-undersøkelsen, sier de er enige i at livet deres er bra. For guttene er tallet 89 %.
- 67 % av jentene svarer at de liker seg selv slik de er, mens for guttene er tallet 89 %.
- 59 % av jentene svarer at de har alt de ønsker seg. For guttene er tilsvarende tall på 89 %.

Hvor fornøyd barna er med livet sitt for tiden.
Svar avgitt på en skala fra 0 til 10

Prosentandel som er fornøyd med livet sitt (6 poeng eller mer). Blant gutter og jenter

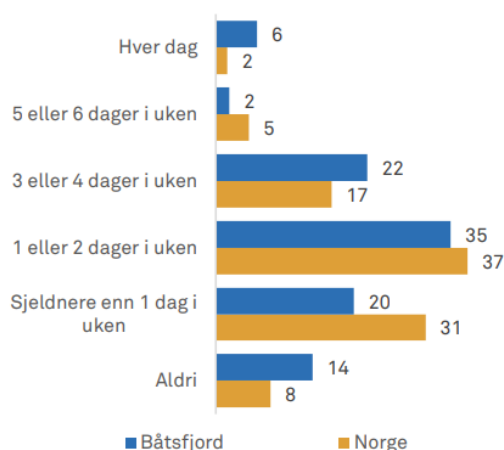

Figur 31: Kilde: Ungdata 2024, mellomtrinnet, Båtsfjord

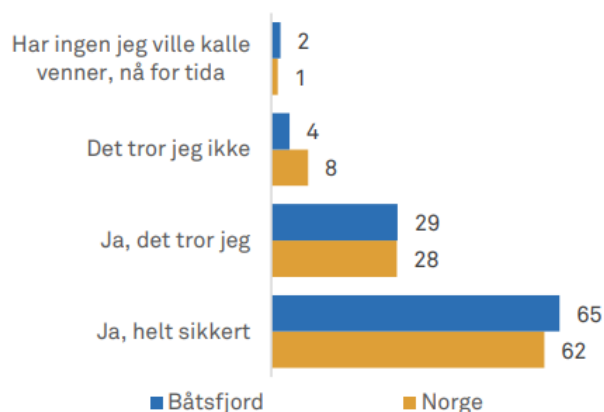
Venner

- 100 % av guttene oppgir at de har en fortrolig venn. For jentene er tallet 89 %.
- 52 prosent av de spurte elevene på mellomtrinnet oppgir at de alltid har noen å være sammen med på fritiden.
- 71 % av elevene oppgir at de alltid har noen å være sammen med på skolen. Tallet for Norge ligger på 67 %.

Hvor ofte er du vanligvis sammen med venner hjemme hos deg eller hos dem?

Har du minst én venn som du kan stole helt på og snakke med om alt mulig?

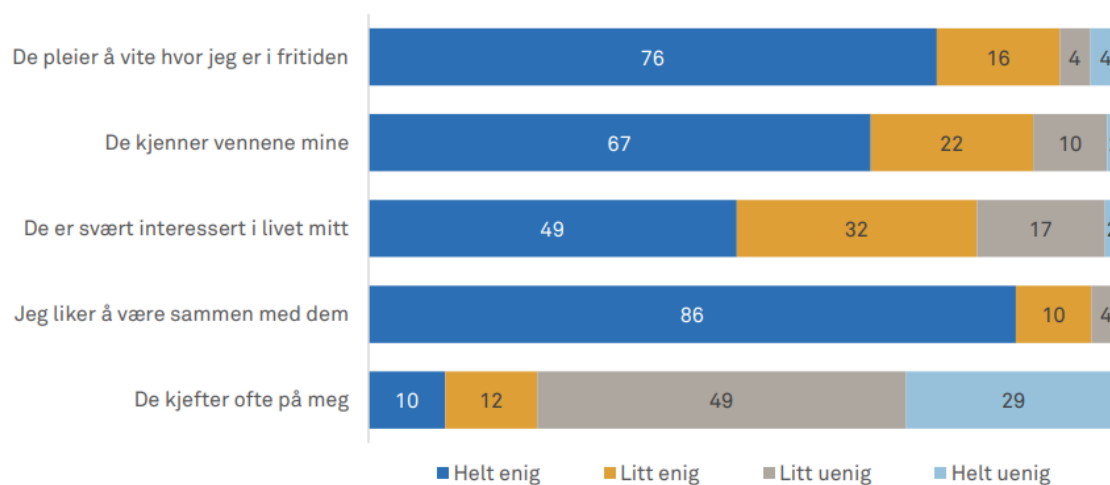
Figur 32: Kilde: Ungdata 2024, tall for mellomtrinnet, Båtsfjord

- 40 % oppgir at de føler at de passer inn sammen med andre barn de omgås.
- 44 % oppgir at de noen ganger føler seg ensom. 10 % føler seg ofte ensom, mens 42 % føler seg aldri ensom.

Foreldre

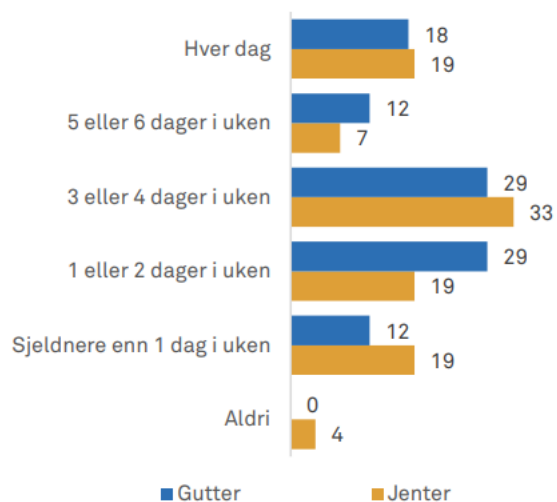
- 71 % oppgir at de er veldig fornøyd med foreldrene sine, mens 18 % er ganske fornøyd og 11 % er litt fornøyd.
- 94 % av guttene er fornøyd med foreldrene sine, mens tallet for jentene er 85 %.

Prosentandeler som er enig eller uenig i ulike utsagn om sine foreldre/foresatte

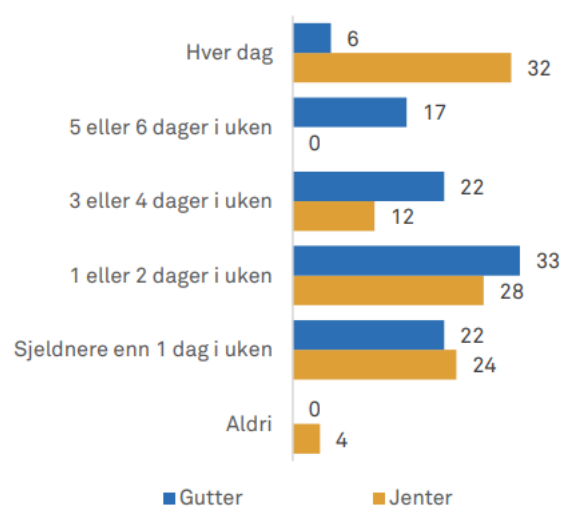

Figur 33: Kilde: Ungdata 2024, tall for mellomtrinnet, Båtsfjord

Hvor ofte gutter og jenter gjør noe hyggelig sammen med voksne i familien. Prosent

Hvor ofte gutter og jenter hjelper til med husarbeid. Prosent

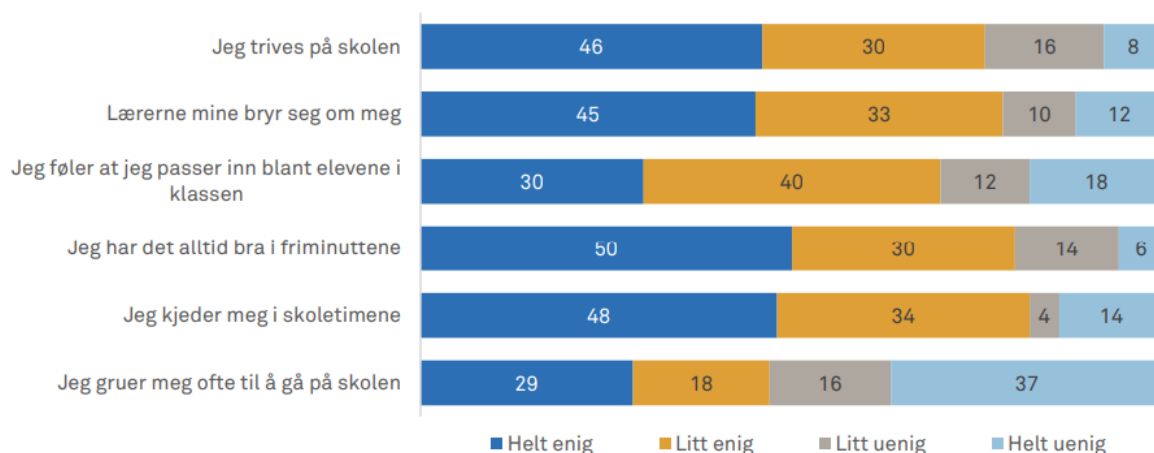
Figur 34: Kilde Ungdata 2024. Tall for mellomtrinnet, Båtsfjord

Skole

- 24 % svarer at de er veldig fornøyd med skolen de går på. 11 % er ikke fornøyd i det hele tatt.

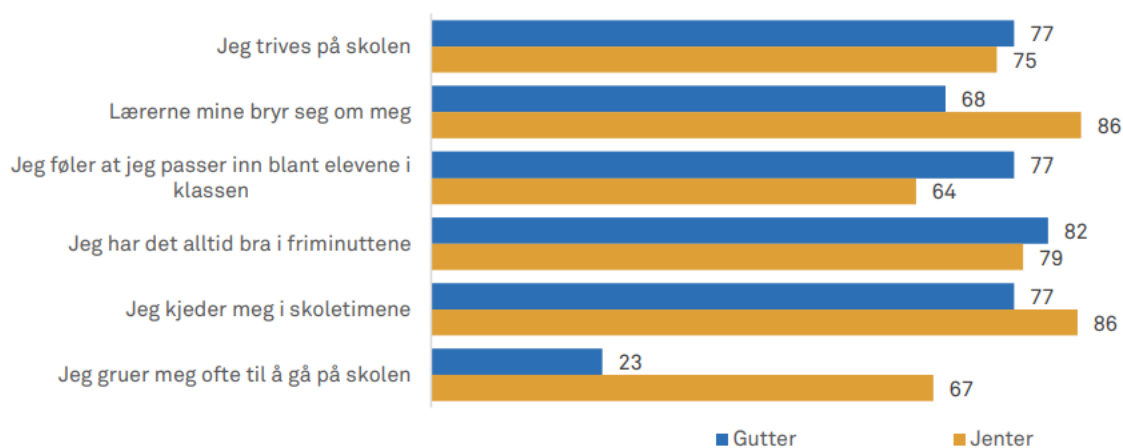
- 67 % av guttene er fornøyd med skolens, mens tilsvarende tall for jentene er 56 %.

Prosentandel som er enig eller uenig i ulike utsagn om skolen

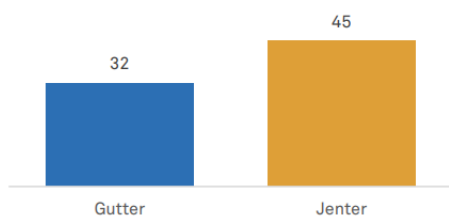

Figur 35: Kilde: Ungdata 2024. Tall for mellomtrinnet, Båtsfjord

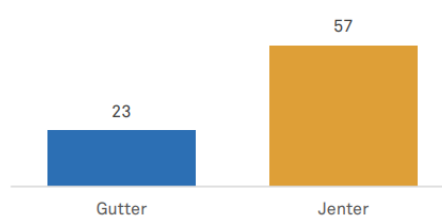
Prosentandel gutter og jenter som er enig i ulike utsagn om hvordan de har det på skolen

Prosentandel som ganske eller veldig ofte gruer seg veldig når de skal ha en prøve. Blant gutter og jenter

Prosentandel som ganske eller veldig ofte føler seg redd hvis de må snakke foran klassen. Blant gutter og jenter

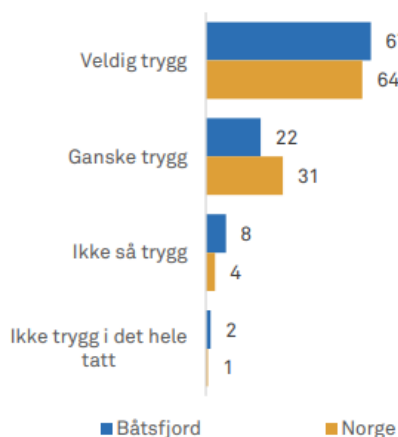

- 18 % av de spurte elevene i undersøkelsen oppgir at de bruker 1-2 timer daglig på lekser og skolearbeid. 6 % bruker mer enn 2 timer, mens 6 % oppgir at de sjeldent/aldri gjør lekser.

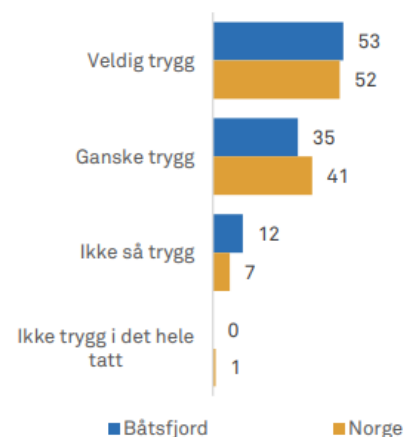
Lokalmiljø

- 81 % av jentene på mellomtrinnet svarer at de er fornøyde med nærområdet der de bor. Tilsvarende tall for guttene ligger på 61 %.

Hvor trygg føler du deg når du er ute i området der du bor?

Hvor trygg føler du deg på vei til og fra skolen?

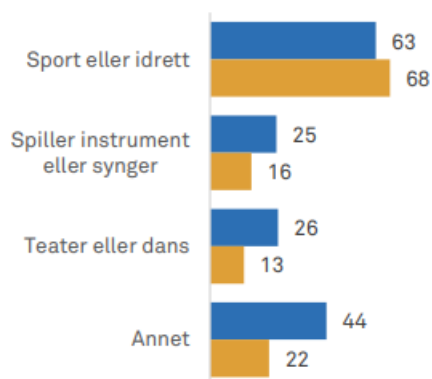

Figur 36: Kilde: Ungdata 2024. Tall for mellomtrinnet, Båtsfjord

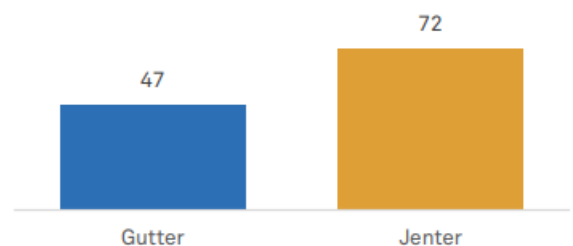
Fritid

- 76 % oppgir å delta på noen faste fritidsaktiviteter. 20 % oppgir å ha deltatt tidligere, men ikke nå. 4 % oppgir å aldri ha vært med på noen faste aktiviteter. Disse tallene er veldig lik svarprosenten for Norge generelt.

Prosentandel som driver med ulike typer faste fritidsaktiviteter

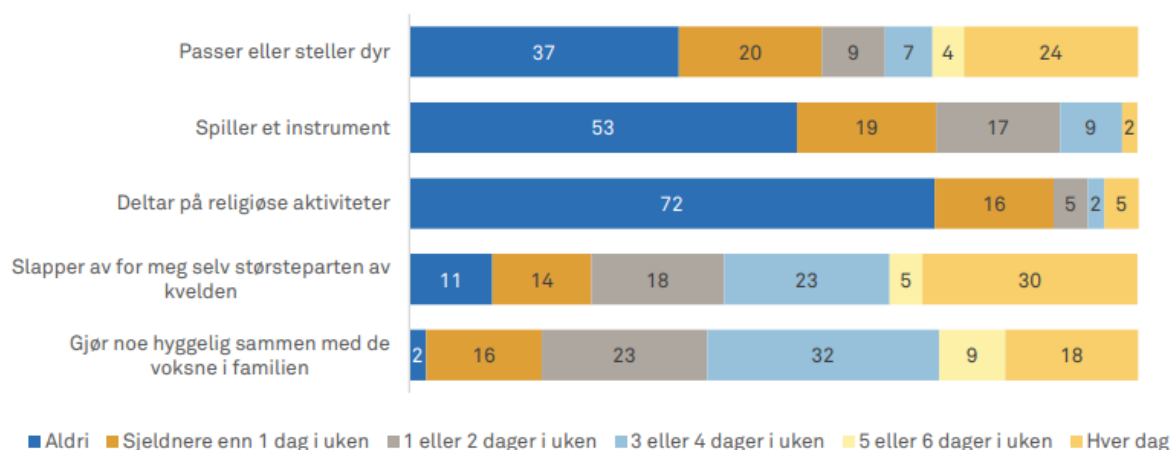

Prosentandel som driver fast med idrett eller sport. Blant gutter og jenter

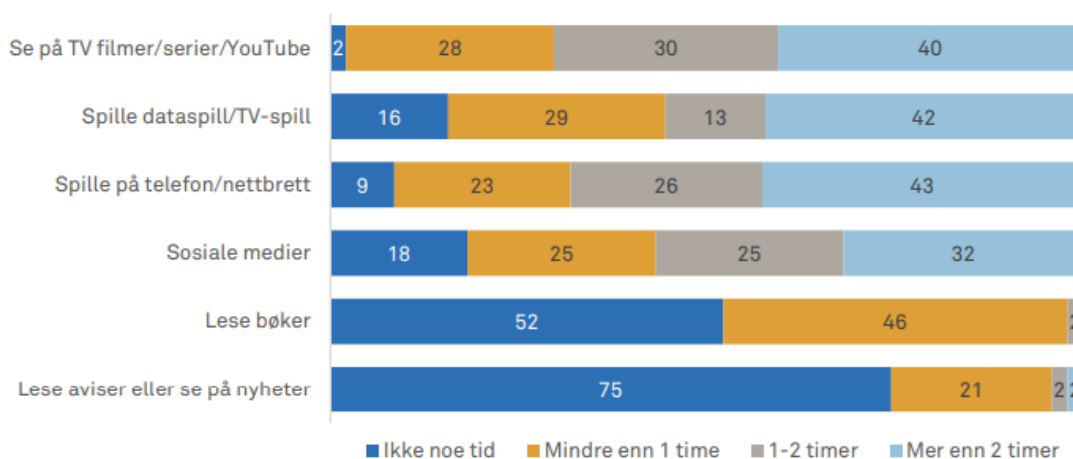
Figur 37: Kilde: Ungdata 2024. Tall for mellomtrinnet, Båtsfjord

Omtrent hvor ofte barn vanligvis gjør ulike ting på fritiden sin. Prosent

Figur 38: Kilde: Ungdata 2024. Tall for mellomtrinnet, Båtsfjord

Omtrent hvor mye tid barn bruker på ulike medier en vanlig dag etter skolen. Prosent

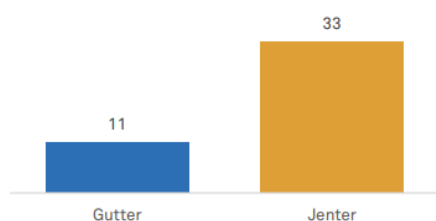

Figur 39: Kilde: Ungdata 2024. Tall for mellomtrinnet, Båtsfjord

Helse

- 50 % av jentene oppgir at de spiser frokost før skolen, fem ganger i uka. For guttene er tilsvarende tall 61%.
- 78 % av både gutter og jenter oppgir å spise matpakke eller lunsj på skolen, fem dager i uka.

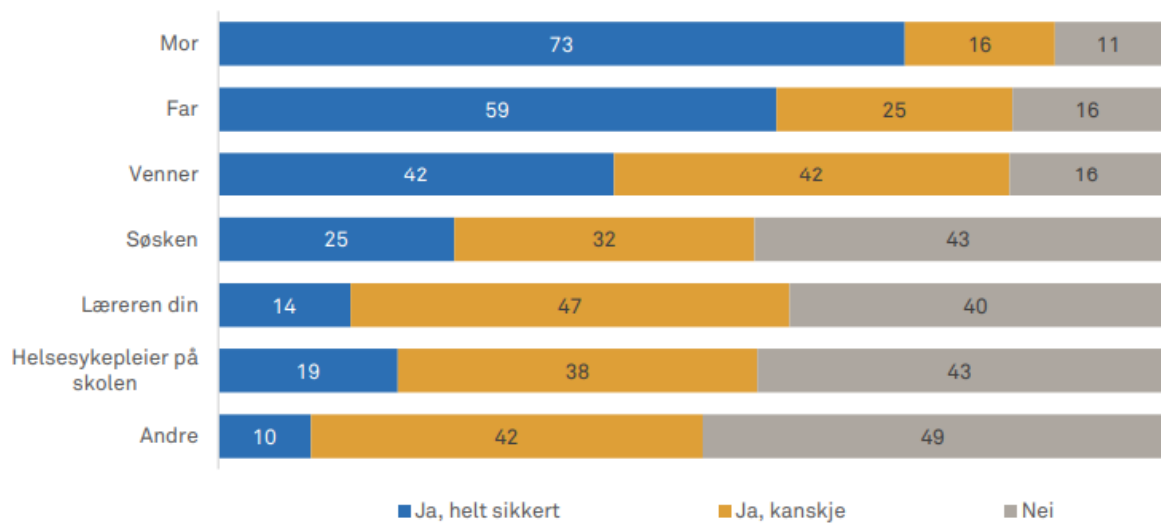
Prosentandel som i løpet av siste uke har hatt problemer med å sovne minst tre dager. Blant gutter og jenter

Prosentandel som i løpet av siste uke har vært så søvnig at det har gått ut over skole eller fritid minst tre dager. Blant gutter og jenter

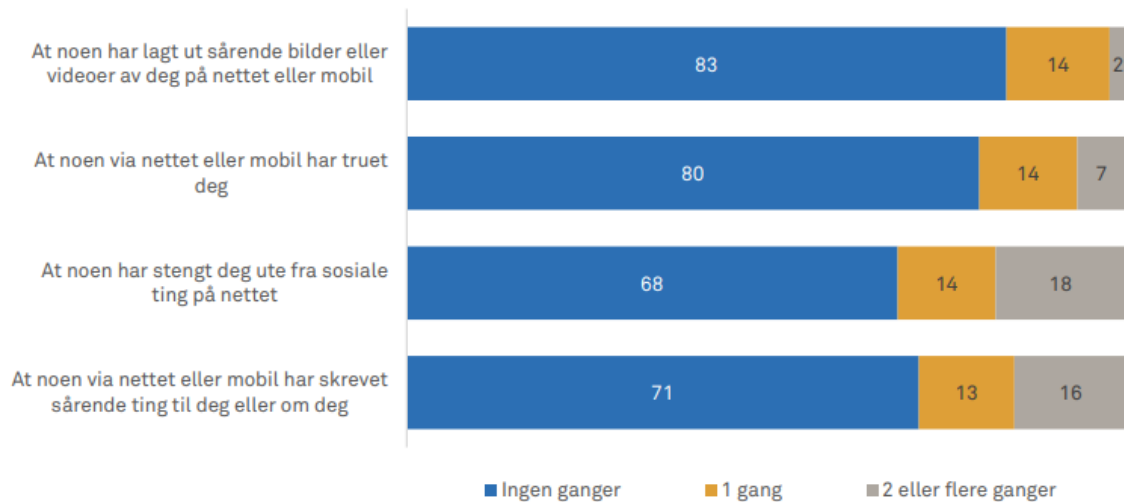
Kan du snakke med noen av disse om triste eller vanskelige ting?

Figur 40: Kilde: Ungdata 2024. Tall for mellomtrinnet, Båtsfjord

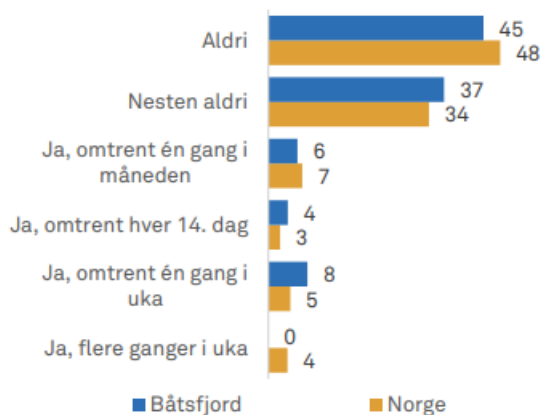
Mobbing

Hvor mange barn som har opplevd negative hendelser på nettet eller mobilen i løpet av de siste månedene

Figur 41: Kilde: Ungdata 2024. Tall for mellomtrinnet, Båtsfjord

Tenk på de siste månedene. Har du blitt stengt ute, plaget eller truet av andre barn på skolen eller i fritida?

Prosentandel som har blitt stengt ute, plaget eller truet av andre barn omtrent hver 14. dag eller oftere. Blant gutter og jenter

Figur 42: Kilde: Ungdata 2024. Tall for mellomtrinnet, Båtsfjord

Fremtidens utfordringer for folkehelsen

I 2022 kom rapporten “framtidens utfordringer for folkehelsen: Utvidet sammendrag for kommuner og fylker” (Folkehelseinstituttet). Denne peker på utfordringer, og påpeker at gi disse oppmerksomhet kan gjøre det lettere å planlegge fremtidig kapasitet og kompetanse i helse- og omsorgstjenestene samt rette forebygging dit det er størst potensial for å spare liv og helse. Det er dog stor usikkerhet om framtidens folkehelse, og derfor behov for å kontinuerlig kombinere funnene med oppdatert informasjon og lokal kunnskap. Rapporten tar ikke for seg Båtsfjord spesifikt, men peker på følgende bredere utfordringer i Norge:

- Andelen eldre og forventet levealder vil øke. Det innebærer at en økt andel vil leve med kroniske sykdommer, og at den totale sykdomsbyrden i befolkningen vil øke.
- Den positive utviklingen i sykelighet og dødelighet i befolkningen frem mot 2050 vil ikke fortsette i samme spor som de forrige tiårene. Årsaken er at vi blir flere eldre. Sykelighet og dødelighet vil i større grad forskyves fra de unge eldre til de eldre.
- Blant de i arbeidsfør alder, vil vi i stor grad ha de samme viktige helseutfordringene som i dag.
- Aldringen av befolkningen i framtida vil føre til at en mindre andel av befolkningen er i arbeidsfør alder. Derfor blir det viktig å fokusere på sykdommer som hindrer arbeidsdeltakelse, som psykiske lidelser og muskel- og skjelettlidelser.
- En økning av personer i gruppen 70+ vil medføre at bruken av helsetjenestene øker fram mot 2040. Økningen er størst for besøk hos allmennlege.

- Pleie- og omsorgstjenesten utgjør en betydelig kostnad, og kan bli enda høyere i tiden framover når antallet eldre i befolkningen stiger.
- I dag gir smittsomme sykdommer langt mindre sykdomsbyrde i Norge enn det har gjort historisk. Det kan endre seg, blant annet som følge av klimaendringer.

I rapporten presenteres også tiltak for å møte det fremtidige behovet i de offentlige tjenestene:

- Øke kapasitet og ressurstilgang, og dermed finansiering
- Teknologisk innovasjon
- Nye organisasjonsformer som kan øke produktiviteten i tjenestene
- Akseptere et lavere innsatsnivå per person enn det vi har i dag

4.20 Regnskap og kommunal økonomi

Sammendrag:

Kommunens økonomi er sårbar. Vi har tømt reservene som kommunen har besittet, disposisjonsfondet består av premieavvik som må dekkes inn årlig. I tillegg har vi noen utfordringer med Båtsfjord Havn KF etter de store restriksjonene som ble iverksatt mot Russland. Den økonomiske planleggingen både i kommunen og næringslivet for øvrig tok ikke høyde for en krig når anleggene var under planlegging.

Dette rammer hele Båtsfjord. På sikt kan det også være en risiko for at folketallet vil gå ned med ett minkende aktivitetsnivå. Dette vil gi utslag direkte i både skoler og barnehager. Her vil også rammeoverføringer bli påvirket.

Arbeidsinnvandreren er mobil og vil raskt flytte til de regioner der det er behov for arbeidskraft. Dette kan medføre en nedadgående spiral når det gjelder folketall og tilgangen til arbeidskraft. Det vil også påvirke rammeoverføringene. Ressursnedtakene er basert på behovene innenfor tjenestene, men vi har stort merforbruk i forhold til beregnet behov, og vi har brukt store ressurser uten at det har gitt noen målbare kvalitetsgevinster.

Denne situasjonen vil sette Båtsfjord kommune under ytterligere press med endring i rammeoverføringer sett i sammenheng med ett høyt kostnadsnivå vil være særdeles utfordrende. Likviditeten har vært god i perioden pga. mye ubrukte lånemidler, men dette vil endre seg fremover. Det er ikke utenkelig at vi trenger en kassakreditt i 2024.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter:

Netto driftsresultat blir sett på som den viktigste enkeltindikatoren for å vurdere den økonomiske situasjonen i kommunene. Nøkkeltallet viser hva som er igjen etter at alle årets driftsutgifter er trukket fra årets driftsinntekter, og renter, avdrag og interne finanstransaksjoner er betalt.

Teknisk beregningsutvalgs anbefalte nivå for kommunenes samlede netto driftsresultat over tid, er 1,75 prosent av brutto driftsinntekter. Fylkesmannen anbefaler at for kommuner med lite handlingsrom og lite midler på disposisjonsfond bør netto driftsresultat utgjøre 3 % av driftsinntektene. Netto driftsresultat kan brukes til å finansiere investeringer eller avsettes til senere bruk.

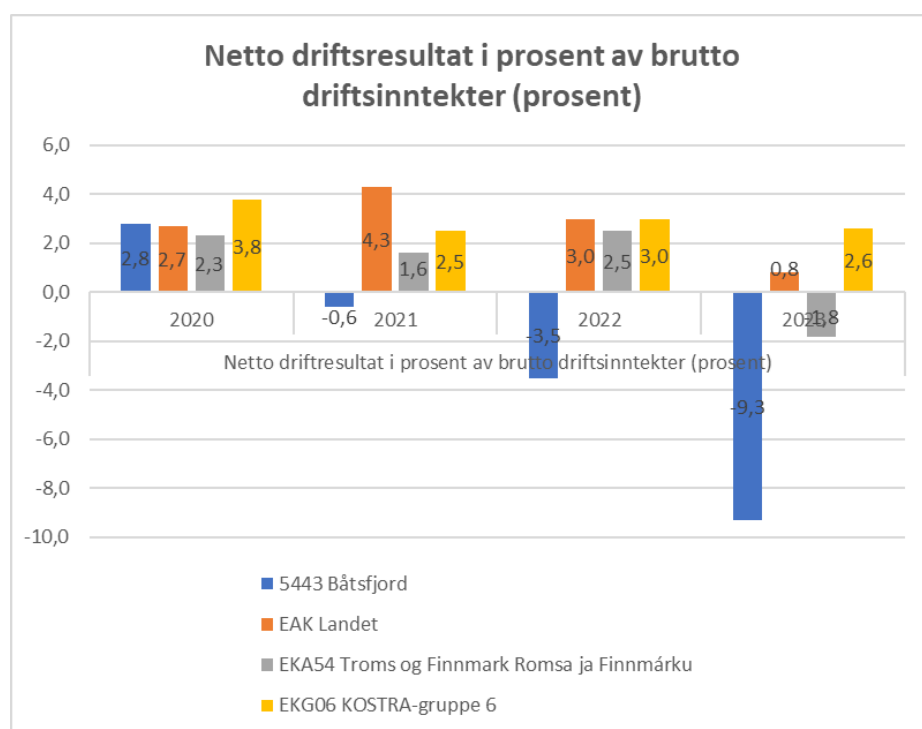
Kommunekassa hadde et negativt netto driftsresultat på kr. 13,2 millioner. Det var budsjettert med et negativt driftsresultat på kr. 4,5 millioner.

Havnekassa hadde et negativt netto driftsresultat på kr. 12,4 millioner. Det var budsjettert med et resultat i balanse.

Netto driftsresultat Båtsfjord kommunekasse 2023 viser underskudd kr. 13,2 mill. Etter strykninger gikk regnskapet i balanse.

Båtsfjord Havn KF hadde et merforbruk i 2022 (1,6 mill.) som de ikke klarte å dekke inn i 2023. Dette må kommunene dekke i 2024.

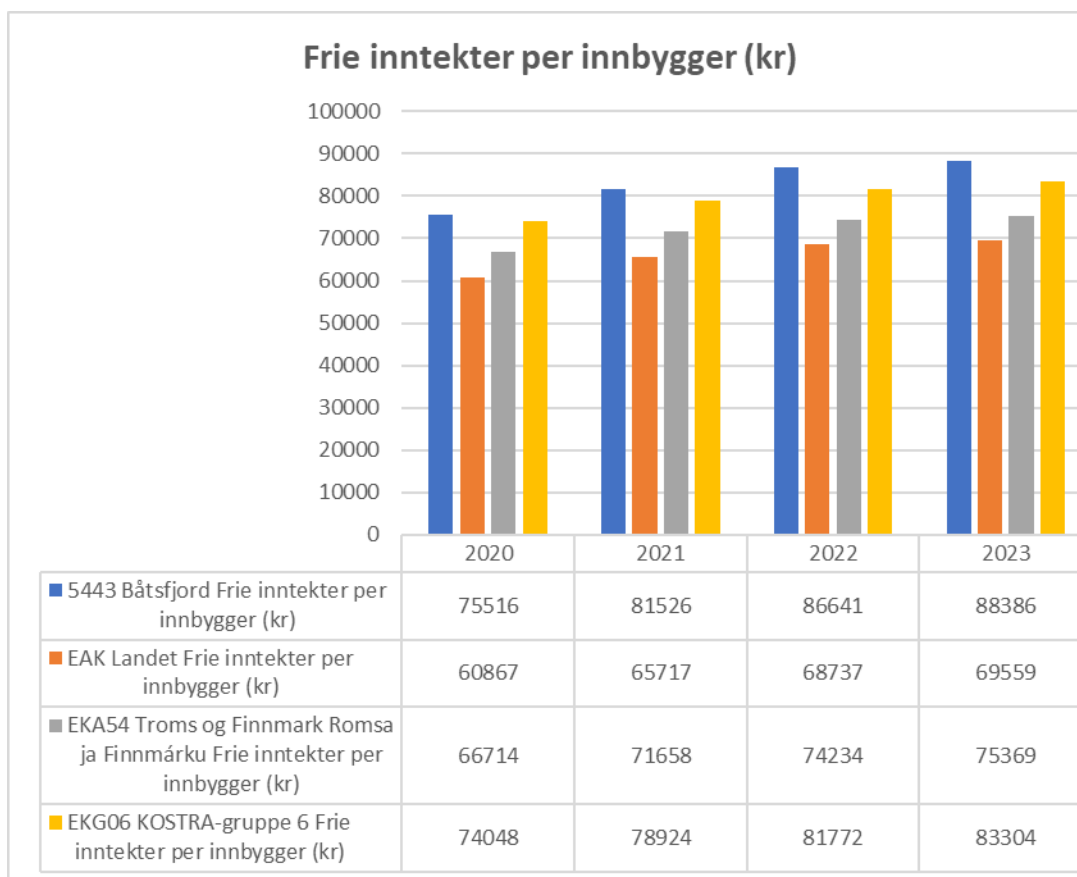
Både kommunen og foretaket har store omstillingsbehov for å klare å dekke finansutgiftene de store investeringene i flerbruksbygg og kaier medfører.

Frie inntekter pr innbygger:

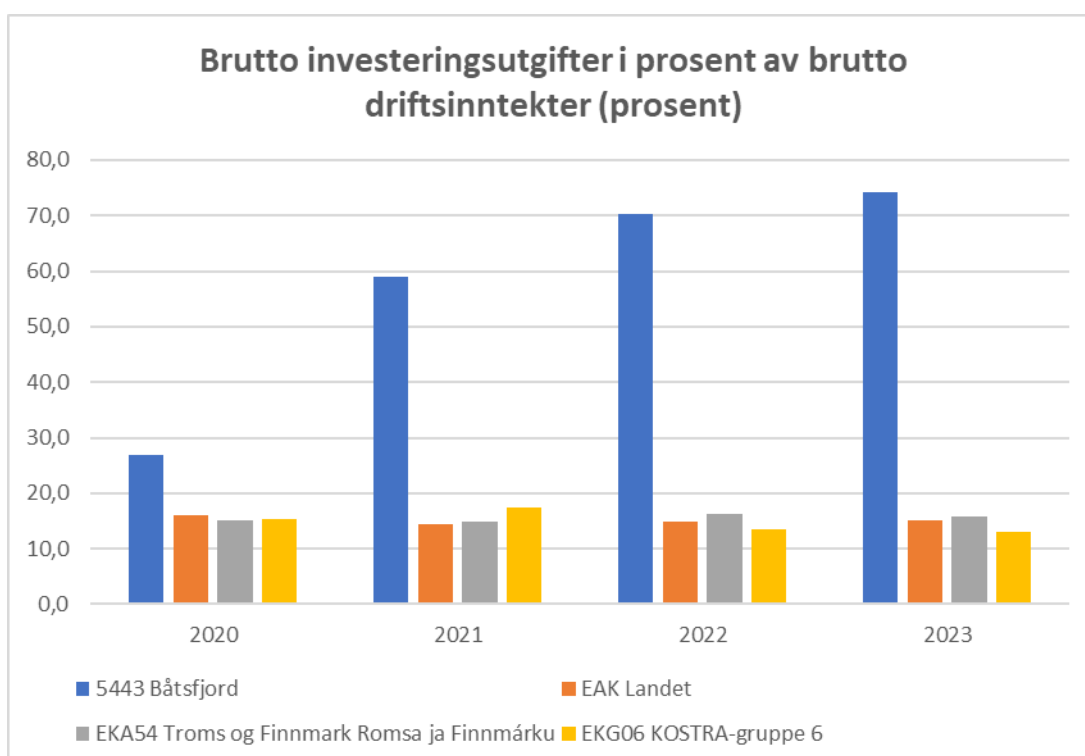
Dette er inntekter som kommunen kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

I 2023 hadde kommunen merinntekter på rammetilskudd, inntektsutjevning og skatteinntekter samlet med kr. 2,4 millioner.

Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter:

Brutto investeringsutgifter omfatter alle utgifter til investeringer i fast eiendom, utgifter til vedlikehold og reparasjon.

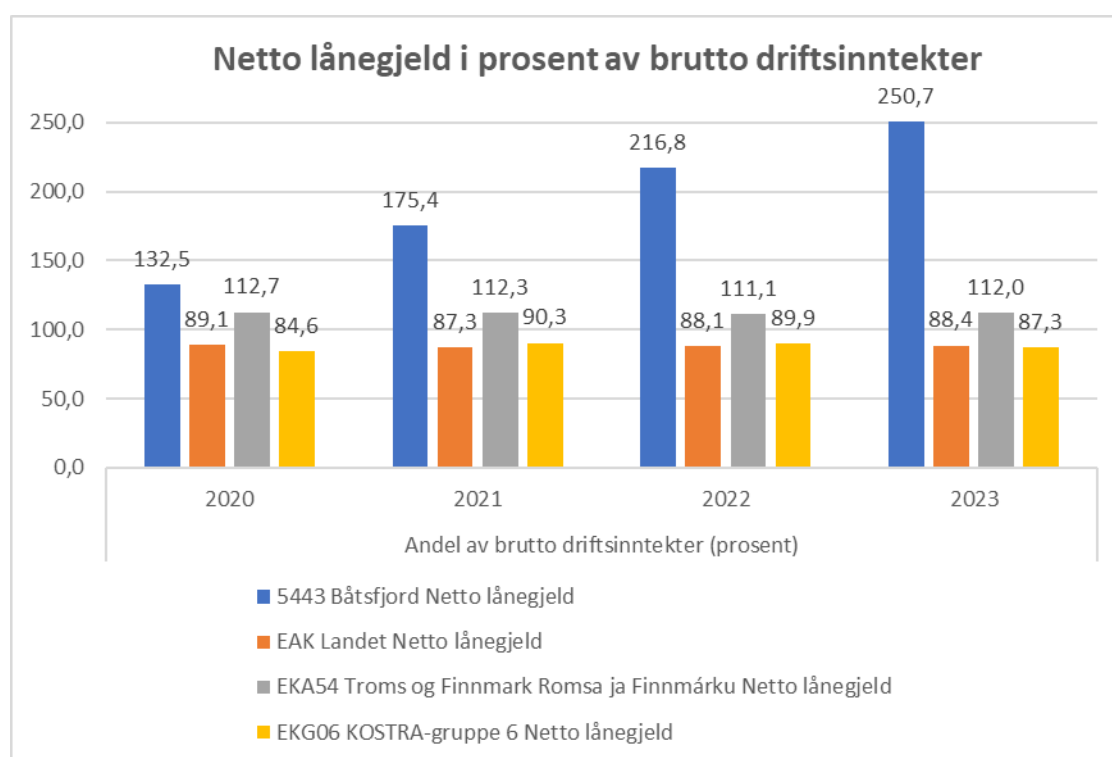
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter:

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser. I tillegg gjøres det fradrag for totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler).

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter er et bilde på gjeldsgraden i kommunene, og sier noe om hvor krevende det kan bli å betale ned gjelden. Alt av netto lånegjeld er imidlertid ikke renteesponert gjeld, det vil si gjeld der en økning i renten påvirker budsjettbalansen i kommunen. Dette gjelder blant annet gjeld knyttet til selvkostområdene (vann, avløp og renovasjon) som finansieres ved gebyrer fra innbyggerne, og gjeld med rentekompensasjonsordninger.

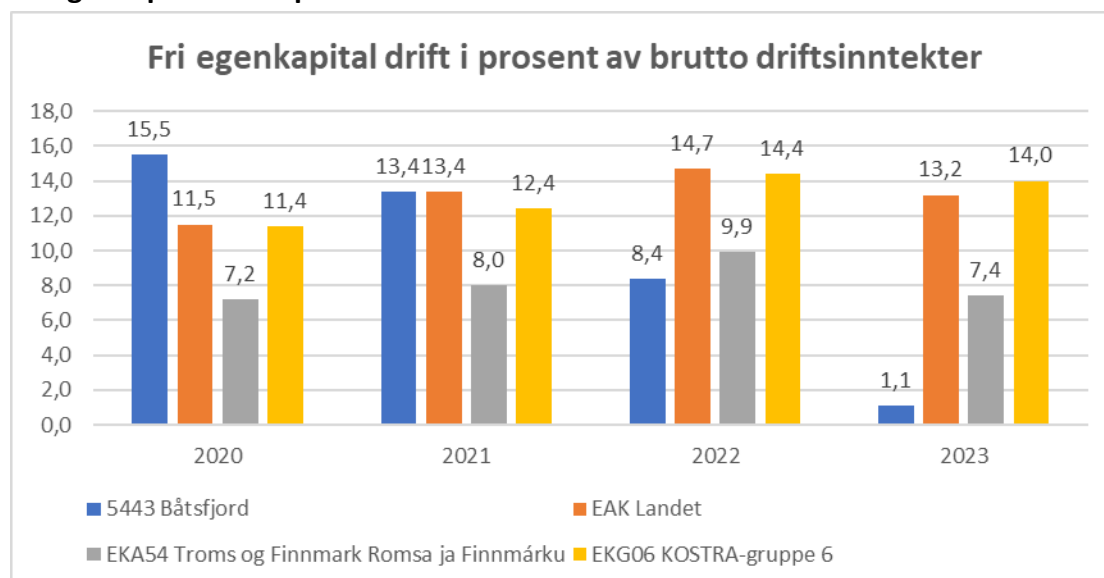
Langsiktig lånegjeld økte med kr. 88 mill. i 2023. Det ble tatt opp lån med kr. 125 mill. og betalt avdrag med kr. 36 mill. Av låneopptaket som var gjort i 2023 står kr. 21 mill. som ubrukte lånemidler.

Samlet har Båtsfjord kommune en lånegjeld på kr. 819.876.021, - dette gir en lånegjeld pr innbygger på kr. 388.015, -.

Flere anbefalinger er at nøkkeltallet ikke bør overstige 75 % for å ha kommunaløkonomisk bærekraft over tid.

Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter:

Kommunenes gjennomsnittlige disposisjonsfond, eller fri egenkapital drift er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering i driftsregnskapet, eller til å finansiere overføring til investeringsregnskapet. Indikatoren disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter kan si noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har i sin løpende drift. Utviklingen i disposisjonsfond må sees i sammenheng med utviklingen i netto driftsresultat.

Statsforvalter anbefaler at kommuner har disposisjonsfond på minimum 6-10 % av brutto driftsinntekter.

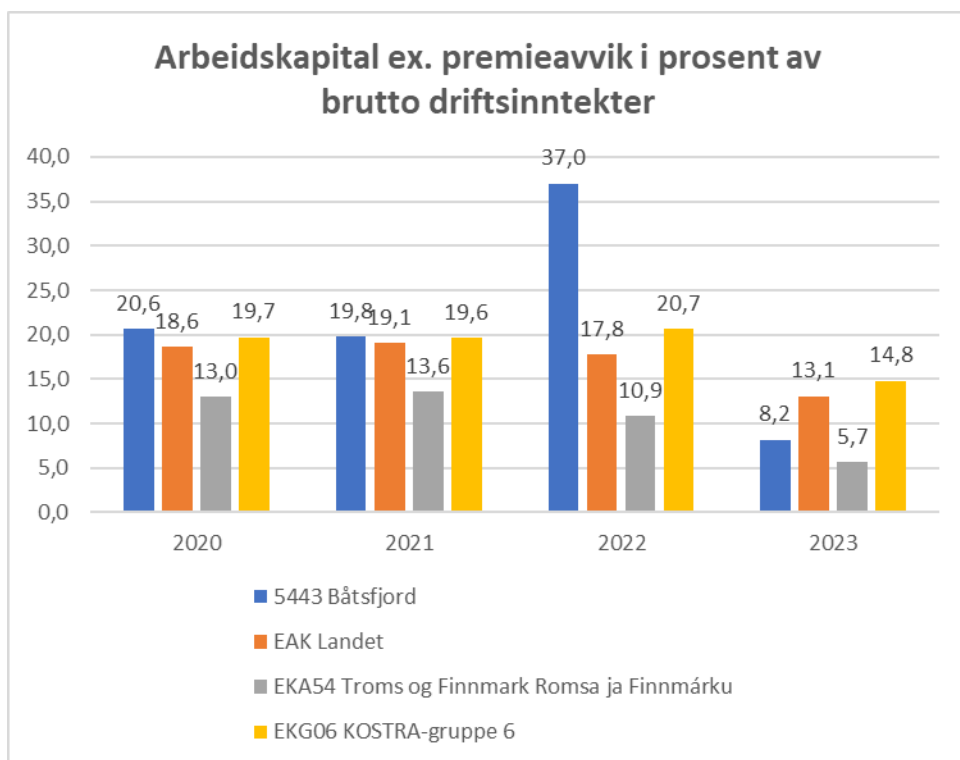
Kommunen har et måltall om at dette skal være over 10 %. Båtsfjord kommunes disposisjonsfond utgjør pr. 31.12.23 5,5 % av driftsinntektene. Båtsfjord Havn KF måtte benytte hele sitt disposisjonsfond i 2022 på grunn av merforbruk.

Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter:

Arbeidskapitalen er definert som differansen mellom omløpsmidlene og kortsiktig gjeld, og er den kapitalen som er disponibel til investeringer og innkjøp. Dette nøkkeltallet gir en beskrivelse av handlingsrommet til kommunen. Denne bør være positiv, slik at det er nok langsiktig kapital til å finansiere kommunens anleggsmidler.

Kommunekassa: Ved utgangen av 2023 utgjør arbeidskapitalen kr. 49 millioner, en reduksjon på 45 millioner fra 2022. Dette skyldes at vi hadde mye ubrukte lånemidler ved utgangen av 2022 og samt at den kortsiktige gjelden er økt og dette skyldes hovedsakelig store regninger vedrørende investeringsprosjektet som hadde forfall i januar 2023-

Havnekassa: Arbeidskapitalen er redusert mye i løpet av 2023, skyldes hovedsakelig at erstatningen (fondsmidler) vedrørende kai prosjektene er benyttet til investeringer i 2023.

Viktige dokumenter for utfyllende informasjon:

- Budsjett - og økonomiplan 2024 - 2027
- Årsregnskap og årsberetning for 2023
- Kommuneproposisjonen 2024

4.21 Areal, infrastruktur og stedsutvikling

Mer informasjon kommer.

4.22 Samferdsel

Mer informasjon kommer.

4.23 Båtsfjord Havn KF

Om Båtsfjord Havn

Båtsfjord Havn har i mange år vært kjent som en av Norges ledende fiskerihavner og har befestet sin posisjon som «Fiskerihovedstaden» i Norge. Denne utmerkelsen handler ikke bare om å ha de største landingsvolumene eller flest fiskebåter, men symboliserer en sterk forpliktelse til å forvalte havets ressurser på en bærekraftig måte og bidra til å opprettholde levende kystsamfunn.

Som kommunalt foretak og havnefaglig organ for Båtsfjord kommune, har Båtsfjord Havn KF et ansvar for å sikre en effektiv, trygg og miljøvennlig drift som støtter opp om bærekraftig utvikling og lokal verdiskaping.

Med kjernevirksomhet innen fiskeri og sjømat har Båtsfjord Havn etablert seg som en hjørnestein i lokalsamfunnet og en viktig aktør for både næringslivet og sysselsettingen i kommunen.

Fiskeri og sjømat

Fiskeri og sjømatnæringen utgjør ryggraden i Båtsfjord Havns virksomhet og er avgjørende for både lokal økonomi og kultur. Nærheten til de rike fiskefeltene i Barentshavet, i kombinasjon med en trygg og godt beskyttet havn, gjør Båtsfjord til et naturlig knutepunkt for fiskefartøy fra hele Norge og utlandet.

Havnen i Båtsfjord er utstyrt med topp moderne fasiliteter som dypvannskai, landstrøm, samt store fryse- og kjølelager som støtter hele verdikjeden fra mottak til videreforedling av sjømat. Dette gir grunnlag for helårlig aktivitet og stabile arbeidsplasser i lokalsamfunnet. Båtsfjord Havn satser også på å være en pådriver innen bærekraftig sjømatforvaltning og innovasjon. Havnen jobber aktivt for å utvikle fremtidens teknologiløsninger, inkludert effektive logistikk-systemer og håndtering av marint avfall. Denne satsingen styrker Båtsfjords posisjon som en moderne fiskerihavn som både tar vare på miljøet og leverer tjenester i verdensklasse.

Turisme

Som en del av havnens fremtidige satsingsområder, har Båtsfjord Havn identifisert turisme som et vekstområde med stort potensial. Havnen vil jobbe aktivt for å utvikle seg til å bli et attraktivt reisemål for ekspedisjonskruiser og sjørelatert turisme. Dette kan inkludere tilrettelegging for havsafari, fugletitting og tilkobling til Varangers unike natur- og kulturtilbud. En helhetlig reiselivsplan skal utarbeides i samarbeid med lokale aktører for å styrke Båtsfjord som en destinasjon for opplevelsesbasert turisme.

Energi og bærekraft

Bærekraft er et kjerneprinsipp og en grunnleggende verdi for Båtsfjord Havn. Forpliktelsen til å operere på en mer bærekraftig måte er også nedfelt i eierstrategien til Båtsfjord Havn. Energi, spesielt produksjon av fornybar energi, står sentralt i Båtsfjord Havn sin visjon om å skape en bærekraftig fremtid. Vindressursene på Hamnefjell og Raggovidda er blant de beste i verden, og det samme er havneforholdene i innseilingen til Båtsfjord. Dette vil Båtsfjord Havn utnytte for å søke å tilrettelegge for, og skape en utvidet energiproduksjon med tilhørende industri. Strategien til Båtsfjord Havn omfatter planarbeid og investeringer i grønn teknologi og infrastruktur, som ikke bare vil redusere egen miljøpåvirkning, men som også sikre energiforsyning og bidrar til den grønne omstillingen for Norge og resten av verden.

Utvikling og muligheter

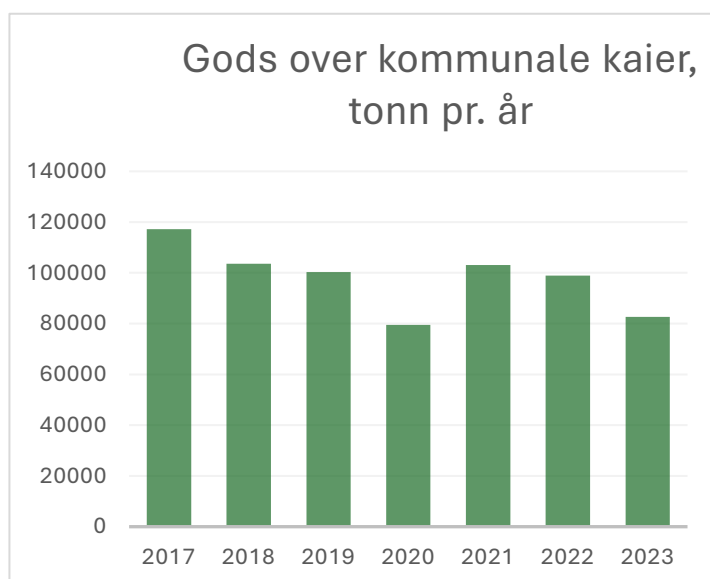
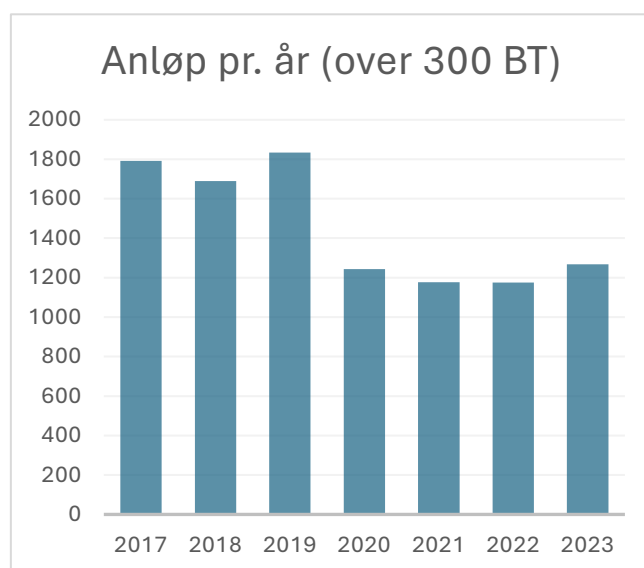
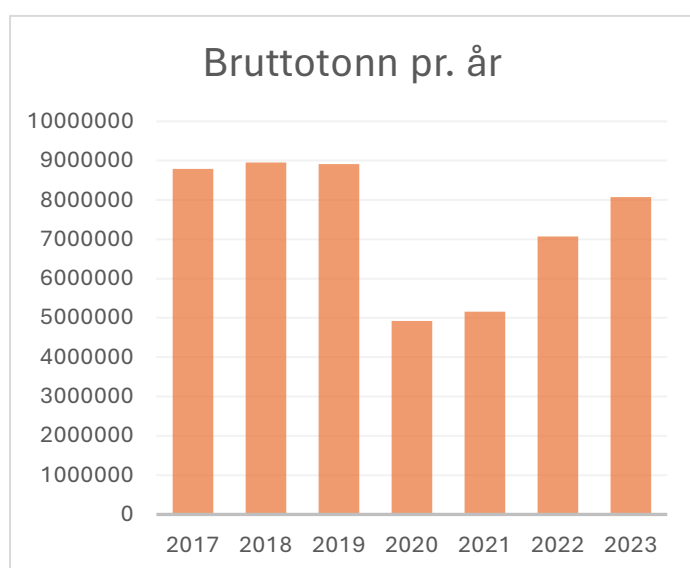
For å møte fremtidens utfordringer og muligheter, så har Båtsfjord Havn utviklet en fremtidsrettet strategi med fokus på diversifisering og lokal verdiskaping. Havnen skal styrke sin posisjon innen fiskeri, utvikle turismesegmentet, og være en pådriver for

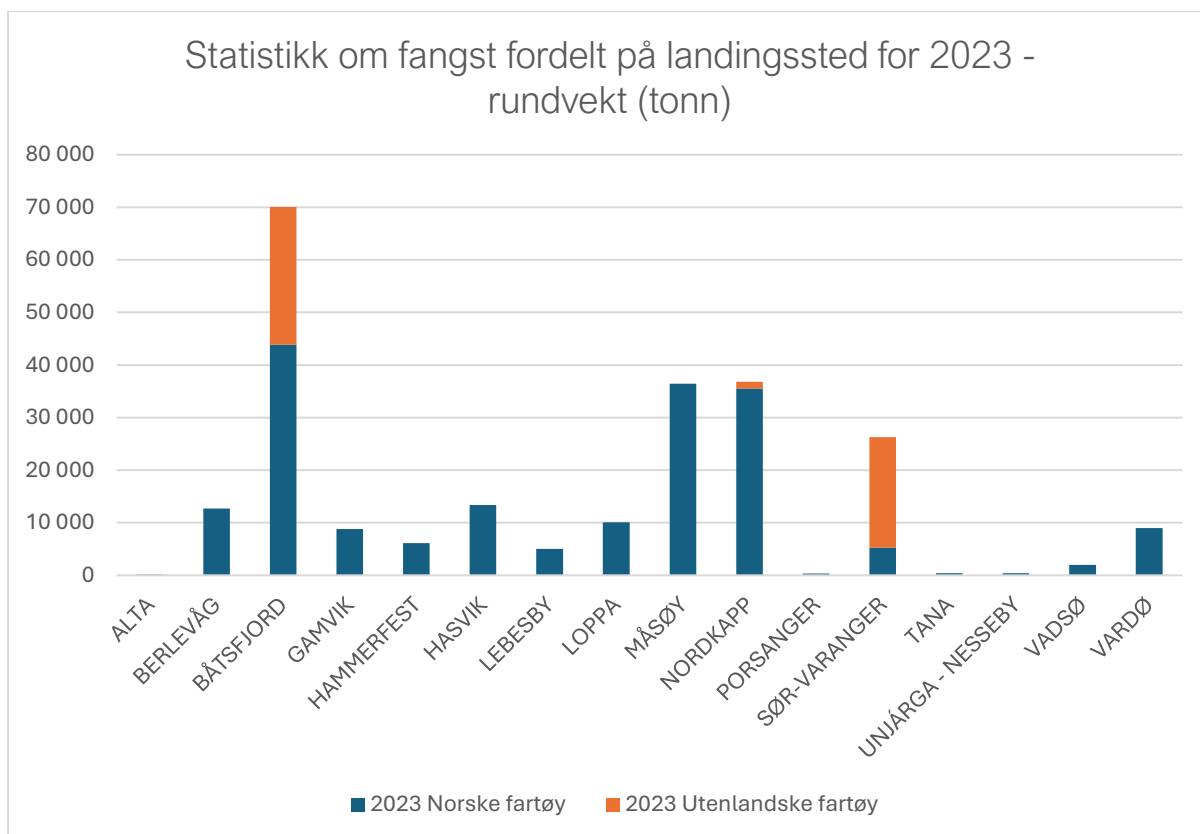
energiomstilling. Videreutvikling av havneinfrastruktur, moderne logistikktilbud og partnerskap med både private og offentlige aktører er sentrale tiltak i denne strategien.

Samfunnsansvaret

Båtsfjord Havn har også en viktig sosial og kulturell rolle i lokalsamfunnet. Med sitt arbeid så tilrettelegger Båtsfjord Havn for mange arbeidsplasser i kommunen, bidrar til trygghet og stabilitet, samtidig som den skaper arbeidsplasser og opprettholder den maritime kulturen. I fremtiden så skal Båtsfjord Havn opprettholde og styrke sin posisjon som «en motor» for lokal utvikling og bærekraftig vekst, både for dagens og fremtidens generasjoner. Samtidig skal havnen fortsette å være et symbol på trygghet, stabilitet og muligheter i Båtsfjord.

Statistikk for trafikk og gods

4.24 Sosialtjeneste og levekår

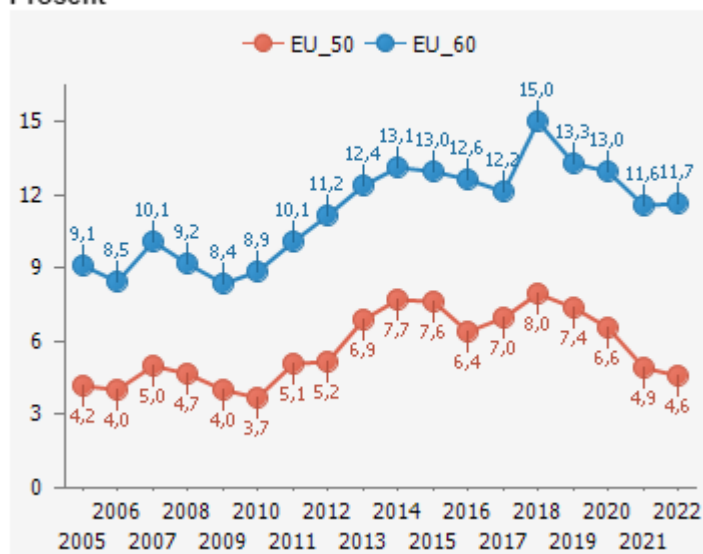
Gjennomsnittlig bruttoinntekt i kommunen var i 2022 på 494 700 kr (kilde: kommuneprofilen), som var lavere enn landet som helhet (550 900 kr) og noe lavere enn tidligere Troms og Finnmark fylkes (519 500 kr). Sammenlignet med nabo og nærliggende kommuner var forskjellene minimale.

Gjennomsnittlig formue per innbygger i Båtsfjord var i 2022 på 919 700 kr (kilde: Kommuneprofilen), noe som var lavere enn landet (1,65 millioner kr) og tidligere Troms og Finnmark fylke (1,26 millioner). Vi er usikre på hvor betydningsfulle disse tallene er for en kommune som vår, med et helt annet boligmarked enn mer sentrale strøk.

Lavinntekt blant innbyggerne rapporteres etter flere skalaer. Med bruk av EU skala EU_50, som er den strengeste, ble 4,6% av innbyggerne våre omfattet i 2022. Ved bruk av EU skala EU_60 var tilsvarende tall samme år 11,7 %. Det har vært en nedgang i andelen av innbyggerne våre som omfattes av de to skalene, fra 8 % (EU_50) og 15 % (EU_60) i 2018.

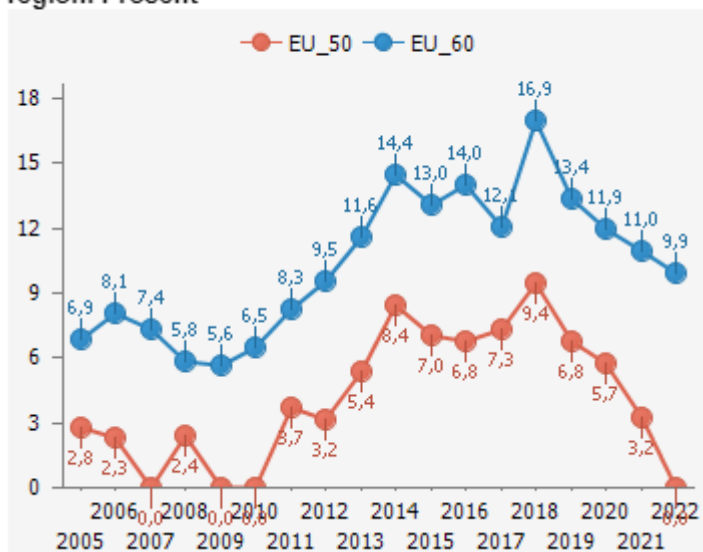
Figuren under viser utviklingen i kommunen vår etter de to skalaene over tid.

Andel personer i hushold med lavinntekt. Valgt region. Prosent

Figur 43: Kilde: Kommuneprofilen.

Andel barn under 18 år i hushold med lavinntekt. Valgt region. Prosent

Figur 44: Figuren til venstre viser utviklingen i antall barn under 18 år i hushold med lavinntekt etter de samme standardene. Kilde: Kommuneprofilen.

Kommunen hadde i 2023 69 sosialhjelpsmottakere (2023, SSB), noe som utgjorde 3,1 % av befolkningen. Dette var nokså likt med landet som helhet (2,9 %), tidligere Troms og Finnmark fylke (3,0 %) og kostragruppen (3,3 %) det samme året. Antall barn under 18 år i familier som mottok sosialhjelp var i 2023 på 13 personer. Kommunen har eget NAV-kontor.

Det viktigste for planarbeidet er bevisstheten rundt at det finnes innbyggere med lav inntekt. Det bør legges til rette for tilbud i samfunnet også for denne gruppen. Forebygging av inntektsrelaterte konsekvenser, som for eksempel uhelse, er også aktuelt å ta hensyn til i planleggingen.

4.25 Næringsliv, arbeidsliv, sysselsetting og pendling

Fiskeriene

I fiskermanntallet for 2023 var det registrert 95 fiskere i Båtsfjord, hvorav 90 hadde fiske som hovedyrke. Av de 95 var 7 kvinner og resten menn. Fra 2021 til 2022 var den en økning i antall fiskere i manntallet fra 89 til 96, før dette stabiliserte seg til 2023.

Fylke	År / Manntallsstatus / Kjønn											
	2023				2022				2021			
	Hovedyrkefisker	Biyrkef..			Hovedyrkefisker	Biyrkef..			Hovedyrkefisker	Biyrkef..		
	Kvinne	Mann	Mann	Total	Kvinne	Mann	Mann	Total	Kvinne	Mann	Mann	Total
Troms og Finnmark	7	83	5	95	4	85	7	96	1	81	7	89
Totalt	7	83	5	95	4	85	7	96	1	81	7	89

Tabell 5: Kilde: Fiskeridirektoratet

I 2023 var det registrert 68 fiskefartøy i kommunen vår, hvorav 54 av disse var under 11 meter. Gjennomsnittlig alder for fiskefartøyene var i 2023 på 28,2 år. De større fartøyene er yngre enn de mindre.

Fartøyfylke/kommune	Lengdegruppe	År 2023			
		Antall fartøy	Bruttotonnasje	Motorkraft	Alder (gj.snitt)
Troms og Finnmark	Under 11 m	54	293	14 088	30,1
	11-14,99 m	8	98	3 685	26,0
	21-27,99 m	1	162	720	23,0
	28 m og over	5	9 219	17 800	12,0
Grand Total		68	9 772	36 293	28,2

Tabell 6: Kilde: Fiskeridirektoratet

I 2023 ble det landet 71 453 tonn i kommunen vår fra norske og utenlandske fartøy, noe som utgjorde 29,6 % av totalen i Finnmark. Vi er den kommunen hvor det har blitt landet desidert mest i Finnmark i 2022, 2023 og 2024 (kilde: Fiskeridirektoratet). I kommunen vår finnes flere fiskemottak.

I Båtsfjord lever vi av og for fiskeri. Båtsfjord Havn KF er knutepunktet og hjerte i Fiskerihovedstaden. Med de to største filetfabrikken på hvitfisk i Norge, et av Nord-Norges største fryseler, og et bredt utvalg av servicebedrifter kan Båtsfjord tilby stort sett alt av tjenester og produkter til fiskeflåten. Vår visjon er å være det viktigste knutepunktet mellom sjø og land i Nord-Norge.

Kommunen er omfattet av deltakerlovens §21 om retten til å fiske torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper for merkeregistrerte fartøy under 11 meter, som er begrunnet i sjøsamiske interesser.

Yrkesgrupper og sysselsetting

Båtsfjord har en stor andel arbeidsinnvandrere, også i nasjonal sammenheng. I 2023 var 13,4 % av innbyggerne i Båtsfjord fra Litauen.

I tabellen under vises hva innbyggerne i kommunen vår jobbet med per 4. kvartal 2023. I tallene er altså arbeidsplasser utenfor kommunen inkludert.

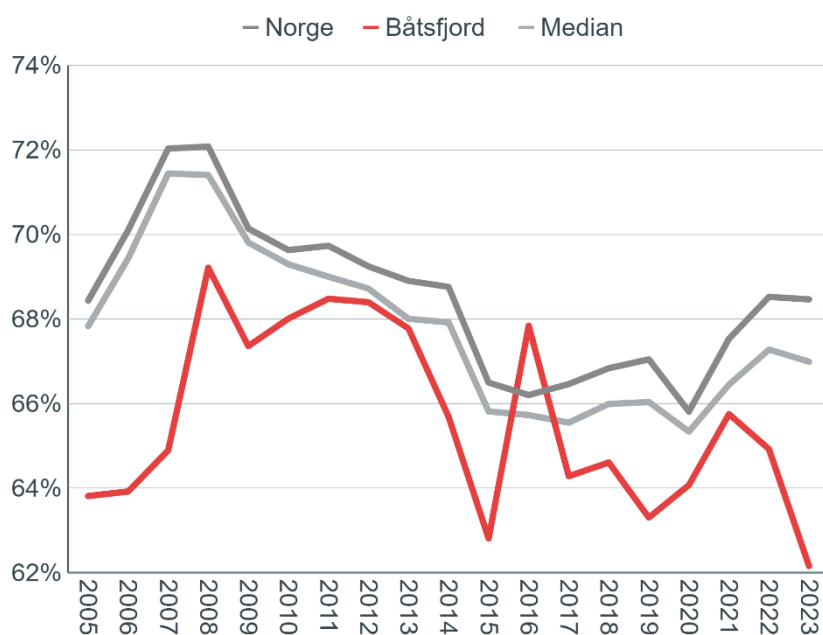
	Sysselsatte personer etter bosted
	2023
	K-5632 Båtsfjord
00-99 Alle næringer	1 044
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	131
05-09 Bergverksdrift og utvinning	3
10-33 Industri	262
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	3
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	83
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	89
49-53 Transport og lagring	63
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	39
58-63 Informasjon og kommunikasjon	3
64-66 Finansiering og forsikring	3
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	31
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	32
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	42
85 Undervisning	63
86-88 Helse- og sosialtjenester	175
90-99 Personlig tjenesteyting	19
00 Uoppgitt	3

Tabell 7: Sysselsatte per 4 kvartal 2023 etter sektor og bosted (Båtsfjord). Kilde: SSB

I motsetning til figuren over viser tabellen under sysselsatte personer etter arbeidssted (Båtsfjord kommune) og næring. Her er det altså snakk om jobber innenfor kommunens grenser.

	Sysselsatte personer etter arbeidssted
	2023
	K-5632 Båtsfjord
00-99 Alle næringer	1 039
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	170
05-09 Bergverksdrift og utvinning	0
10-33 Industri	256
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	3
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	70
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	84
49-53 Transport og lagring	61
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	37
58-63 Informasjon og kommunikasjon	0
64-66 Finansiering og forsikring	0
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	37
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	29
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	35
85 Undervisning	61
86-88 Helse- og sosialtjenester	179
90-99 Personlig tjenesteyting	14
00 Uoppgitt	3

Tabell 8: Sysselsatte per 4 kvartal, etter sektor og arbeidssted (Båtsfjord). Kilde: SSB

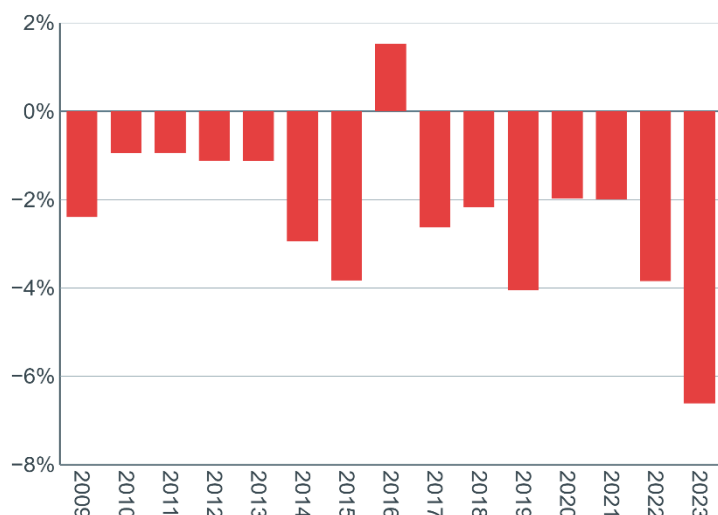

Figur 45: Figuren til venstre viser utviklingen i antall sysselsatte (% andel av befolkningen mellom 15-74 år som er sysselsatt) i perioden 2005-2023 i Båtsfjord og Norge.

Det må bemerkes at SSB i 2015 endret måten de registrerer arbeidsplasser. Dette innebærer at fallet dette året ikke var reelt, samtidig som tallene før og etter ikke er helt sammenlignbare. Sysselsettingsandelen i Båtsfjord har variert en del fra år til år. I 2016 var

sysselsettingsandelen høyere enn landsgjennomsnittet, men i alle de andre årene har sysselsettingsandelen vært lavere. I 2023 var sysselsettingsandelen på sitt laveste i perioden med 62,2 prosent.

På grunn av demografiforskjeller mellom kommuner, hvorav noen for eksempel har flere eldre, kan dette spille inn på sysselsettingsandelen. I figuren under vises avvik fra forventet sysselsettingsgrad i kommunen vår (her er forventet sysselsettingsandel den andelen som det ville blitt dersom alle alderstrinn hadde samme sysselsettingsandel som landet for kvinner og menn). I figuren er det samtidig korrigert for demografiavvik.

Figur 46: Kilde: Regional analyse

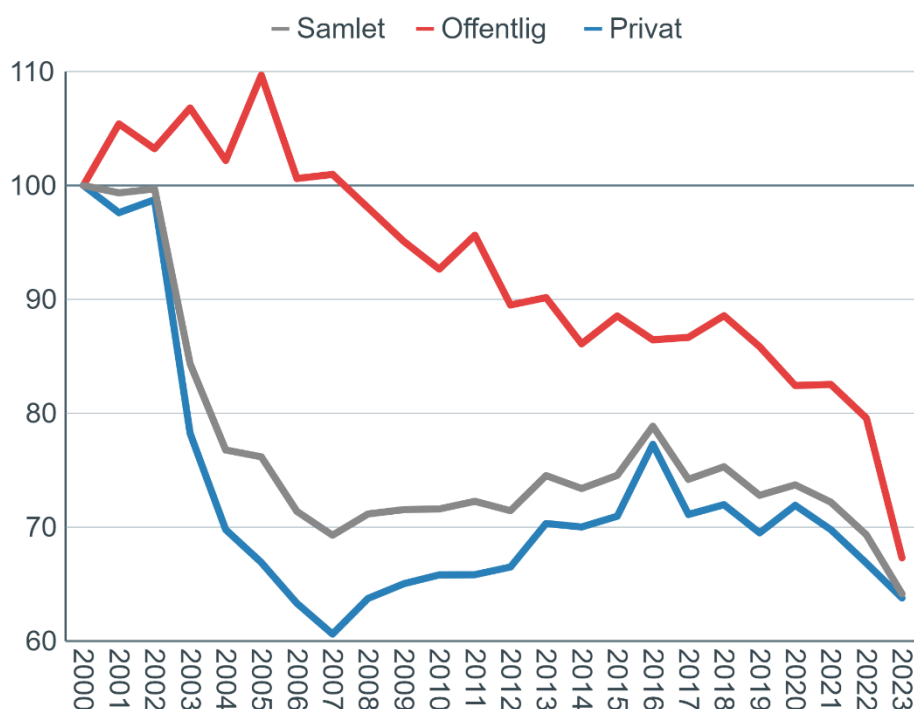
Figuren viser at det er lavere enn forventet sysselsettingsgrad i Båtsfjord (etter en korrigering for alder og kjønn i befolkningen). Den alderskorrigerte sysselsettingsandelen har hatt en negativ trend og var på sitt laveste nivå i 2023. Da var den alderskorrigerte sysselsettingsandelen 6,6 prosentpoeng lavere enn landsgjennomsnittet.

På landsbasis var vi i 2023 rangert som nummer 350 av 357 kommuner for alderskorrigert sysselsettingsandel. Blant kommunene i Finnmark befinner vi oss nær bunnen.

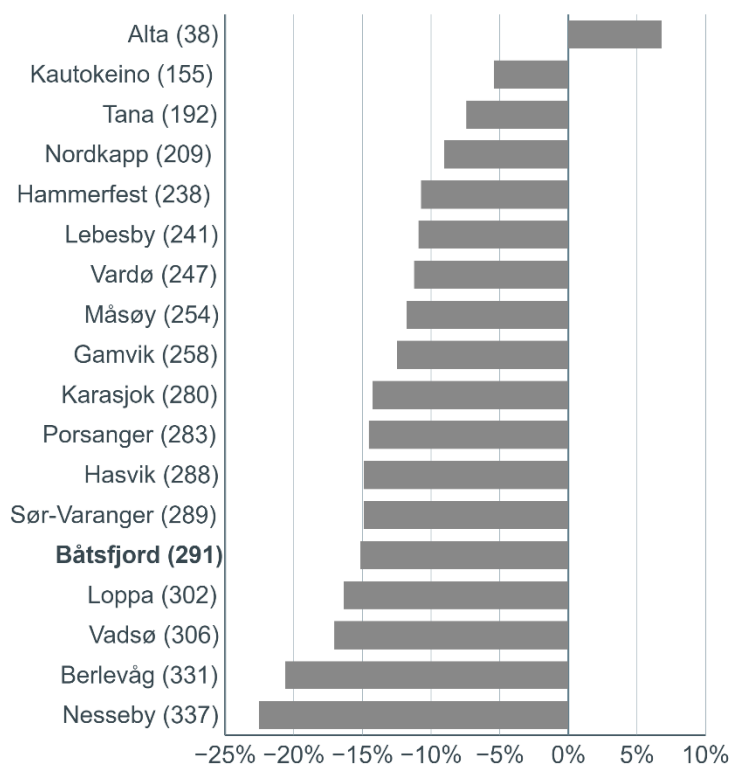
Utvikling i antall arbeidsplasser

Antall arbeidsplasser i næringslivet falt med 40 prosentpoeng mellom 2000 og 2007, relativt til resten av landet. Fra 2007 til 2016 var veksten i næringslivet i Båtsfjord bedre enn ellers i landet. Etter 2016 har arbeidsplassutviklingen igjen blitt svakere enn landsgjennomsnittet.

I offentlig sektor har arbeidsplassutviklingen vært svakere i Båtsfjord enn i resten av landet. Samlet arbeidsplassvekst i Båtsfjord har vært nesten 35 prosentpoeng svakere enn landet fra 2000 til 2023. Dette illustreres i figuren under, hvor 100 representerer den nasjonale veksten, over 100 tilsier mer vekst, og under 100 mindre vekst.

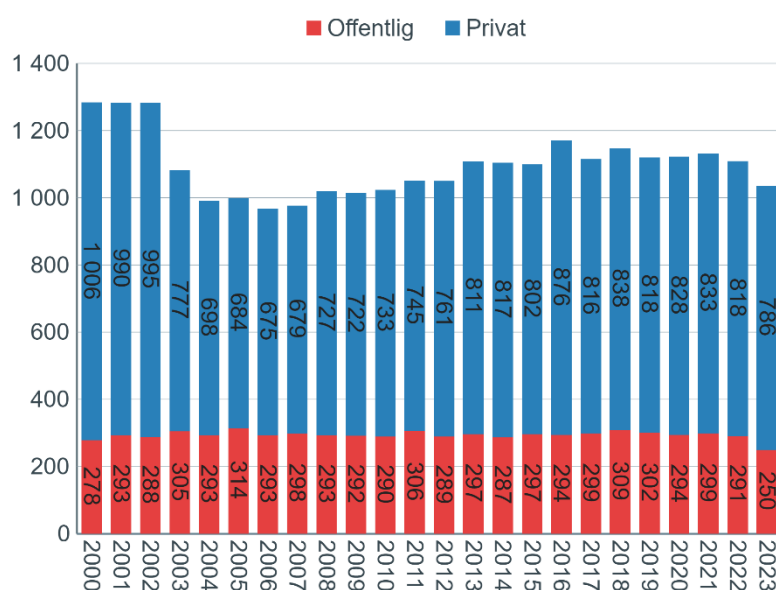
Figur 47: Kilde: Regional analyse

Figur 48: I figuren til venstre kan vi se den relative veksten i samlet antall arbeidsplasser i Båtsfjord og sammenligningskommuner i perioden 2014-2023. Den relative veksten er forskjellen mellom veksten på stedet og veksten i Norge. Kilde: Regional analyse.

I det siste tiåret har veksten i antall arbeidsplasser i Båtsfjord vært 15,1 prosentpoeng svakere enn landet. I næringslivet har veksten vært 9,9 prosentpoeng lavere enn landet. I det offentlige har veksten vært 28,6 prosentpoeng svakere.

Offentlig og privat sektor – fordeling og utvikling

Figur 49: I figuren til venstre vises fordelingen mellom, og utviklingen i, arbeidsplasser i offentlig og privat sektor i Båtsfjord mellom 2000-2023. Kilde: Regional analyse

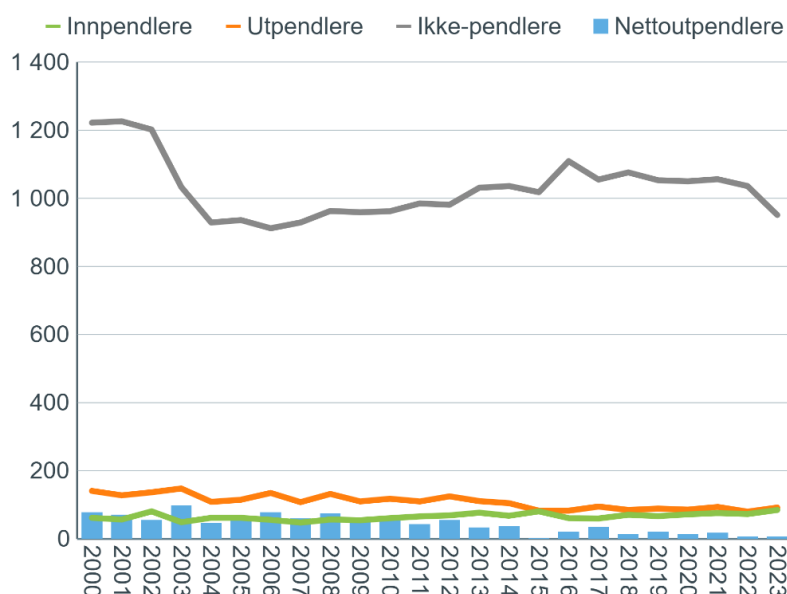
Det har vært store svingninger i arbeidsplassutviklingen i næringslivet i Båtsfjord. Det var en stor nedgang mellom 2000 og 2005. Deretter kom en periode med vekst fram til 2015. De siste to årene har antall arbeidsplasser falt.

Det var 786 arbeidsplasser i næringslivet i Båtsfjord på slutten av 2023 og 250 arbeidsplasser i det offentlige.

Pendling til og fra kommunen

Det er lite pendling ut og inn fra kommunen vår. På slutten av 2023 var det 92 personer som pendlet ut av kommunen, mens det var 85 som pendlet inn. Til sammenlikning var det 951 personer som både bodde og arbeidet i kommunen. Båtsfjord danner derfor i stor grad sitt eget lille arbeidsmarked.

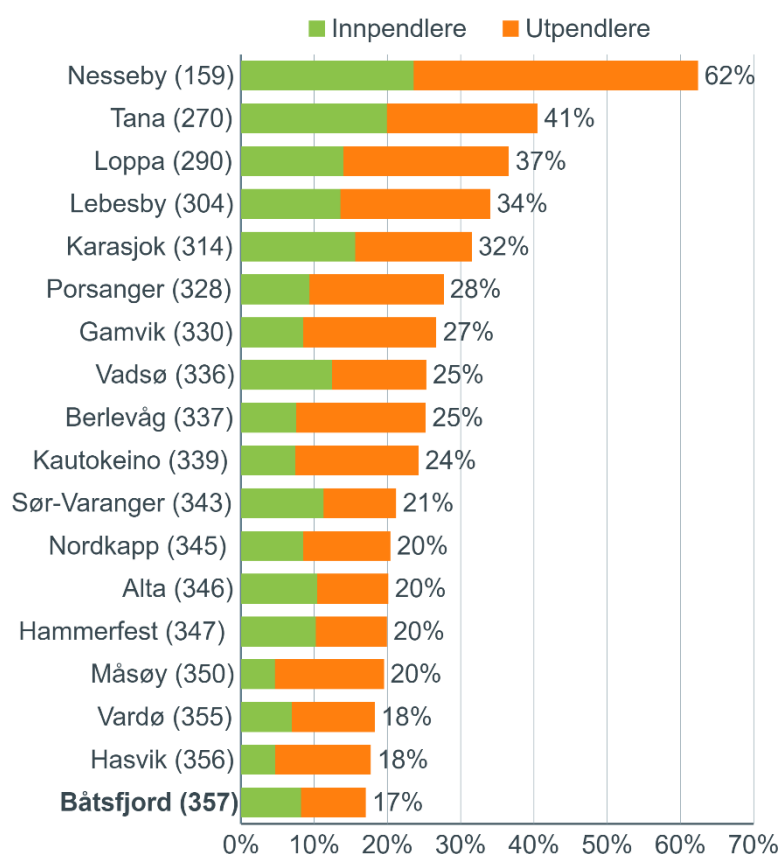
Figuren til høyre viser utviklingen i antall innpendlere, utpendlere og nettoppendling til Båtsfjord fra 2000 til 2023.

Figur 50: Kilde: Regional analyse

Summen av hvor mange som pendler inn og ut av kommunen vår kan benyttes som en indikator for arbeidsmarkedsintegrasjon. Når denne er høy gir det muligheter for befolkningen å finne arbeid utenfor kommunen, på samme tid som offentlig og privat sektor i kommunen lettere kan rekruttere arbeidskraft utenfra kommunegrensen. En høy arbeidsmarkedsintegrasjon medfører også at den enkelte kommune påvirkes sterkere av utviklingen i regionen enn kommuner med en lavere arbeidsmarkedsintegrasjon.

Båtsfjord er den kommunen i landet som har aller minst integrert i arbeidsmarkedet utenfor kommunen. Det var ni prosent av de sysselsatte som pendlet ut av kommunen i 2023, mens det ble pendlet inn til åtte prosent av jobbene i kommunen. Figuren under illustrerer dette.

Figur 51: Tall i parentes viser rangering blant alle kommuner i Norge for arbeidsmarkedsintegrasjon. Kilde: Regional analyse.

Av de som pendlet inn til kommunen vår kommer majoriteten fra Lebesby, mens også Tana og Hammerfest følger på plassene etter. Blant de som pendlet ut av kommunen vår utgjør Tromsø, Alta, Sør-Varanger, Berlevåg, Vadsø og Tana hoved-destinasjonene.

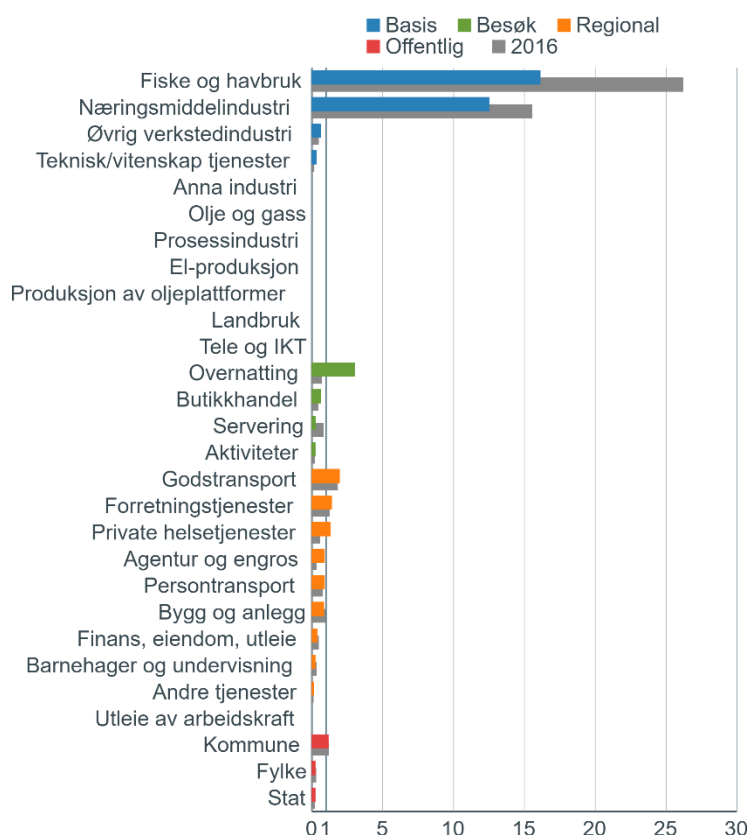
Næringsliv- og utvikling

Båtsfjord kommunes strategiske næringsplan skal være bakgrunnsdokumentet for alle kommunens avgjørelser innenfor næringsarbeid. Den skal trekke opp de store linjene mot fremtiden og beskrive kommunens satsningsområder og hjelpemidler. Båtsfjord jobber for å:

- Være attraktiv for nyetableringer og vekst
- Stimulere til etableringen av flere arbeidsplasser
- Tilrettelegge for nye næringer

Vi har gjennom Linken Næringshage sikret at alle som vurderer å etablere bedrift eller ønsker å utvikle sin egen bedrift skal få hjelp og veiledning på de områdene de trenger det. Kommunen har også et næringsfond hvor det kan søkes tilskudd.

Figuren under viser lokaliseringkvotientene til de ulike bransjene i næringslivet i Båtsfjord i fjerde kvartal 2023. Bransjer med lokaliseringkvotient over 1 er bransjer vi har relativt mye av. Vi kan også se hvilken lokaliseringkvotient bransjen hadde i 2016 i de grå søylene. På den måten kan vi se hvilke bransjer som har økt eller redusert sin andel i løpet av de siste ti årene.

Figur 52: Kilde: Regional analyse

Fra figuren ser vi at fiske og havbruk og næringsmiddelindustri er dominerende næringer i Båtsfjord. Andelen av sysselsettingen i disse næringene er mellom 15 og 20 ganger høyere i Båtsfjord enn landsgjennomsnittet.

I tabellen under kan vi se hvor mange ansatte det har vært i den enkelte bransjen i hvert kvartal fra 1. kvartal 2016 til 2. kvartal 2023. I nest siste kolonne kan vi se økningen i antall ansatte i bransjen i den siste femårsperioden. I siste kolonne ser vi den prosentvise veksten i den siste femårsperioden.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2016-2023	2016-2023 %
Anna industri	0	0	0	0	0	0	3	0		
Næringsmiddelindustri	382	302	314	308	316	328	348	253	-129	-33,77
Olje og gass	0	0	0	0	0	0	0	0		
Prosessindustri	0	0	0	0	0	0	0	0		
Øvrig verkstedindustri	20	24	27	31	27	31	29	23	3	15,00
El-produksjon	0	0	0	0	0	0	0	0		
Produksjon av oljeplattformer	0	0	0	0	0	0	0	0		
Fiske og havbruk	111	130	127	91	104	103	80	80	-31	-27,93
Landbruk	0	0	0	0	0	0	0	0		
Teknisk/vitenskap tjenester	5	4	4	6	5	6	8	10	5	100,00
Tele og IKT	0	0	0	0	0	0	0	0		
Basis	518	460	472	436	452	468	468	366	-152	-29,34
Aktiviteter	7	5	6	5	5	6	6	8	1	14,29
Butikkhandel	57	58	61	67	76	70	76	64	7	12,28
Overnatting	11	7	10	13	7	15	11	41	30	272,73
Servering	30	22	28	25	28	21	29	10	-20	-66,67
Besøk	105	92	105	110	116	112	122	123	18	17,14
Agentur og engros	18	14	23	18	22	17	24	41	23	127,78
Bygg og anlegg	95	84	90	91	92	85	79	82	-13	-13,68
Andre tjenester	3	3	6	6	3	3	0	3	0	0,00
Finans, eiendom, utleie	20	20	25	18	13	17	13	15	-5	-25,00
Forretnings tjenester	76	69	59	61	70	73	82	79	3	3,95
Private helse tjenester	25	33	34	18	20	14	19	51	26	104,00
Barnehager og undervisning	12	14	7	9	15	13	8	8	-4	-33,33
Utleie av arbeidskraft	0	0	0	0	0	0	0	0		
Persontransport	17	17	17	19	19	20	14	17	0	0,00
Godstransport	72	75	82	64	84	83	57	59	-13	-18,06
Regional	338	329	343	304	338	325	296	355	17	5,03
Privat	961	881	920	850	906	905	886	844	-117	-12,17
Kommune	339	354	335	340	359	343	328	278	-61	-17,99
Fylke	7	6	7	9	6	7	6	5	-2	-28,57
Stat	32	27	25	25	22	23	26	32	0	0,00
Offentlig	378	387	367	374	387	373	360	315	-63	-16,67
Total	1 339	1 268	1 287	1 224	1 293	1 278	1 246	1 159	-180	-13,44

Tabell 9: Kilde: Regional analyse

Båtsfjord har store ledige næringsarealer utfyllt i nærhet av havnen, som er tilrettelagt i de senere årene. Dette gir muligheter for næringsutvikling.

Arbeidsledighet

Ifølge NAV sin statistikk for juli 2024, som er den senest oppdaterte når dette kunnskapsgrunnlaget utarbeides, var det 49 helt arbeidsledige i kommunen vår denne måneden. Dette er en nedgang fra 86 i januar 2023, men en oppgang fra mars hvor det var 39 helt ledige. I prosent av arbeidsstyrken utgjør de helt ledige i kommunen vår 4,4% i juli 2024. Dette er blant de høyere ledighetstallene i Finnmark fylke.

Verdiskapning og produktivitet i næringslivet

Nedenfor vises verdiskapning, målt i millioner av kroner, i de forskjellige bransjene i Båtsfjord i perioden 2008-2022 (Kilde: Regional analyse).

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013-2022
Anna industri								0,1					0,6	2	0,7	
Næringsmiddelindustri	47	88	72	89	92	106	118	142	129	116	111	103	93	155	113	7
Olje og gass																
Prosessindustri	2	5														
Øvrig verkstedindustri	10	10	8	12	8	8	9	11	14	13	15	16	15	16	20	12
El-produksjon						2	1		3	1	1	1	1	1	2	-0,5
Produksjon av oljeplattformer																
Fiske og havbruk	79	75	82	107	74	64	86	219	485	414	290	289	287	300	402	338
Landbruk																
Teknisk/vitenskap tjenester	0,4	0,5	0,4	0,5	0,6	0,3	1	1	1	1	1	2	2	3	4	3
Tele og IKT									1	0,2	0,5	0,1	2			
Basis	138	178	163	209	175	181	215	373	634	546	419	410	400	476	541	360
Aktiviteter	1	2	1	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	3	0,6
Butikkhandel	10	10	11	11	10	12	11	10	14	18	20	20	24	24	22	10
Overnatting	0,9	0,6	0,2	0,5	0,9	0,9	2	3	3	3	2	2	2	3	9	8
Servering	1	2	1	1	1	3	4	4	7	6	6	6	6	8	0,5	-2
Besøk	14	14	14	14	15	18	20	19	26	29	29	30	34	38	34	16
Agentur og engros	17	17	15	21	22	24	32	29	31	23	26	25	29	36	43	19
Bygg og anlegg	27	31	24	33	33	32	34	41	47	37	43	50	50	44	49	17
Andre tjenester								0,2	0,7	0,7	0,4	0,6	0,5			
Finans, eiendom, utleie	23	22	17	23	22	22	29	26	30	35	29	28	30	21	22	0,3
Forretningstjenester	13	16	16	16	17	24	17	19	20	23	23	21	22	24	23	-0,2
Private helsetjenester	5	5	5	6	7	7	5	6	6	7	7	7	7	9	8	2
Barnehager og undervisning					0,7	0,9	1	2	3	4	4	3	4	5	5	4
Utleie av arbeidskraft			2				3				0,2			0,01	0,5	
Persontransport	14	14	14	17	17	20	25	16	30	24	39	27	19	27	22	3
Godstransport	7	7	8	21	27	8	17	26	25	26	33	33	31	41	34	25
Regional	106	111	101	137	145	137	164	165	192	180	205	194	192	206	208	71
Total privat næringsliv	258	302	278	360	335	335	399	556	851	755	653	634	626	721	783	448

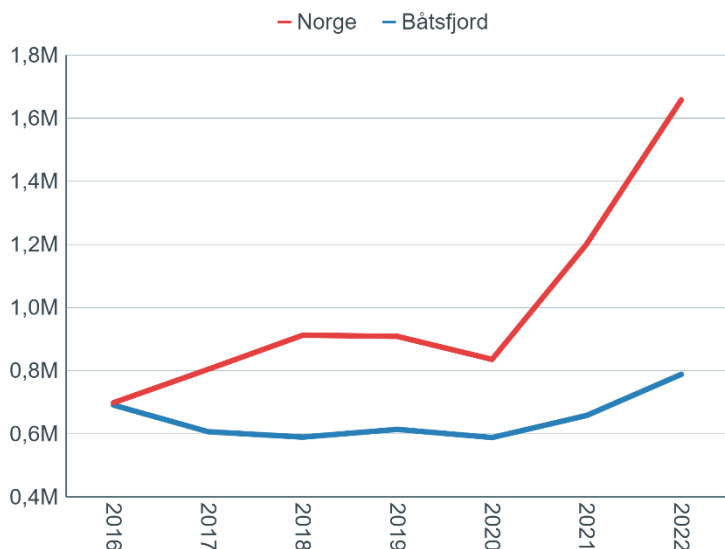
Tabell 10: Kilde: Regional analyse

I figuren under kan vi se de bedriftene med høyest verdiskapning i antall kroner i kommunen i 2022.

Orgnr	Navn	Bransje	Driftsresultat	Lønnskostnader	Verdiskapning
966 840 528	SALMAR FARMING AS	Fiske og havbruk	278 395	30 834	309 230
929 205 634	AS BÅTSFJORDBRUKET	Næringsmiddelindustri	-1 415	45 454	44 039
995 548 194	LERØY NORWAY SEAFOODS AS	Næringsmiddelindustri	-50 199	85 097	34 898
998 284 473	EMBLA BÅTSFJORD AS	Næringsmiddelindustri	8 513	11 660	20 173
988 964 751	BARENTS SKIPSSERVICE AS	Øvrig verkstedindustri	6 003	12 713	18 716
984 170 386	TOPAS AS	Fiske og havbruk	6 049	10 429	16 478
874 392 022	HAUGSNES ELEKTRO AS	Bygg og anlegg	3 809	11 737	15 546
985 198 292	AVINOR AS	Persontransport	3 804	10 970	14 774
965 256 679	JAN NYLUND & SØNNER AS	Bygg og anlegg	6 554	7 728	14 282
920 983 162	BUNKER OIL AS	Agentur og engros	10 126	2 726	12 852

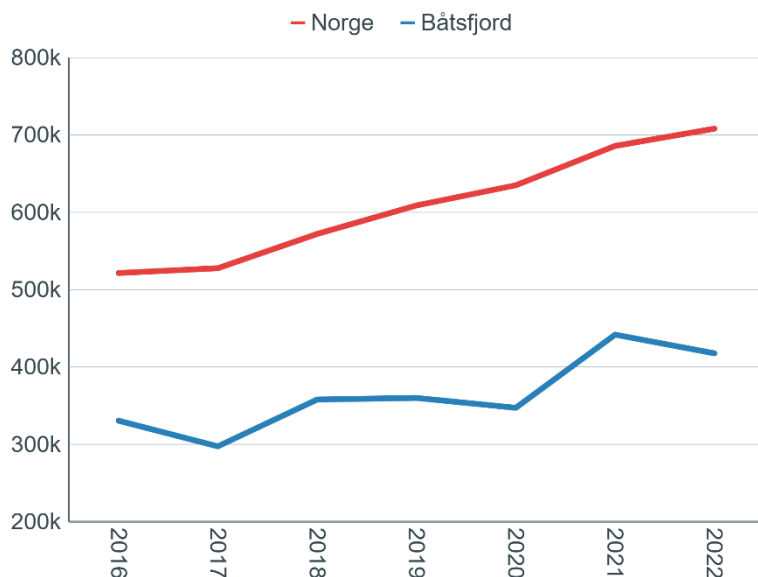
Tabell 11: Kilde: Regional analyse

Næringslivet i Båtsfjord hadde samme produktivitet som landsgjennomsnittet i 2016, men lavere produktivitet etter det, når vi tar med alle bransjene. Dette illustreres i figuren under. NB: Sterk økning i produktivitet i Norge de siste to årene i figuren henger sammen med prisøkninger på olje, gass, kraft, fisk og aluminium.

Figur 53: Verdiskapning per ansatt alle bransjer. Kilde: Regional analyse

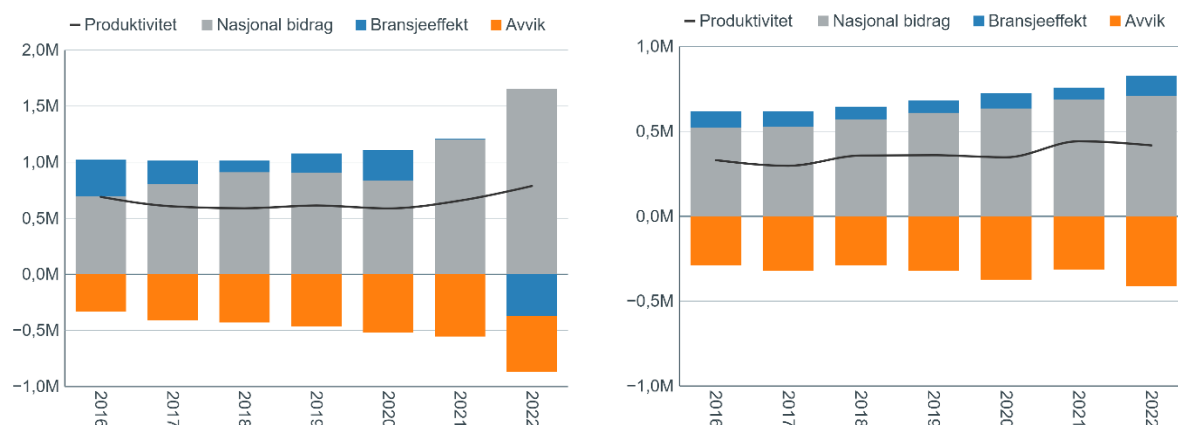
Holder vi oss til de normale bransjene (her utelukkes bransjer med store prissvingninger: olje- og gass, elproduksjon, fiske- og havbruk, prosessindustri, finans, eiendom og utleie), kan vi se at produktiviteten i næringslivet har vært klart lavere enn landsgjennomsnittet.

Figur 54: Verdiskapning per ansatt normale bransjer. Kilde: Regional analyse

I figurene under kan vi se hvorfor produktiviteten i Båtsfjord avviker fra landsgjennomsnittet, når vi inkluderer alle bransjer (figuren til venstre) og kun de normale (figuren til høyre). Det nasjonale bidraget er gjennomsnittlig produktivitet i næringslivet i

Norge. Bransjeeffekten viser hvor mye bransjesammensetningen i kommunen er forventet å bety for produktiviteten. Forventet produktivitet vil da være landsgjennomsnittet pluss bransjeeffekten. Avviket er det vil kaller bransjejustert produktivitet, det vil si om produktiviteten er høyere eller lavere enn forventet ut fra bransjesammensetningen.

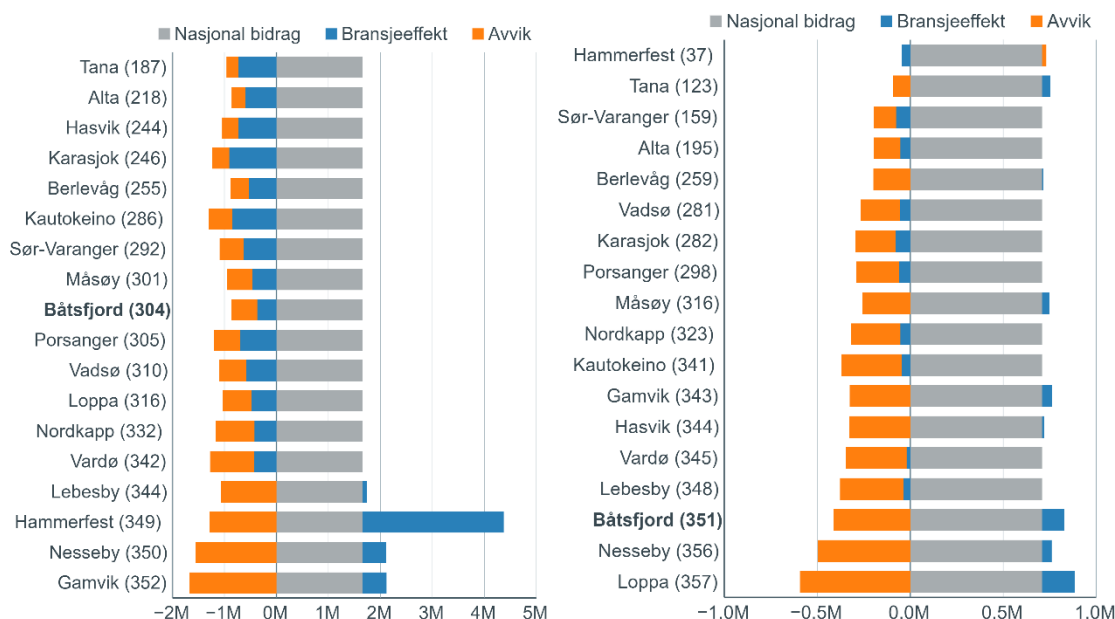

Figur 55: Til venstre: alle bransjer. Til høyre: normale bransjer. Kilde: Regional analyse

Tidligere var næringsstrukturen i Båtsfjord gunstig for produktiviteten, fordi det er en stor andel av de ansatte i fiske og havbruk, som er en produktiv næring. I 2022 var bransjestrukturen ugunstig, fordi det da var svært høy produktivitet i olje og kraft, bransjer som ikke er representert i Båtsfjord.

Holder vi oss til de normale, ser vi at bransjeeffekten er positiv i alle årene. Produktiviteten i næringslivet i Båtsfjord har imidlertid vært mye lavere enn landsgjennomsnittet, bransje for bransje.

I figurene under kan vi se hvordan produktiviteten i næringslivet i Båtsfjord er i forhold til sammenlikningsstedene og hva som kan forklare forskjellene i 2022. Det nasjonale bidraget er gjennomsnittlig produktivitet i næringslivet i Norge. Bransjeeffekten viser hvor mye bransjesammensetningen betyr for produktiviteten. Avviket er det vil kaller bransjejustert produktivitet, det vil si om produktiviteten er høyere eller lavere enn forventet ut fra bransjesammensetningen. Den bransjejusterte produktiviteten er det beste målet for å vurdere om næringslivet har høy eller lav produktivitet i forhold til andre steder.

Figur 56: Til venstre: alle bransjer. Til Høyre: normale bransjer. Kilde: Regional analyse

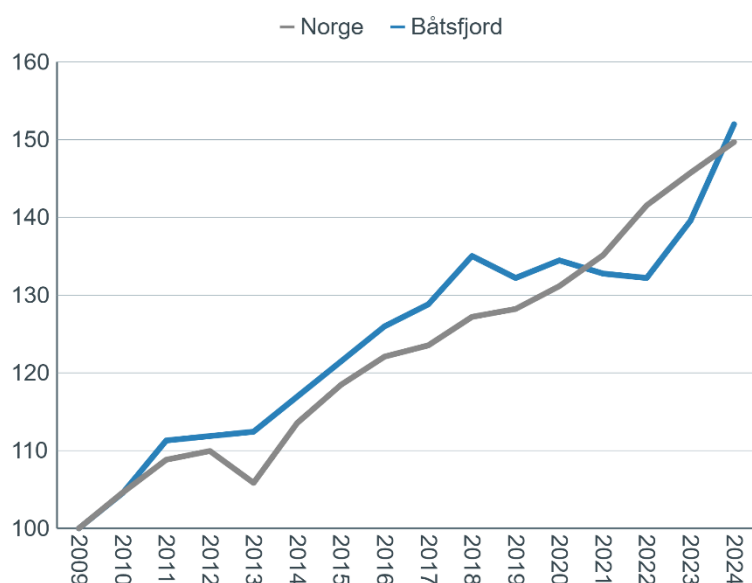
Båtsfjord er rangert som nummer 304 av 356 kommuner når det gjelder bransjejustert produktivitet, når vi tar med alle bransjene. Dette er rundt midt på treet i Finnmark.

Holder vi oss til de normale bransjene, er Båtsfjord nummer 351 og nær bunnen i Finnmark. Produktiviteten i næringslivet er altså svært lav. NB: Verdiskapningen trekkes ned ved at det var underskudd på driften i noen av de større selskapene i kommunen. Det gjør produktiviteten lavere.

Det bør også påpekes at store kommuner har høyere produktivitet enn landsgjennomsnittet også etter bransjejustering. Disse trekker landsgjennomsnittet kraftig opp. Det gjør at det bare er 63 av 356 kommuner som har en bransjejustert produktivitet bedre enn landsgjennomsnittet i 2022.

Etableringer og etableringsfrekvens

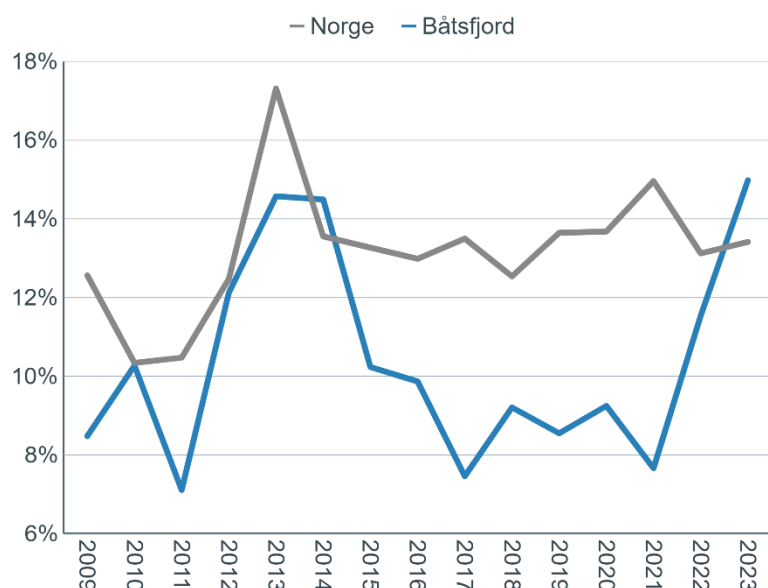
I Båtsfjord har antall bedrifter økt med litt over 50 prosent siden 2009. Dette er en sterkere vekst enn i landet, som også i samme periode hadde en sterk vekst i antall bedrifter (se figuren under).

Figur 57: Kilde: Regional analyse

I absolutte tall var det til sammen 269 bedrifter i Båtsfjord ved inngangen til 2024. Av disse er 23 bedrifter tilhørende foretak som har hovedkontor utenfor kommunen.

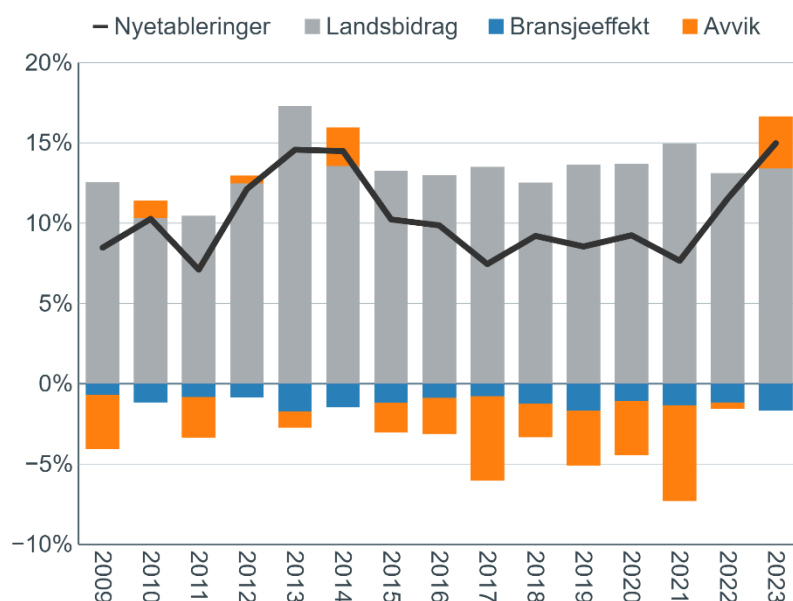
Også det å se på etableringsfrekvensen i kommunen vår i perioden 2009-2023 er nyttig. Dette er antall bedrifter som er nyregistrert ett år i prosent av antall eksisterende bedrifter i begynnelsen av året, og forteller om det er mange eller få nyetableringer i forhold til antall eksisterende bedrifter.

Figur 58: Etableringsfrekvens i Båtsfjord og Norge. Kilde: Regional analyse

Etableringsfrekvensen i Båtsfjord har variert mye. I 2023 var etableringsfrekvensen 15,0 prosent. Det var 37 nyetablerte bedrifter i kommunen dette året. I de åtte foregående årene var etableringsfrekvensen lav.

Det er stor forskjell på etableringsfrekvensen i ulike bransjer, og derfor vil bransjestrukturen i kommunen vår få betydning for etableringsfrekvens. Figuren under viser en bransjejustert etableringsfrekvens for kommunen vår, hvor det er korrigert for ulikheter i bransjestruktur.

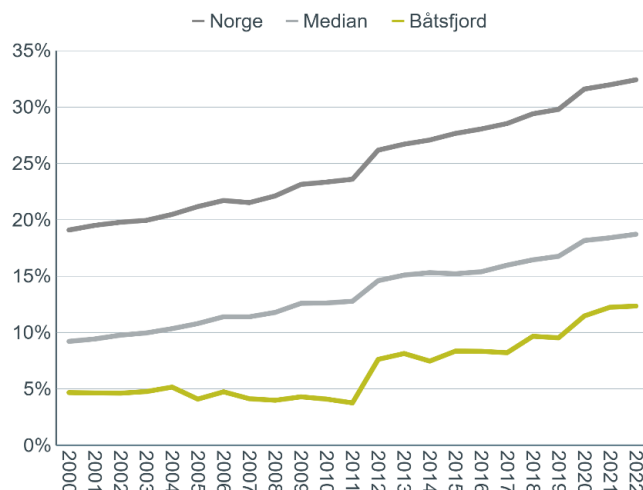

Figur 59: Etableringsfrekvensen i Båtsfjord, dekomponert. Kilde: Regional analyse

I figuren er det beregnet hva bransjestrukturen i Båtsfjord betyr for etableringsfrekvensen. Landsbidraget er den nasjonale etableringsfrekvensen. Avviket forteller om det er få eller mange nyetableringer etter at vi har justert for bransjestrukturen. Figuren viser at Båtsfjord har en negativ bransjeeffekt. Det er fordi en stor andel av bedriftene er i bransjer med få nyetableringer og få nedleggelser. Det var som nevnt over mange nyetableringer i 2023, etter en del år med relativt få.

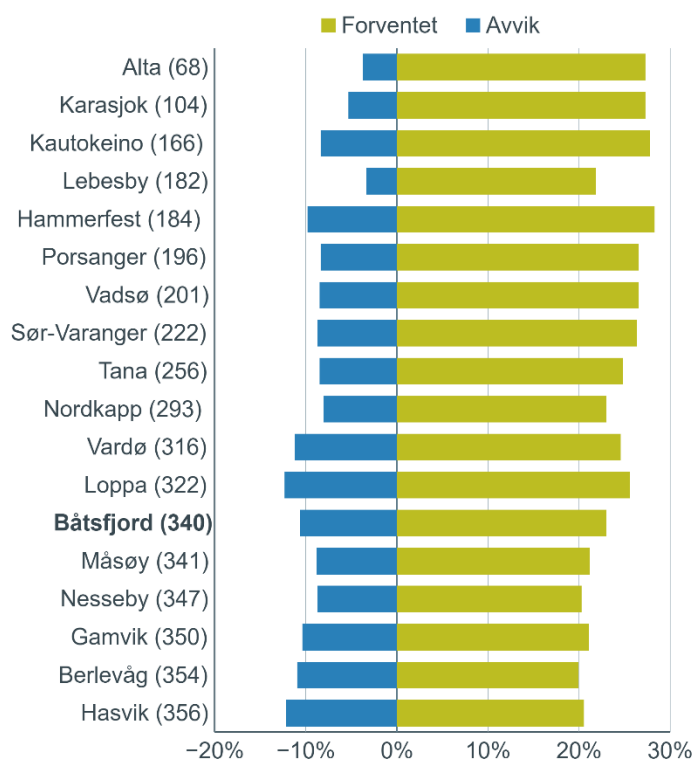
Utdanningsnivå i næringslivet

Næringslivet har en lavere andel ansatte med høyere utdanning enn offentlig sektor. I figuren under vises utviklingen i utdanningsnivå i næringslivet i Norge og Båtsfjord i perioden 2000-2022.

Figur 60: Prosentvis andel ansatte med minst tre års høyere utdanning i næringslivet. Kilde: Regional analyse

Som vi ser av figuren har 12,3 prosent av de ansatte i næringslivet i Båtsfjord minst tre års høyere utdanning. Det er lavere enn andelen i Norge og også lavere enn medianen for kommunene. Etter å ligge flatt på rundt 5 prosent fra år 2000 til 2011 har dog andelen med minst 3 års høyere utdanning økt mye og mer enn doblet seg.

Figur 61: I figuren til venstre vises faktisk utdanningsnivå i næringslivet som summen av forventet nivå ut fra bransjestrukturen (landssnittet for bransjen) og avvik fra forventet nivå. Kilde: Regional analyse

Avviket i figuren over forteller om næringslivet i kommunen har en tendens til å ansette arbeidstakere med høyere utdanning, eller omvendt, ut ifra hva som er forventet av bransjestrukturen.

Det er for øvrig verdt å nevne at Telemarksforskning i en artikkel fra 2021 ([Regional analyse](#)) som tok for seg perioden 2010-2019, ikke fant noen sammenheng mellom et næringsliv som ansetter folk med høyere utdanningsnivå i forhold til andre og vekst i antall arbeidsplasser på kommunenivå. Også på regionnivå var sammenhengen svak. Analysen var en tofaktoranalyse (næringsattraktivitet og avvik fra forventet utdanningsnivå i næringslivet), men den er interessant selv om den kan gjøres mer komplisert.

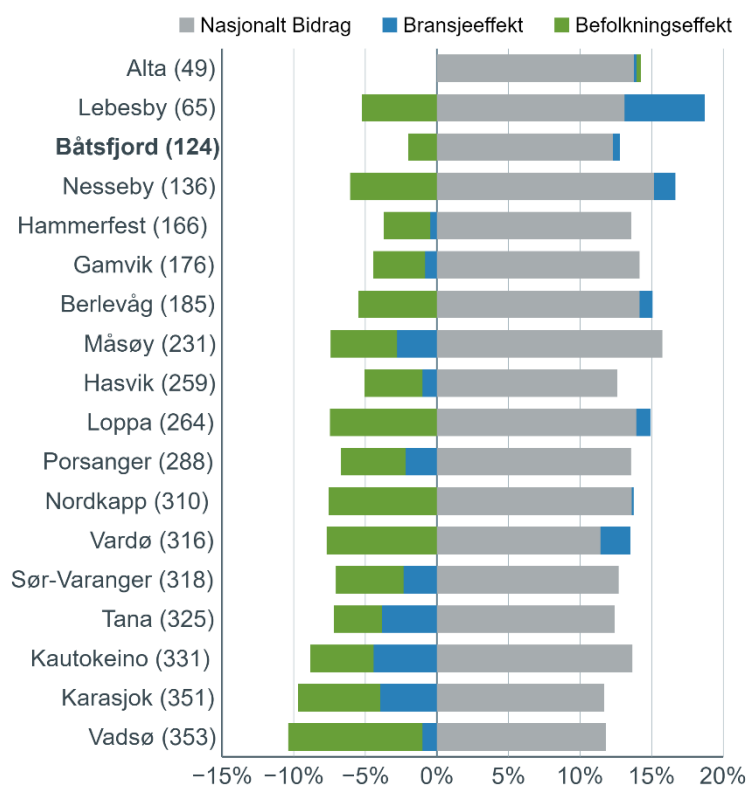
Også når det gjelder utdanningsnivå og produktivitet har Telemarksforskning i samme artikkel gjort en tofaktoranalyse (avvik fra forventet produktivitet og avvik fra forventet utdanningsnivå i næringslivet). Heller ikke her fant man at utdanningsnivå var avgjørende for vekst i næringslivet på kommunenivå.

Næringsattraktivitet

En måte å forstå næringsattraktiviteten til et sted, er ved å beregne den forventede veksten i næringslivet (antall ansatte) ut fra forskjellige vekstbetingelser. Telemarksforskning sine regionale analyser benytter her bransjesammensetningen og befolkningsveksten på det konkrete sted, samt den nasjonale veksten. Kombinert gir disse en forventet vekst i den konkrete kommune, som dernest kan sammenlignes med den faktiske veksten. Avviket mellom faktisk og forventet vekst utgjør deretter en indikator for næringsattraktiviteten til kommunen vår. Om næringsattraktivitet er positiv betyr det at antall arbeidsplasser i kommunen har vokst mer enn forventet ut fra de strukturelle vekstbetingelsene til stedet.

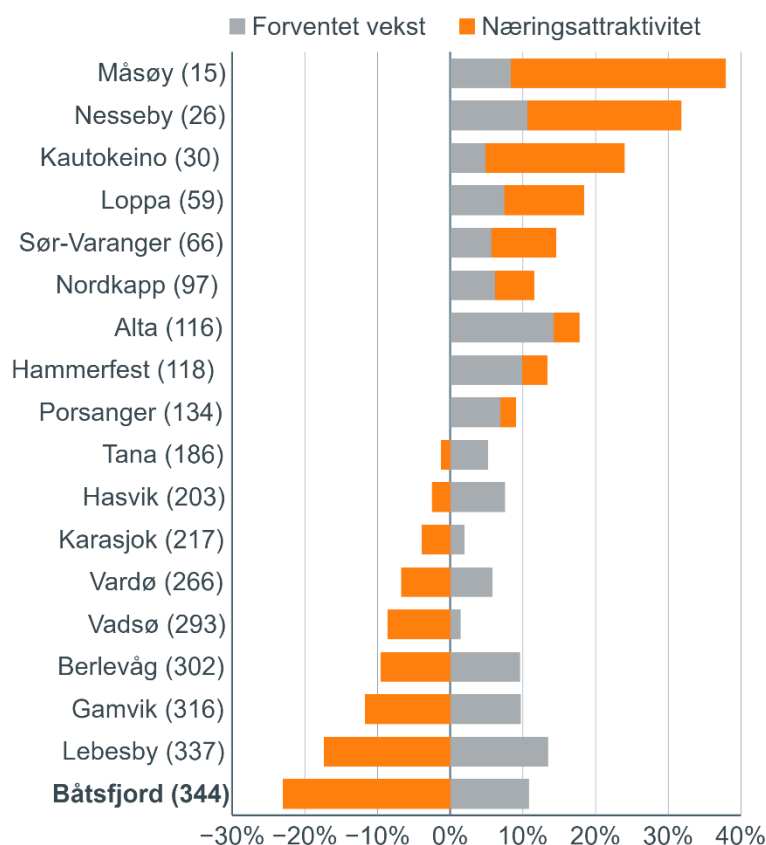
Det må påpekes at utviklingen i enkeltkommuner i et enkelt år som oftest vil være svært tilfeldig. Det er først over lengre perioder, og særlig for større områder, at modellen gir stor forklaringskraft (kilde: Regional analyse).

I figuren under, som tar for seg for perioden 2017-2023, ser vi den forventede veksten i antall arbeidsplasser i næringslivet i Båtsfjord og sammenligningskommuner. Båtsfjord har hatt en gunstig næringsstruktur for å få vekst i næringslivet i de siste ti årene. Det har gitt en ekstra forventet vekst på 0,5 prosentpoeng. Befolkningseffekten er negativ, siden det har vært lav vekst i folketallet. Det har redusert forventet vekst med 2,0 prosent. Legger vi til den nasjonale veksten, får vi en forventet vekst i næringslivet på 10,8 prosent.

Figur 62: Kilde: Regional analyse. Tallet i parentes utgjør kommunenes rangering blant alle kommuner i Norge.

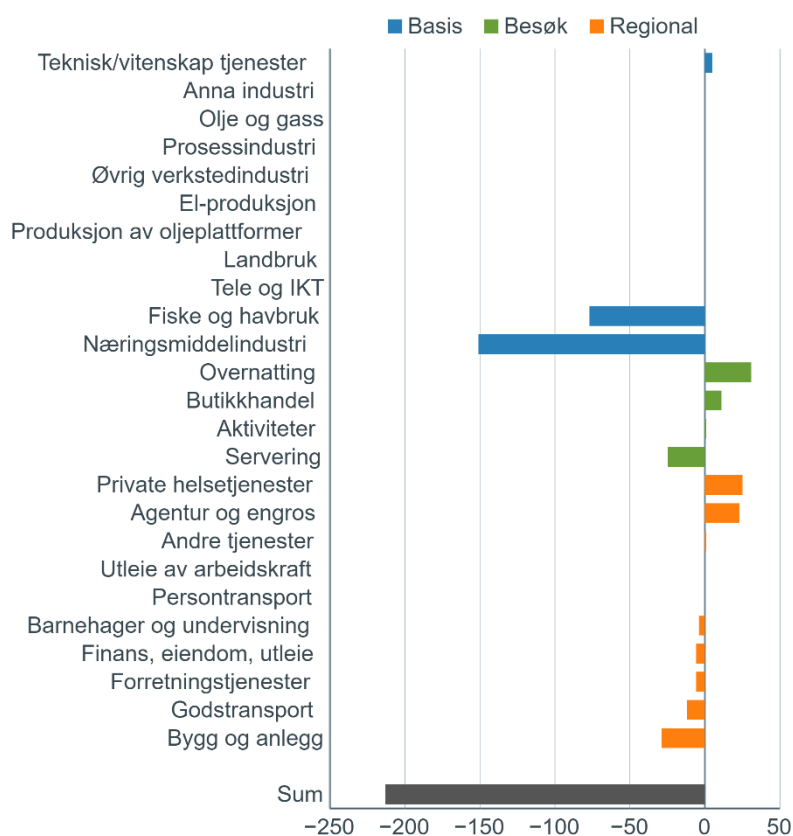
I figuren under kan vi se veksten i antall ansatte i næringslivet i Båtsfjord og sammenlikningskommunene i perioden 2017-2023, splittet opp i forventet vekst og næringsattraktivitet. Som tidligere påpekt er næringsattraktiviteten her differansen mellom faktisk og forventet vekst. Kommunens rangering for næringsattraktivitet er vist i parentes.

Figur 63: Kilde: Regional analyse

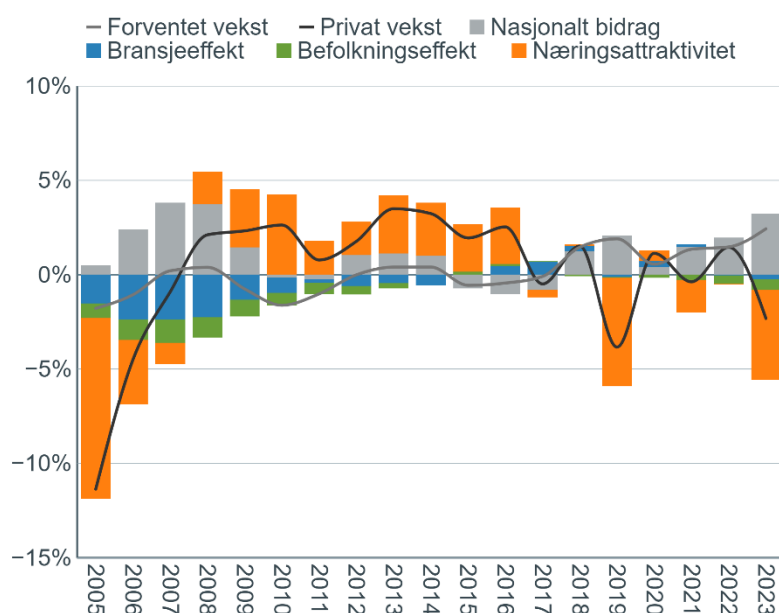
Når de to figurene over ses i sammenheng, har vi altså en forventet vekst i antall ansatte i næringslivet i Båtsfjord på 10,8 prosent i denne perioden. Fasit ble en nedgang på 12,2 prosent. Kommunen vår har altså hatt en negativ næringsattraktivitet i denne perioden (2017-2023).

I figuren under ser vi hvilke bransjer i kommunen vår som hatt bedre eller svakere vekst i antall ansatte i perioden (2027-2023). Forventet vekst er her bransjens vekst på landbasis og for en del bransjer korrigert med befolkningseffekten. Ut fra dette kan vi se hvilke bransjer som har bidratt positivt eller negativt til næringsattraktiviteten i Båtsfjord.

Figur 64: Kilde: Regional analyse

I figuren er basisnæringer de som har et nasjonalt eller internasjonalt marked (hovedsakelig eksporterer varer og tjenester ut av kommunen). Besøksnæringer omfatter tjenester som krever at kunden møter opp personlig (disse påvirkes sterkere av kommunens egen befolkningsvekst). Det som ikke er basis- eller besøksnæringer kalles regionale næringer (som i hovedsak betjener et lokalt og/ eller regionalt marked).

Figur 65: I figuren til venstre kan vi se hvordan de ulike drivkreftene har bidratt til arbeidsplassveksten i næringslivet over tid. Figuren er innstilt på å vise tre års glidende gjennomsnitt. Kilde: Regional analyse

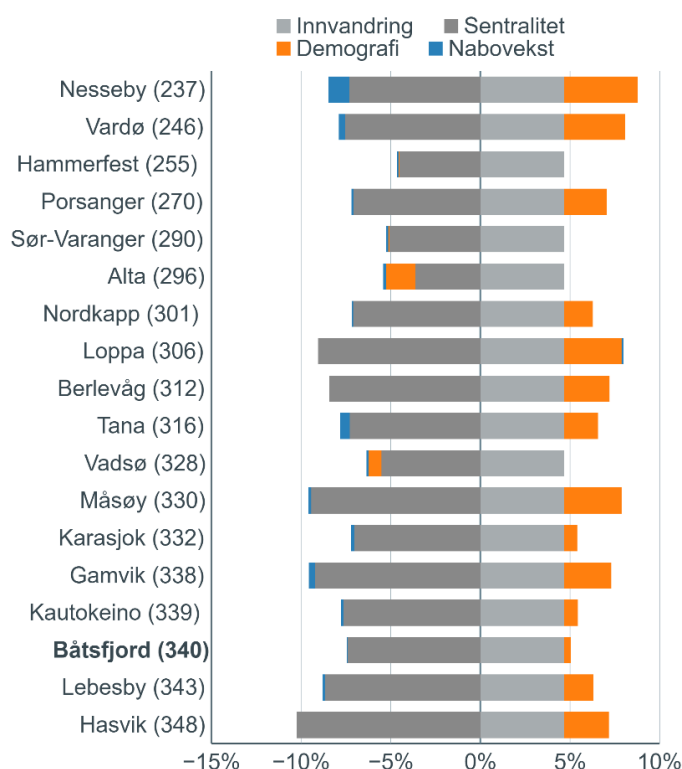
Båtsfjord hadde negativ næringsattraktivitet fram til 2007. Deretter kom en god periode fra 2008 til 2016, hvor det var bedre vekst i næringslivet enn forventet. De siste årene har det blitt en ny vanskelig periode, hvor veksten i næringslivet har blitt svakere enn forventet.

Bostedsattraktivitet

Bostedsattraktivitet måler ekstra innflytting av personer i forhold til hva som er forventet. En helhetlig tilnærming til kommunens utvikling innebærer at vi i Båtsfjord må fokusere både på nærings- og bostedsattraktivitet. Det er ikke enten eller – det er både og.

I attraktivitetsmodellen til Regional analyse skilles det mellom to ulike typer drivkrefter til steders utvikling. På den ene siden finnes ytre strukturelle forhold kommunen vår ikke kan gjøre noe med. På den andre finnes forhold vi som kommune kan gjøre noe med. Ved å modellere de ytre strukturelle forholdene kan vi få tall for forventet nettoflytting til et sted. Når en ser på kommunens forventede nettoflytting, og sammenligner dette med faktisk nettoflytting, utgjør avviket mellom de en indikator for Båtsfjord sin bostedsattraktivitet. I modellen brukt av Regional analyse, holdes innvandring fra Ukraina utenfor og behandles som en helt eksogen faktor.

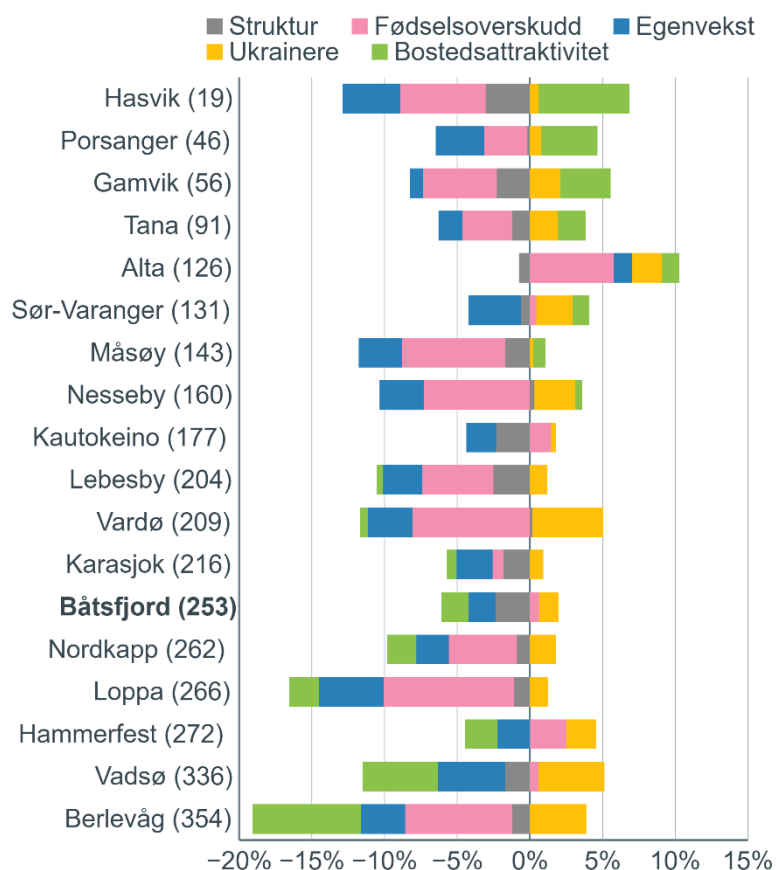
Figuren under viser den forventede nettotilflyttingen til Båtsfjord og sammenligningskommuner i perioden 2014-2023. Forventet nettoflytting beregnes ut fra fire strukturelle forhold. Landets nettoinnvandring vil påvirke alle steder likt. Forskjellene skapes av at arbeidsplassutviklingen, sentraliteten og den demografiske nettotilveksten. Arbeidsplassutviklingen er splittet slik at en skiller ut effekten av arbeidsplassutviklingen i steder som befolkningen pendler til (nabovekst) fra arbeidsplassutviklingen i egen kommune (egenvekst). Figuren viser hvordan disse strukturelle forholdene har påvirket forventet nettoflytting (uten ukrainere) i Båtsfjord og sammenlikningsstedene i perioden 2014-2023.

Figur 66: Kilde: Regional analyse

Båtsfjord har en lav sentralitet. Det har redusert nettoutflyttingen med 7,4 prosentpoeng i den siste tiårsperioden. Arbeidsplassveksten i naboområder har ikke påvirket flyttingen. Båtsfjord har en litt eldre befolkning enn gjennomsnittet. Det medfører at flere blir pensjonert, og derav nye ledige stillinger. Det har økt forventet innflytting med 4,4 prosent i den siste tiårsperioden. Summerer vi alle de strukturelle betingelsene finner vi at forventet nettoutflytting til Båtsfjord inkludert innvandring (eksklusive ukrainske flyktninger) har vært - 2,4 prosent i den siste tiårsperioden.

I figuren under er Båtsfjord og sammenlikningsstedene rangert etter bostedsattraktivitet. Samtidig er fødselsbalansen, de strukturelle flyttebetingelsene og effekten av arbeidsplassvekst i egen kommune i perioden 2014-2024 lagt til. Summen av alle søylene er stedets befolkningsvekst i perioden. Forventet nettoutflytting ut fra de strukturelle betingelsene og fødselsbalansen er forhold stedene ikke kan påvirke på kort sikt. Det som kan påvirkes er arbeidsplassveksten på stedet og bostedsattraktiviteten. Det som heter "egenvekst" i figuren er effekten på stedets nettoutflytting som skyldes arbeidsplassveksten på stedet.

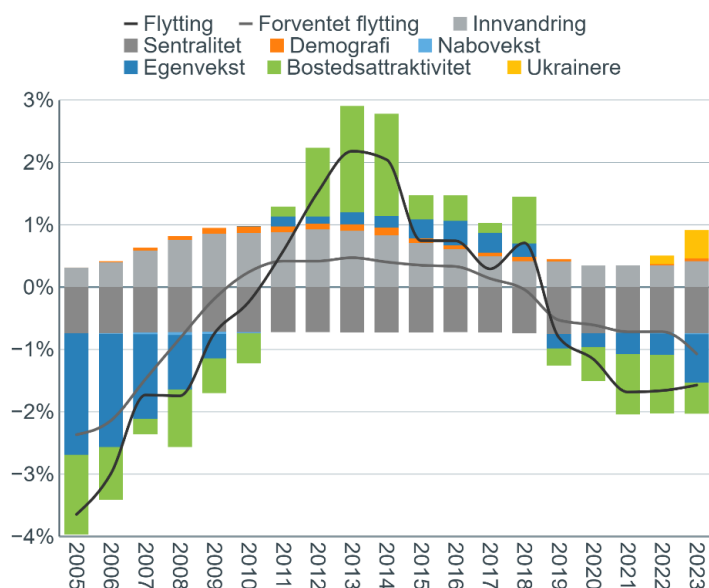

Figur 67: Kilde: Regional analyse

Som nevnt over bidro de strukturelle forholdene til en forventet netto utflytting fra Båtsfjord på 2,4 prosent av folketallet i den siste tiårsperioden. Båtsfjord fikk til slutt en befolkningsvekst som var 1,9 prosentpoeng lavere enn forventet. Bostedsattraktiviteten til Båtsfjord har derfor vært negativ, men i praksis nesten nøytral, og bidratt til nettoflyttingen ble lavere enn forventet i denne perioden.

Ser vi på utviklingen i 2023, så fikk kommunen vår en positiv bostedsattraktivitet dette året. Kommunen tok i tillegg imot ukrainske flyktninger dette året, tilsvarende 0,9 prosent av folketallet.

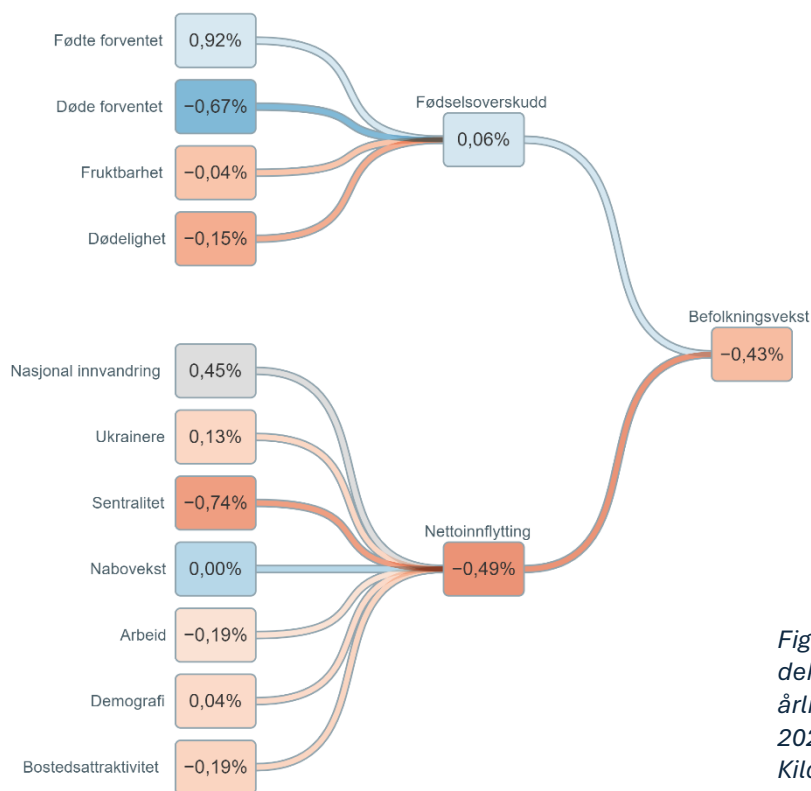
I figuren til på neste side kan vi se hvordan de strukturelle betingelsene (nasjonal innvandring, sentralitet, arbeidsplassvekst i nabokommuner og den demografiske

Figur 68: Kilde: Regional analyse

Som det fremkommer av figuren over var det en svak i Båtsfjord mellom 2005 og 2010. Da var det nedgang i arbeidsplasser og negativ bostedsattraktivitet. I perioden fra 2011 til 2018 var det en god periode, der arbeidsplassutviklingen var bedre enn landsgjennomsnittet samtidig som at bostedsattraktiviteten var positiv. Etter 2018 har det igjen blitt lav arbeidsplassvekst og negativ bostedsattraktivitet.

Bruker vi ettårs serier, så var det positiv bostedsattraktivitet i 2023. Arbeidsplassutviklingen var imidlertid svak og trekker flyttetallene ned.

Figuren til venstre viser hvordan en kan dekomponere befolkningsendringen i Båtsfjord i perioden 2014-2023 i ulike drivkrefter.

Figur 69: Befolkningsveksten i Båtsfjord dekomponert i ulike drivkrefter. Tallene er årlig endring i den valgte perioden (2014-2023). Figuren viser årlig endring i prosent. Kilde: Regional analyse

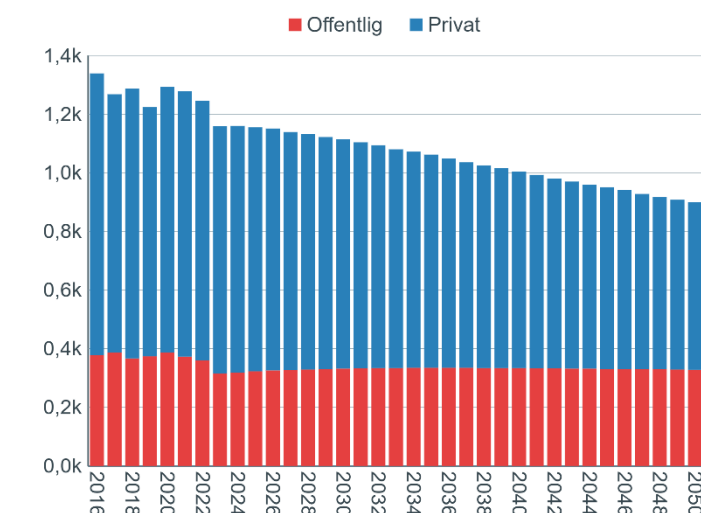
Som regional analyse oppsummerer figuren over:

Båtsfjord har hatt en befolkningsnedgang på 0,43 prosent per år i den siste tiårsperioden. Det har vært et fødselsoverskudd på 0,06 prosent per år i denne perioden. Høy dødelighet har gjort at fødselsoverskuddet har blitt mindre enn forventet.

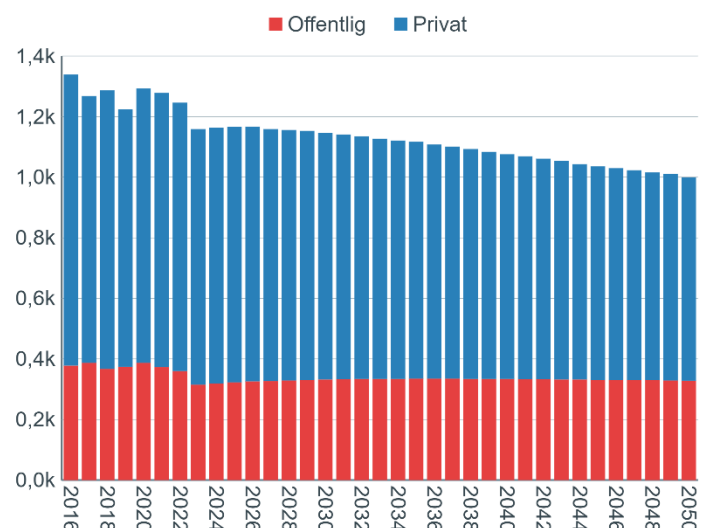
Nettoflyttingen til Båtsfjord har vært negativ tilsvarende 0,49 prosent per år. Nettoflyttingen har blitt lavere som følge av lav sentralitet, noe som har redusert nettoflyttingen med 0,74 prosent av folketallet årlig. Det har vært svak arbeidsplassvekst i egen kommune (arbeid). Det var dermed forventet en nettoflytting på -0,30 prosent per år. Fasit ble -0,49. Båtsfjord har derfor hatt en negativ bostedsattraktivitet som gjort at nettoutflyttingen fra kommunen har blitt større enn forventet.

Framskriving av attraktivitet – arbeidsplassutvikling i offentlig og privat sektor

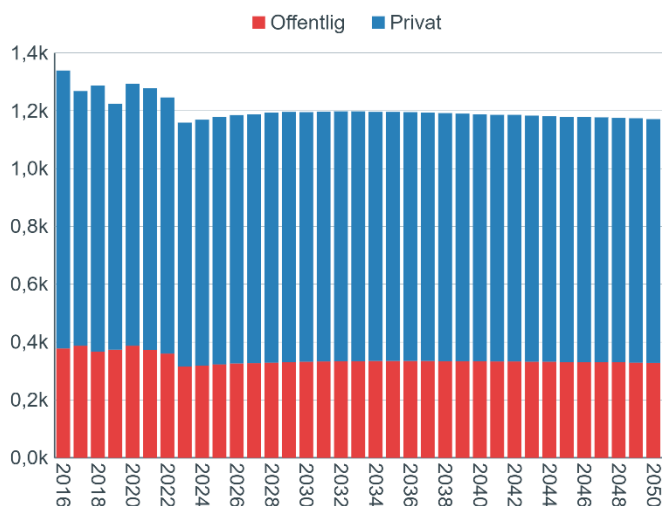
Figurene nedenfor kommer fra Telemarksforskning og viser fire scenarier for arbeidsplassutviklingen i kommunen vår, som alle tar i bruk SSB hovedalternativ for befolkningsframskrivninger og kombinerer dette med historisk, lav, nøytral og høy lokal bosteds- og næringsattraktivitet.

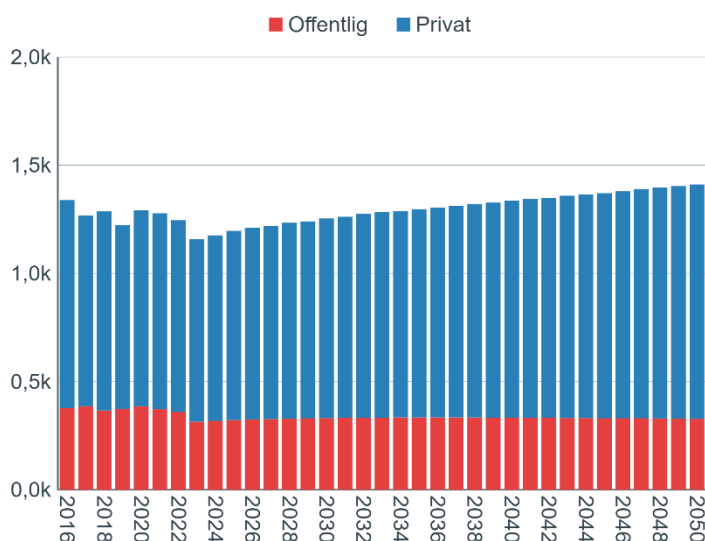
Ved det nasjonale hovedalternativet for befolkning og historisk attraktivitet forventes en sterk nedgang i antall arbeidsplasser i privat sektor.

Ved det nasjonale hovedalternativet for befolkning og lav attraktivitet lokalt estimeres en nedgang i antall arbeidsplasser. Hele nedgangen forventes i privat sektor.

Ved det nasjonale hovedalternativet (befolkning) og nøytral lokal attraktivitet forventes antall arbeidsplasser å ligge nokså stabilt. Siden antall innbyggere i arbeidsdyktig alder nesten ikke vil øke, vil det ikke være arbeidstakere nok til noen vesentlig vekst i antall arbeidsplasser.

I scenariet med høy lokal attraktivitet kombinert med SSBs hovedalternativ for befolkning nasjonalt, forventes en vekt i antall arbeidsplasser. Hele veksten er forventet å komme i privat sektor.

Slike framskrivninger er forbundet med stor usikkerhet, noe Telemarksforskning er tydelige på. Det er ikke mulig å predikere arbeidsplassveksten i næringslivet særlig nøyaktig. Det er heller ikke mulig å framskrive hvordan offentlige arbeidsplasser og investeringer vil arte seg mange år fram i tid, i en omskiftelig verden. Figurene illustrerer likevel at vi bør jobbe både med den lokale attraktiviteten og med næringsutvikling i kommuneplanleggingen.

4.26 Kommunens organisasjon

Kommunens viktigste folkevalgte organ utenom Kommunestyret selv er Formannskapet. Alle andre lovpålagte utvalg er på plass og gjengitt på kommunens nettsted. Både Kommunestyret og Formannskapet har nokså god balanse i kjønn. Etter valget i 2023 består kommunestyret av 15 representanter, fordelt på ordfører, varaordfører og 13 medlemmer. Formannskapet har 5 representanter, fordelt på leder (ordfører), nestleder (varaordfører) og 3 medlemmer.

Ordføreren spiller en sentral rolle, og har et særlig ansvar, som bindeledd og formidler av synspunkter mellom alle de folkevalgte og administrasjonen. Administrasjonen ledes av kommunedirektøren.

4.27 Interkommunalt samarbeid

Nr	Samarbeid	Kommuner
1	Felles skogbrukssjef Finnmark – Kvænangen	Alle kommuner i Finnmark og Kvænangen
2	110 Sentralen for Finnmark	Alle kommuner i Finnmark
3	IKA Finnmark IKS	Alle kommuner i Finnmark
4	Finnmark Friluftsråd	Alle kommuner i Finnmark
5	Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS	Hammerfest, Alta, Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp, Porsanger, Kautokeino, Karasjok, Båtsfjord, Nesseby, Tana, Vadsø, Sør-Varanger
6	Øst-Finnmark Legevaktsentral	Sør-Varanger, Loppa, Lebesby, Gamvik, Vardø, Båtsfjord, Berlevåg, Tana, Nesseby, Porsanger, Hasvik, Måsøy
7	Kontrollutvalgan IS	Vardø, Vadsø, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger
8	Øst-Finnmark Regionråd	Vardø, Vadsø, Lebesby, Gamvik, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Berlevåg, Sør-Varanger
9	Norasentret IKS	Vardø, Vadsø, Lebesby, Gamvik, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger
10	IUA Øst-Finnmark	Berlevåg, Båtsfjord, Nesseby, Sør-Varanger, Tana, Vadsø, Vardø
11	RSK Øst-Finnmark	Båtsfjord, Berlevåg, Tana, Nesseby, Vadsø, Vardø, Sør-Varanger
12	Varanger Kraft AS	Sør-Varanger, Vadsø, Tana, Båtsfjord, Berlevåg, Vardø, Nesseby
13	Øst-Finnmark Avfallsselskap ANS	Sør-Varanger, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Berlevåg, Vardø, Utsjok
14	Veterinærvaktområde Tana og Vadsø	Tana, Nesseby, Vadsø, Vardø, Berlevåg, Båtsfjord
15	Vestre Varanger Plankontor	Tana, Nesseby, Berlevåg, Båtsfjord
16	Vestre Varanger Barnevern	Tana, Nesseby, Berlevåg, Båtsfjord
17	Vestre Varanger Økonomi	Tana, Nesseby, Berlevåg, Båtsfjord

18	Vestre Varanger IT	Tana, Nesseby, Berlevåg, Båtsfjord
19	Vestre Varanger Forvaltningskontor	Tana, Nesseby, Berlevåg, Båtsfjord
20	Bygdevekstavtalen Vestre Varanger	Tana, Nesseby, Berlevåg, Båtsfjord
21	KomRev Nord IKS	53 deltakerkommuner fra Nordland, Troms og Finnmark
22	Digi Troms og Finnmark	33 kommuner i Troms og Finnmark
23	Kontrollutvalgan KO	Berlevåg, Båtsfjord, Vardø, Vadsø, Nesseby, Sør-Varanger, Gamvik, Lebesby, Tana
24	Øst-Finnmark Legevaktsentral	Loppa, Porsanger, Hasvik, Måsøy, Berlevåg, Båtsfjord, Vardø, Nesseby, Sør-Varanger, Gamvik, Lebesby, Tana
25	Felles kystsoneplanlegging	Tana, Gamvik, Berlevåg, Båtsfjord, Loppa

Bygdevekstavtalen

Båtsfjord er sammen med Tana, Berlevåg og Nesseby kommuner en del av bygdevekstavtalen for Vestre Varanger. Avtalens formål er å jobbe gjennom flere spor for å bidra til bosetting, tilgang på kompetent arbeidskraft og fremtidsrettet næringsutvikling i de minst sentrale delene av distrikts-Norge. Fra statlig hold er kommunenes avtalepartner Kommunal- og distriktsdepartementet.

En av forutsetningene for bygdevekstavtalen med staten er det utarbeides en ny kommuneplanens samfunnsdel som blant annet omhandler handlingsplan eller tiltakene i bygdevekstavtalen med staten, slik at denne får god forankring i sittende kommunestyre.